

KPMG Accountants N.V.
Audit
Postbus 29761
2502 LT Den Haag

Prinses Catharina Amaliastraat 5
2496 XD Den Haag
Telefoon (070) 338 2222
www.kpmg.nl

Vertrouwelijk

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam
T.a.v. het bestuur
Postbus 22009
3003 DA ROTTERDAM

Onze ref.: 1942921
21X00177864DHG KenO br

Den Haag, 30 juni 2021

Betreft: Jaarverslag 2020

Geachte heer Van den Berg,

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat u het afschrift van onze controleverklaring opneemt en openbaar maakt in de sectie 'Overige gegevens' van de jaarstukken 2020, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd is vastgesteld en u de jaarstukken uitbrengt overeenkomstig het aan ons voorgelegde definitieve concept, waarvan een gewaarmerkt exemplaar is bijgevoegd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2020 van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (of hierna 'de stichting') te Rotterdam (hierna 'de geconsolideerde jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Jaarverslag 2020

Den Haag, 30 juni 2021

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de geconsolideerde jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Jaarverslag 2020

Den Haag, 30 juni 2021

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Jaarverslag 2020

Den Haag, 30 juni 2021

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Jaarverslag 2020

Den Haag, 30 juni 2021

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 30 juni 2021

KPMG Accountants N.V.

H. Visser RA

Overige zaken

De hiervoor vermelde tekst van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij sluiten één exemplaar bij van de controleverklaring voorzien van een persoonlijke handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat de voorgaande tekst van de controleverklaring wordt openbaar gemaakt. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarrekening. Wij benadrukken dat het ook niet toegestaan is om het gewaarmerkte exemplaar van de jaarstukken openbaar te maken maar een identiek niet gewaarmerkt exemplaar daarvan.

Indien u deze jaarstukken waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op het internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen en/of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ('u verlaat de beveiligde jaarstukken, waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

Tevens adviseren wij bij opname van deze jaarstukken op het internet de volgende disclaimer op te nemen: 'In geval van verschillen of inconsistenties tussen de op deze site opgenomen teksten en cijfermatige opstellingen en die in de originele jaarstukken, prevaleert de laatste.'

Een exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de leden van de raad van toezicht en het bestuur. De jaarrekening dient door het bestuur en de raad van toezicht te worden vastgesteld/goedgekeurd in een vergadering. Deze goedkeuring dient te worden genotuleerd.

Voorts hebben wij het formulier aanbieding jaarstukken ten behoeve van DUO ondertekend en bijgevoegd.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Jaarverslag 2020

Den Haag, 30 juni 2021

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,
KPMG Accountants N.V.

H. Visser RA
Partner

Bijlage(n):

Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2020
Eén exemplaar van de ondertekende controleverklaring
Formulier aanbidding jaarstukken

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2020 van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (of hierna 'de stichting') te Rotterdam (hierna 'de geconsolideerde jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de geconsolideerde jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 30 juni 2021

KPMG Accountants N.V.

H. Visser RA

Kind en Onderwijs Rotterdam
stichting voor christelijk primair onderwijs

Jaarverslag 2020

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag over het jaar 2020. De verantwoording over een bijzonder jaar dat de boeken in zal gaan als het jaar van de corona. Voor velen een jaar om snel te vergeten met onzekerheid, verdriet, thuiswerken en thuisonderwijs.

Onze leerlingen beleefden ook een indrukwekkende periode: Ze leerden over biologie door uitleg te krijgen over het Covid-19 virus. Ze leerden verschillende landen kennen door het nieuws te volgen over de wereldwijde pandemie. Ze leerden razendsnel (nieuwe) digitale vaardigheden aan door het volgen van thuisonderwijs. Ze leerden over burgerschap door te kijken hoe mensen verschillend met de maatregelen omgaan. Allemaal kennis die hen heeft verrijkt.

Sommige kennis is minder goed aangekomen. Daarom is het van groot belang dat we blijven doen waar we heel goed in zijn: de leerkrachten ondersteunen leerlingen bij hun cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling. En daarnaast doorgaan met 'gewoon' spraakmakend goed onderwijs bieden om te zorgen dat leerlingen geen blijvende vertraging oplopen.

Eigenlijk willen we liever vooruitkijken. Naar de prettige dingen die we weer met elkaar kunnen gaan beleven. Gevulde klassen zonder afstand houden, alle klassen met elkaar spelen op het plein, leerkrachten en collega's die weer echt naast elkaar kunnen zitten. Uitkijken naar een groep 8 musical met publiek of een schoolkamp met elkaar beleven.

Er is gelukkig ook veel om met vreugde op terug te kijken. We hebben ongelofelijke veerkracht gezien bij kinderen, ouders en leerkrachten. Ik heb grote behulpzaamheid gezien bij het onderwijzend personeel, om elkaar op weg te helpen om les te kunnen geven op een manier die je niet gewoon bent. Ik ben blij verrast door de inventiviteit van onze mensen: denken vanuit 'wat kan wél' en 'hoe kan ik jou' helpen? Dat past ook bij wie we zijn, onze identiteit, waar we voor staan en hoe we met elkaar om willen gaan.

Er is ook veel om trots op te zijn: het aantal scholen met het inspectieoordeel goed/voldoende groeit. En zijn veel medewerkers die er voor kiezen om bij ons te komen werken of bij Kind en Onderwijs Rotterdam te blijven. Financieel zijn we gezond, we investeren veel, de gebouwen staan er goed bij, er komen nieuwe gebouwen bij en de ICT-voorzieningen zijn op orde.

Kind en Onderwijs Rotterdam streeft er naar om voor alle scholen de inspectiebeoordeling 'voldoende' of 'goed' te krijgen. Dat willen we voor onze leerlingen. Daarom werken we daar elke les, elke dag en elk gesprek aan. Met betrokken medewerkers die hoge verwachtingen hebben van kinderen, ouders, ketenpartners en van elkaar. Dat streven vertaalt zich in onze werkzaamheden die volgen uit het strategisch beleidsplan Samen Leren Leven. In het verslag dat voor u ligt, leest u welke activiteiten in 2020 hebben plaatsgevonden en welke resultaten behaald zijn.

Dit jaar was werken aan het vergoten van kansengelijkheid extra belangrijk en nodig. Wij geloven dat ieder kind een uniek schepsel van God is en vanuit onze identiteit hebben we het voorrecht om alle kinderen kansen te bieden. Die kansengelijkheid is niet altijd gemakkelijk te realiseren, maar daar doen we elke dag ons uiterste best voor.

Rolf van den Berg
Voorzitter College van Bestuur
Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inhoudsopgave

DEEL A: BESTUURSVERSLAG

VOORWOORD	1
H1 ORGANISATIE	4
1.1 Missie en Visie	4
1.2 De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam laten staan	5
1.3 Structuur en organisatie	6
H2 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT EN GMR	9
2.1 Verslag Raad van Toezicht	9
2.2 Verslag GMR	12
H3 ONDERWIJS	15
3.1 Optimaal leren en ontwikkelen	15
3.2 Ontwikkelen kwaliteitsbeleid en bewaken kwaliteit	17
3.3 Veilig, stimulerend en ambitieus	18
3.4 ICT en Digitale (leer)middelen	19
3.5 Overige aandachtspunten	20
3.6 Inhaal- en Ondersteuningsprogramma	21
H4 HRM	22
4.1 Arbeidsmarktbeleid	22
4.3 Verzuimbeleid	22
4.4 Vervangingsbeleid	23
4.5 Inhuur derden	23
4.6 Digitale gesprekscyclus	23
4.7 Opleidingsschool	23
4.8 Leerwerkplaats Albeda en Kind en Onderwijs	23
4.9 De Kind en Onderwijs Rotterdam academie	24
4.10 Mobiliteit	24
4.11 COVID-19	24
4.12 Slimmer Organiseren (lerarentekort)	24
4.13 Gelijke Kansen (Zij-instroom en lerarentekort)	24
Beleid uitkeringen na ontslag	25
H5 HUISVESTING	26
5.1 Energiebesparende maatregelen	26
5.2 Vermindering leegstand	26
5.3 Ontwikkelingen huisvesting	27
5.4 Vriendelijke uitstraling schoolgebouwen	27
H6 COMMUNICATIE	28
6.1 Corporate communicatie,	28
6.2 Arbeidsmarktcommunicatie	28
6.3 Interne communicatie	28
6.4 Public relations	29
6.5 Sociale media	29
6.6 Leerling werving	29
H7 FINANCIËN EN JAARREKENING	30
7.1 Financieel beleid	30
7.2 Financiële analyse balans	34
7.3 Financiële analyse staat van baten en lasten	37
7.4 Financiële kerncijfers	39
7.5 Treasuryverslag Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam	40
7.6 Toekomstparagraaf	43

DEEL B:	JAARREKENING	
B1	Geconsolideerde balans per 31 december 2020	56
B2	Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020	58
B3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020	59
B4	Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2020	60
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans	66
B6	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	71
B7	Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en	72
B8	Enkelvoudige balans per 31 december 2020	75
B9	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2020	77
B10	Enkelvoudige kasstroomoverzicht 2020	78
B11	Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2020	79
B12	Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans 2020	80
B13	Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en	81
B14	Overige toelichting	86
B15	Overzicht verbonden partijen	87
B16	Gebeurtenissen na balansdatum	87
B17	Formele vaststelling jaarrekening 2020	88
DEEL C:	OVERIGE GEGEVENS	
C1	Controleverklaring	89

Leeswijzer: Waar in dit Jaarverslag *hij* staat, wordt uiteraard ook *zij* bedoeld. Waar Kind en Onderwijs Rotterdam staat, wordt *Stichting* Kind en Onderwijs Rotterdam bedoeld.

H1 ORGANISATIE

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam is een stichting voor christelijk (speciaal) primair onderwijs in de regio Rotterdam. Wat ons bindt, is dat de medewerkers van de stichting zijn en worden geïnspireerd door de verhalen uit de Bijbel. Vooral door het voorbeeld dat Jezus ons gaf: de liefde voor de medemens, de hoop die Hij mensen bood en Zijn gedrevenheid om mensen tot hun recht te laten komen. Vanuit deze inspiratie richten wij ons naar álle mensen. Ook naar mensen die hun inspiratie halen uit een andere (religieuze) beleving. Wij leggen verbinding met andere tradities, zoeken overeenkomsten en waarderen verschillen.

1.1 Missie en Visie

Missie

Op de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam bieden wij vanuit onze identiteit onderwijs dat kinderen uitdaagt om al hun mogelijkheden te benutten, niet alleen op het gebied van kennis en prestaties, maar ook op het gebied van persoonlijkheidsvorming. Dat doen wij met betrokken medewerkers die hoge verwachtingen hebben van kinderen, ouders, ketenpartners en van elkaar. Wij bereiden onze kinderen en ouders voor op de toekomst, waarbij ook het omgaan met veranderingen en onzekerheid belangrijk is. Wij leren hen samenwerken, samenleven en de behoefte van een ander zien en geven daarin het goede voorbeeld.

Onze missie kan nooit worden los gezien van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, die vorm krijgt in onze bijdrage aan de (toekomst van de) stad Rotterdam. Wij zijn een betrokken en betrouwbare partner van de gemeente Rotterdam en onze ketenpartners. Wij stellen ons tot doel actief te participeren bij de uitvoering van de gezamenlijke plannen om onderwijsachterstanden te beslechten en voor elk kind passend onderwijs te bieden, binnen de mogelijkheden van de school en in het belang van het kind. Het gaat hierbij ook om uitdagend onderwijs voor hoogbegaafden en leerlingen die meer aan kunnen.

Visie

De diversiteit van onze scholen en hun populatie, het feit dat we die diversiteit als rijkdom ervaren, heeft gevolgen voor de manier waarop we naar onze scholen kijken. Wij hechten eraan dat onze scholen hun maatschappelijke verankering vinden in de wijk waarin zij staan, deel uit makend van de cultuur en geschiedenis van die wijk. Daarom vindt de aansturing kind-nabij plaats: belangen van kinderen staan centraal. Op schoolniveau wordt gezien wat er nodig is voor ouders en kinderen en op stichtingsniveau wordt ernaar gestreefd om de missie zo optimaal mogelijk te realiseren. Vanuit de stichting wordt ondersteuning verleend waar behoefte aan is of waar dat effectief en efficiënt beter kan worden geregeld dan op schoolniveau.

Onze visie is herkenbaar doordat:

- we voortdurend het belang van kinderen (en hun ouders) vooropstellen;
- we betrokken zijn bij kinderen, ouders, ketenpartners en bij elkaar;
- we ons laten inspireren door het voorbeeld van Jezus;
- onze identiteit even goed blijkt uit wat wij doen;
- wij op onze beurt een voorbeeld proberen te zijn;
- we werken naar een plek voor iedereen;
- we voortdurend werken aan verbeteringen en elkaar daarbij helpen.

1.2 De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam laten staan

 CSBO Bergkristal Brinnr. 03AF - Sector: SBO	 Prinses Margrietschool Brinnr. 03GE - Sector: PO	 Het Podium Brinnr. 03GE - Sector: PO	 Prinses Julianaschool Brinnr. 04FI - Sector: PO	 basisschool de Fontein Brinnr. 08A0 - Sector: PO
 Nieuwe Park Rozenburgschool Brinnr. 06NO - Sector: PO	 KC De Vlinder Brinnr. 06RV - Sector: SBO Brinnr. 13NX - Sector: PO	 IKC NOVA Brinnr. 09EB - Sector: SBO Brinnr. 09TC - Sector: PO	 De Driemaster Hoek van Holland Brinnr. 07ZC - Sector: PO	 Onze Wereld leren in het lage land Brinnr. 08UY - Sector: PO
 De Regenboog Brinnr. 09CW - Sector: PO	 KC De Stern Brinnr. 09CW - Sector: PO	 IKC Albert Plesman Brinnr. 10MO - Sector: PO	 IKC Cornelis Haak Brinnr. 11BY - Sector: PO	 Kindcentrum De Buskes Brinnr. 11OS - Sector: PO
 Koningin Wilhelmina School Rotterdam Brinnr. 15FO - Sector: PO	 Van Asch van Wijck School Brinnr. 08GN - Sector: PO	 Het Spectrum Geeft kleur aan jouw wereld Brinnr. 27XK - Sector: PO	 De Stelberg Profiel van Christelijke basisschool Brinnr. 24PA - Sector: PO	 Mozaïek Brinnr. 12XS - Sector: PO
 CBS de Ark biedt veiligheid & perspectief Brinnr. 13DM - Sector: PO	 IKC De Lis Brinnr. 14FG - Sector: PO	 Waaalse school LEERT JE MEER SINDS 1739 Brinnr. 14CL - Sector: PO	 ARENTSCHOOL Brinnr. 14HY - Sector: PO	 Juliana van Stolbergschool hand in hand de toekomst in Brinnr. 14KP - Sector: PO
 A.S. Talmaschool Brinnr. 05SR - Sector: PO	 Quadratum Hoogbegaafdenonderwijs Brinnr. 05SR02 - Sector: PO			

1.3 Structuur en organisatie

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid is een stichtingsvorm. De stichting is opgericht op 25 november 1977 en is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 411 25 532.

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 74531
Naam instelling Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam
Adres Linker Rotte Kade 292
Postadres Postbus 22009, 3003 DA Rotterdam
Telefoon 010 - 412 51 01
-E-mail bureau@kinderonderwijsrotterdam.nl
Website www.kinderonderwijsrotterdam.nl

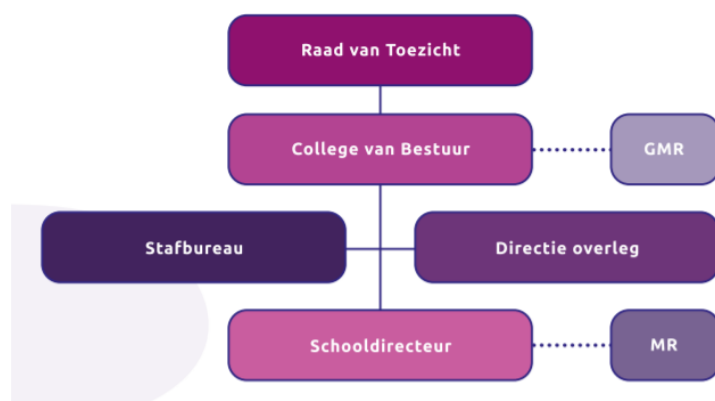
Naam instelling Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam
Adres Linker Rotte Kade 292
Postadres Postbus 22009, 3003 DA Rotterdam
Telefoon 010 - 412 51 01
-E-mail bureau@kinderonderwijsrotterdam.nl
Website www.kinderonderwijsrotterdam.nl

Organisatie en bestuur

De stichting kent een organisatiestructuur waarbij de voorzitter van het College van Bestuur eindverantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van de organisatie. De Raad van Toezicht treedt als wettelijke toezichthouder op.

Organisatiestructuur

De stichting hanteert een model waar bestuur en toezicht zijn gescheiden; bestuur ligt bij het College van Bestuur en toezicht bij de Raad van Toezicht. Elk hebben hun eigen, afgebakende bevoegdheden; deze zijn opgenomen in de statuten en het reglement. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het bereiken van de gestelde doelen van de stichting en voor het uitvoeren van de werkgeverstaak. Het College van Bestuur wordt in de uitvoering ondersteund door het stafbureau, het secretariaat en de personeelsadministratie. De Raad van Toezicht heeft een controlerende en adviserende rol (de interne toezichthouder). De horizontale verantwoording vindt op bestuursniveau plaats via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en op schoolniveau via de Medezeggenschapsraad (MR).

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bestuur en Raad van Toezicht

De Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs vormt de basis van de organisatiestructuur en werkwijze van Kind en Onderwijs Rotterdam. De stichting handelt dan ook volgens deze methode. Er is een scheiding aangebracht tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Deze is opgenomen in de statuten en het toezichtkader. Het schoolbestuur en de toezichthouder hebben afspraken gemaakt over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de verschillende organen.

Het doel van de Code Goed Bestuur is om op een efficiënte, effectieve en transparante manier de beleidsdoelstellingen te realiseren. De bestuurder en de Raad van Toezicht overleggen minimaal zes keer per jaar over de voortgang van de werkzaamheden. Kind en Onderwijs Rotterdam hanteert een planning- en control cyclus waarin beleidsvoornemens, zoals de begroting, het toekomstig strategisch beleidsplan en de schoolplannen, worden bewaakt met behulp van managementinformatie. Hiervoor verschijnen periodiek (kwartaal)rapportages. De horizontale verantwoording vindt plaats op schoolniveau, maar ook op stichtingsniveau via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. De stichting hecht grote waarde aan het actief betrekken van alle belanghebbenden bij de verantwoording.

Directie en College van Bestuur

Iedere school staat onder leiding van een directeur (eventueel bijgestaan door een locatieleider of adjunct) die integraal verantwoordelijk is voor de resultaten van de school. De taakverdeling tussen het College van Bestuur en de directies van de scholen is vastgelegd in het managementstatuut. Ongeveer 10 keer per jaar komen de directeuren met het College van Bestuur en de stafmedewerkers bij elkaar in het directieoverleg (DO); een adviesorgaan van het College van Bestuur. Tijdens dit overleg worden aanzetten voor nieuw beleid geïnitieerd, wordt gezocht naar draagvlak voor uit te voeren beleid en is er ruimte voor intervisie.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2020

Functies en nevenfuncties leden Raad van Toezicht en College van Bestuur

Functionaris	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Mevrouw J.E. Kallenbach- Heinen	Zelfstandig ondernemer	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam (voorzitter)• Bestuurslid Instituut Hoogbegaafdheid Volwassenen• Competitieleider jeugd en evenementen tennisvereniging Ommoord
De heer M.B. de Haas	Director Corporate Finance ING Bank NV	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam (vicevoorzitter)• Lid RvT Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels• Penningmeester Stichting Erasmus Sport
De heer J.A. de Groen	Seniorbeleidsmedewerker Directie Sociale Zaken	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Actief lid PvdA
De heer E.H. Hulst	Universitair docent gezondheidsrecht bij het instituut Beleid en Management Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit Rotterdam	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Lid RvT Stichting Protestants Christelijke Zorgorganisatie Riederborgh• Hoofdredacteur TGMA (Ts Gezondheid, Milieuschade en Aansprakelijkheid)• Lid Medical Research Ethics Committee United• Lid METC Brabant• Bestuurslid Vereniging Vrienden van de Museumwoning Tuindorp Vreewijk
De heer E.C. Lafeber	n.v.t.	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Voorzitter RvT PCPO Westland te Naaldwijk
De heer R. van den Berg	Voorzitter College van Bestuur Kind en Onderwijs Rotterdam	n.v.t.

H2 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT EN GMR

2.1 Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam kent een toezicht waarbij een scheiding is aangebracht tussen de bestuurlijke en de toezichthoudende bevoegdheden. De bestuurlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn neergelegd bij het College van Bestuur, de toezichthoudende verantwoordelijkheden liggen bij de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht vervult tevens de werkgeversrol ten opzichte van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht vervult een brugfunctie tussen de samenleving en de onderwijsorganisatie. Daarbij richt de Raad van Toezicht zich op een integrale benadering van alle beleidsaspecten van de organisatie.

De Raad van Toezicht baseert zich in haar handelen op de volgende bestuurs- en toezichtfilosofie: Het College van Bestuur bestuurt de stichting; de Raad van Toezicht ziet erop toe, dat het College van Bestuur dit doet conform de kernwaarden, missie en visie van de stichting. De Raad van Toezicht richt zich op de strategische onderwerpen van het bestuur, de hoofdlijnen van het bestuursbeleid, de essentiële prestatie-indicatoren van de overheid en de indicatoren uit het strategisch beleidsplan.

De Raad hanteert het principe van toezicht op afstand, met als uitgangspunt de Code Goed bestuur. Het College van Bestuur legt tijdig, volledig en betrouwbaar verantwoording af aan de Raad over de bedrijfsvoering, het toezicht van de Raad sluit daarop aan. De Raad van Toezicht ziet erop toe dat het College van Bestuur de stichting op adequate wijze bestuurt en vertegenwoordigt.

Samenstelling

De samenstelling van de Raad van Toezicht was in 2020:

- Mevrouw J.E. Kallenbach – Heinen, voorzitter
- De heer M.B. de Haas, vicevoorzitter
- De heer J.A. de Groen
- De heer E.H. Hulst
- De heer E.C. Lafeber

Werkwijze

De Raad van Toezicht kwam in 2020 in 6 reguliere vergaderingen bijeen, altijd met de Voorzitter CvB, soms fysiek, maar ook digitaal in verband met de Covid-19 maatregelen. Daarnaast hebben andere specifieke overleggen plaatsgevonden. Afvaardigingen van de RvT hebben gesprekken gevoerd met de GMR, met directeuren en stafmedewerkers inzake de remuneratie, de begroting en de jaarrekening en het onderzoek naar de samenwerking met LMC.

Financiële commissie

De financiële commissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht en ondersteunt en adviseert de Raad op de begroting, de jaarrekening en overige financiële stukken. Hiertoe heeft de financiële commissie buiten de reguliere vergaderingen om overleg met de voorzitter van het College van Bestuur, de controller en de accountant. In 2020 zijn besprekingen geweest over het jaarverslag, de begroting en de tussentijdse rapportage. Deze zijn teruggekoppeld aan de RvT.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestaat uit de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht en voert de jaargesprekken met het College van Bestuur. Hiertoe voert zij op voorhand informerende gesprekken met een afvaardiging van de directeuren en het staffbureau, en de GMR. De resultaten van de jaargesprekken worden gedeeld en besproken in, en bekrachtigd door, de voltallige Raad van

Toezicht. Daarnaast adviseert de remuneratiecommissie de Raad van Toezicht over de bezoldiging van het College van Bestuur.

GMR

Minimaal twee keer per jaar wordt een afvaardiging van de Raad van Toezicht uitgenodigd door de GMR voor overleg. De resultaten daarvan worden gedeeld binnen de voltallige Raad van Toezicht.

Integrale toetsing

De Raad van Toezicht houdt toezicht volgens de richtlijnen van het Toezichtskader. Dit houdt in dat de Raad van Toezicht integraal toezicht houdt op alle aspecten van de stichting en de onderwijsorganisatie en daarbij alle relevante belangen weegt. De Raad van Toezicht richt zich dus op het belang van de stichting en het belang van de scholen die door de stichting in stand worden gehouden, alsmede op het belang van de samenleving. De Raad van Toezicht let daarbij in het bijzonder op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de statutaire en strategische doelstellingen van de stichting. De Raad van Toezicht toetst de afwegingen die het College van Bestuur heeft gemaakt en of deze daarbij alle relevante belangen heeft meegewogen.

Werkwijze

De Raad van Toezicht vergadert in principe altijd met het College van Bestuur. Het College van Bestuur informeert de Raad van Toezicht op voorhand schriftelijk over de onderwijskwaliteit, de huisvesting, de HRM-aangelegenheden, financiën, ICT en de uitdagingen van de Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam. Hiertoe levert het College volgens een vast rooster de volgende documenten aan:

- De ontwikkeling van de onderwijskwaliteit op de verschillende scholen
- Noodzakelijke documenten tbv de financiële planning- en control cyclus
- Kwartaalrapportages omtrent Onderwijs en Kwaliteit, HRM, ICT, Huisvesting en financiën
- Het formatieplan
- Prognoses leerlingenaantallen en realisatie
- Ontwikkeling ziekteverzuim
- Kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen

Naar aanleiding van de aangeleverde informatie vraagt de Raad van Toezicht nader uit over eventuele verbeteracties en toetst of het College van Bestuur de Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam bestuurt overeenkomstig het vastgestelde Strategisch Beleidsplan 2016-2020.

Naast de reguliere vergadering heeft de Raad van Toezicht onderling en met het College van Bestuur regelmatig contact via mail, telefoon en overig. Ook extra -online- bijeenkomsten worden belegd indien noodzakelijk of gewenst.

Taken en bevoegdheden:

1. De Raad van Toezicht houdt toezicht op de samenstelling van het College van Bestuur en zorgt ervoor dat deskundigheid op het gebied van onderwijs, financiën, huisvesting, personeelsbeleid, organisatie en bedrijfsvoering in voldoende mate aanwezig is.
2. De Raad van Toezicht houdt toezicht op en geeft voor zover vereist goedkeuring aan de door het College van Bestuur geformuleerde strategische doelstellingen.
3. De Raad van Toezicht ziet toe op de werking van de klokkenluidersregeling.
4. De Raad van Toezicht vervult het werkgeverschap voor de leden van het College van Bestuur en evalueert jaarlijks het functioneren van (de leden van) het College van Bestuur en legt de uitkomsten en gemaakte afspraken schriftelijk vast. De Raad van Toezicht maakt minimaal eens in de vier jaar een integrale balans op van het functioneren van het College van Bestuur als

geheel, op basis van in ieder geval de gemaakte afspraken over doelen en prestaties, het actuele functioneren en de toekomstige opgaven.

5. De Raad van Toezicht ziet toe op de totstandkoming en naleving van beloningsbeleid voor bestuurders.
6. De Raad van Toezicht legt minimaal jaarlijks extern verantwoording af over het functioneren van het interne toezicht in het jaarverslag van de instelling.
7. De Raad van Toezicht ziet erop toe dat het College van Bestuur zijn verantwoordelijkheid voor de dialoog met externe belanghebbenden, zoals leerlingen, ouders, personeel, G(MR) vervult.
8. Het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag.
9. Toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen de code goed bestuur en de afwijkingen van die code.
10. Het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen.
11. Het aanwijzen van een accountant.

In 2020 hebben Raad van Toezicht en College van Bestuur naast de reguliere agenda de volgende specifieke onderwerpen aan de orde gehad:

- Het vormgeven van goed onderwijs tijdens de Covid-19 maatregelen.
- De verzwarende van de taken van bestuurder, staf, directeuren en schoolteams tijdens de pandemie.
- Hoe om te gaan met het lerarentekort en welke mogelijke oplossingen er zijn.
- Ontwikkeling leerlingaantallen in de verschillende wijken.
- Identiteitsrijke profilering en ontwikkelingen in het lokale onderwijsveld.
- Onderzoek naar de samenwerking met LMC.
- De borging van de kennis binnen de RvT in relatie tot de zittingstermijnen.
- Jaarverslag en jaarrekening van 2019 goedgekeurd.
- Begroting 2021 hebben goedgekeurd.
- KPMG aangewezen als accountant voor de controle van 2020.

Bevindingen

De Raad van Toezicht oordeelt positief en spreekt haar waardering uit over de wendbaarheid van Kind en Onderwijs Rotterdam het afgelopen bijzondere jaar, waarin alle scholen moesten zoeken naar de beste vorm van onderwijs voor hun leerlingen en leerkrachten. De pandemie is nog niet voorbij, eventuele nieuwe maatregelen zijn nog onzeker en de effecten op zowel leerlingen en leerkrachten nog niet geheel duidelijk. De Raad van Toezicht heeft echter vertrouwen in de kennis, kunde én betrokkenheid van alle medewerkers van Kind en Onderwijs Rotterdam om een maximaal resultaat te blijven behalen in het onderwijs en onze leerlingen maximaal vooruit te helpen.

Namens de gehele raad,

Janine Kallenbach, voorzitter Raad van Toezicht Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

2.2 Verslag GMR

Samenstelling vergaderingen

Voorzitter:	mw. Wendy Aendekerk – Folge (ouder De Stelberg)
Secretaris:	mw. Maltie Ganesh-Mahabier (personeel IKC Nova, tot 1-9-2020) Vacature vanaf 1-9-2020
Overige leden:	mw. Elles van Leeuwen (personeel Albert Plesmanschool) mw. Marsja Reijnhoudt (ouder CBS De Ark) mw. Agnes Bergsma (ouder Het Spectrum) dhr. Marco van Ast (personeel Prinses Margrietschool) mw. Melanie Rozenveld (personeel De Arentschool) mw. Annemieke Kolle (ouder De Fontein) mw. Priscilla van Noordenne (ouder Nieuwe Park Rozeburg School) de heer Jan van der Sluis (ouder De Lis) mw. Marije Tuijn (ouder Waalse School) mw. Marianne Romein (leerkracht De Stelberg) mw. Loura van Rappard (personeel Talmaschool) mw. Bianca Kat (personeel Waalse School) mw. Jacomijn Fluks (ouder Nieuwe Park Rozeburg School)

Wijziging leden

Nieuwe leden

mw. Loura van Rappard (personeel Talmaschool, vanaf 1-9-2020)
mw. Bianca Kat (personeel Waalse School, vanaf 1-10-2020)
mw. Jacomijn Fluks (ouder Nieuwe Park Rozeburg School, vanaf 1-10-2020)

Aftredende leden

mw. Maltie Ganesh-Mahabier (personeel IKC Nova, tot 1-9-2020)
mw. Marsja Reijnhoudt (ouder CBS De Ark tot 1-9-2020)
dhr. Marco van Ast (personeel Prinses Margrietschool, tot 1-9-2020)
mw. Priscilla van Noordenne (ouder Nieuwe Park Rozeburg School, tot 1 september 2020)
mw. Elles van Leeuwen (personeel Albert Plesmanschool, tot 1 januari 2021)

Bijeenkomsten in 2020

Er zijn zes reguliere bijeenkomsten geweest, één extra ingeplande vergadering en één bijeenkomst met aanwezigheid van de Raad van Toezicht.

6 februari 2020	Reguliere vergadering
22 april 2020	Reguliere vergadering (digitaal)
3 juni 2020	Extra ingelaste vergadering (digitaal)
25 juni 2020	Reguliere vergadering (hybride vorm, op Stichtingskantoor)
16 september 2020	Reguliere vergadering in aanwezigheid van Raad van Toezicht, en aansluitend separate vergadering met RvT en GMR betreffende jaarevaluatie (fysieke vergadering, locatie Het Spectrum)
28 oktober 2020	Reguliere vergadering, met aanwezigheid Sanne Kamphuisen (HR) voor toelichting Agendapunt Functiehuis (digitaal)
9 december 2020	Reguliere vergadering (digitaal)

Afspraken met het bevoegd gezag

De GMR vergaderingen vonden plaats in het stichtingskantoor van Kind en Onderwijs Rotterdam en hebben vanaf maart 2020 digitaal (via TEAMS) plaatsgevonden. De kwaliteit van de vergaderingen is gedurende de Covid-19 periode behouden gebleven. De GMR vergaderde in 2020 in het eerste uur van de vergadering zonder aanwezigheid van de bestuurder. De heer Rolf van den Berg, voorzitter college van bestuur, was altijd aanwezig namens het bestuur van de Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam. De verslagen zijn in 2020 deels door de secretaris van de GMR en deels door de notulist van het stafbureau verzorgd. Sinds september 2020 is Lidy Helder de vaste notulist vanuit het stafbureau; de secretarisrol binnen de GMR is sindsdien vacant gebleven. Het aanstellen van een vaste notulist vanuit het stafbureau heeft de kwaliteit van de verslaglegging verbeterd.

Contact GMR-leden, bevoegd gezag, MR-en van alle scholen en directies scholen

De agenda's en de vastgestelde verslagen werden verstuurd naar alle GMR-leden, de directies van de scholen, MR-secretarissen en het bevoegd gezag. De GMR-secretaris c.q. de notulist verstuurde de agenda en stukken één á twee weken voorafgaande aan de GMR-vergadering.

De bezetting van de GMR bleef in 2020 een zorg. De bestuurder en de GMR hebben hierin gezamenlijk opgetrokken om via het DO-overleg en de nieuwsbrief aandacht te vragen voor de functie en de bezetting van de GMR. Dit heeft tot meerdere nieuwe leden geleid. Het versterken van het contact met de MR-en wordt door de GMR ook als interventie gezien om het ledenaantal op peil te kunnen houden.

Scholing en vorming

Op 21 en 29 januari 2020 organiseerde de GMR een basiscursus voor GMR- en MR-leden en overige geïnteresseerden van de stichting. De inhoud werd verzorgd door Ouders van waarde. De cursus is door 14 deelnemers bezocht.

Thema's van 2020

- **Stakingen.** Het jaar startte met landelijke stakingen in het onderwijs om aandacht te vragen voor de hoge werkdruk en gemis aan waardering in de sector. Het resultaat is in het programma Slimmer Organiseren verwerkt. De GMR heeft hierin een adviserende rol vervuld.
- **Covid19.** In maart veranderde Covid-19 de wereld. De impact op het onderwijs was en is groot. De bestuurder heeft de GMR continu op de hoogte gehouden van het beleid van de stichting. De GMR gaf op haar beurt feedback hoe het beleid op schoolniveau werd ontvangen.
- **Samenwerking LMC.** De fusievorming met LMC nam het eerste half jaar nog in beslag alvorens in de zomer is besloten om de fusievorming op te schorten tot 1 januari 2022. De GMR had vragen over het behoud van identiteit en onderwijskwaliteit, waardoor het besluit van opschorting vanuit de GMR op begrip kon rekenen.
- **Opleidings- en beloningsbeleid.** In 2020 is het opleidings- en beloningsbeleid vastgesteld voor de stichting. De GMR was positief over de strekking en intentie van beide beleidsdocumenten. Dit beleid draagt bij aan het behoud en aan de werving van nieuwe leerkrachten. De GMR pleitte voor meer maatwerk op het individu afgestemd, om zo de effectiviteit te vergroten. De Academie van de stichting zal dit in haar plannen uitvoeren.
- **Functiehuis.** Het functiehuis heeft tot het meeste debat geleid in de overleggen met de bestuurder. De GMR maakte zich zorgen over het effect van het functiehuis op de tevredenheid van al het onderwijspersoneel. De bestuurder heeft hier adequate maatregelen voor getroffen. Uiteindelijk is er een beperkt aantal bezwaren gemaakt, waarbij geen van de bezwaren gegrond zijn verklaard. Dit bevestigt dat het proces uiteindelijk goed is verlopen.
- **Werving College van Bestuur.** De bestuurder zal eind 2021 de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, waardoor de opvolgingsprocedure is gestart in 2020. De GMR heeft meegedacht over het profiel van de te werven nieuwe bestuurder.

KPMG

KPMG Audit
waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Voor de volgende onderwerpen werd instemming en/ of advies gegeven:

FOKOR 2021-2022	Ingestemd door Personeelsgeleding GMR
Beloningsbeleid	Positief advies
Opleidingsbeleid	Positief advies
Functiehuis	Ingestemd door Personeelsgeleding GMR
Financieel Beleidskader 2021	Positief advies
Begroting 2021	Positief advies

In de vergaderingen is ook gesproken over:

- de behoefte aan een mogelijke IKC-raad als intern toetsingsorgaan voor een IKC;
- over Rotterdams Goud (mogelijk nieuw onderwijsconcept, dat als pilot functioneert op een aantal scholen);
- (jaarlijks besproken) de identiteit, missie en visie van de stichting.

Tenslotte is de GMR zeer positief over hoe het bestuur en het stafbureau de scholen hebben ondersteund in het opmerkelijk en stressvolle jaar 2020. De communicatie was zorgvuldig en met aandacht naar alle ouders, kinderen en leerkrachten. Natuurlijk spreekt de GMR ook haar waardering uit aan alle leerkrachten en directeuren van de stichting, die hun uiterste best hebben gedaan om in uitdagende omstandigheden alle kinderen het onderwijs te bieden dat zij nodig hebben.

H3 ONDERWIJS

Hoofdthema's

Het strategisch beleidsplan *Samen leren leven* kent de volgende hoofdthema's voor onderwijs voor 2020:

- Optimaal leren en ontwikkelen (3.1);
- Ontwikkelen kwaliteitsbeleid en bewaken kwaliteit (3.2);
- Veilig, stimulerend en ambitieus (3.3);
- ICT en digitale (leer)middelen (3.4)

Binnen deze hoofdthema's zijn er subcategorieën die ook zijn opgenomen in de beleidsagenda. Per subcategorie wordt aangegeven welke activiteiten in 2020 zijn uitgevoerd.

3.1 Optimaal leren en ontwikkelen

Belangrijk binnen dit hoofdthema zijn de opbrengsten van de scholen en de (voorbereiding op de) inspectieonderzoeken. Belangrijk is om te vermelden, dat de geplande inhoudelijke en kwalitatieve ontwikkeling van de scholen beïnvloed is, door de scholensluiting vanwege de Corona-pandemie. Dit leidde tot vertraging in ontwikkeling. Positief is, dat de scholensluiting gelijktijdig een enorme impuls opleverde voor het bieden van niet fysiek onderwijs. Na de eerste scholensluiting evalueerden wij als bestuur de kwaliteit van het aangeboden afstandsonderwijs door het bevragen van ouders. De terugkoppeling leidde op alle scholen tot aanbeveling die wij benutten tijdens de tweede scholensluiting die startte aan het einde van 2020. Subsidie die beschikbaar kwam vanwege de scholensluiting, zetten wij in voor gerichte individuele ondersteuning, deelname aan den zomercampus en het bevorderen van een soepele en kansrijke overgang van de groep 8-leerlingen naar het voortgezet onderwijs. De afdeling Onderwijs en Kwaliteit blijft deze ontwikkelingen nauwgezet monitoren, vanuit de wetenschap dat inzet van middelen ook in 2021 (Nationaal Programma Onderwijs) voortgezet zal worden. Hierbij zoeken wij voortdurend naar afstemming met andere subsidiestromen (Slimmer Organiseren), zodat scholen werken aan toekomstbestendige kwaliteitsontwikkeling.

Analyseren van opbrengsten

In 2020 ligt de focus van de Zicht op Ontwikkelingsgesprekken op de verdere ontwikkeling en aansturing door directie en intern begeleiders en taakverdeling tussen directieleden. Scholen werken met een onderwijsplan systeem dat methode-overstijgend is. Dit systeem volgt niet alleen de ontwikkeling van leerlingen maar plant ook het onderwijs. Zo krijgen de scholen een andere invalshoek om te kijken naar de resultaten van de leerlingen en hun ontwikkeling.

Vanwege corona heeft de onderwijsinspectie helaas geen scholen bezocht voor een kwaliteitsonderzoek. Dat is jammer omdat er zes scholen op gingen voor 'goed'. Vanaf augustus zijn op enkele scholen thematische onderzoeken uitgevoerd rond het thema kwaliteitsverbetering en leerlingenpopulatie.

Scholendoorloop en Kwaliteitsindicatoren

Sinds 2020 delen de stafmedewerkers en het CvB hun visie over de stand van zaken op de scholen met elkaar. Dit doen zij aan de hand van kwaliteitsindicatoren. In 2020 is de scholendoorloop, waarbij de stafafdelingen gezamenlijk alle scholen doorspreken, aangevuld met concrete en meetbare kwaliteitsindicatoren vanuit de verschillende stafafdelingen. Het resultaat van de scholendoorloop is dat alle stafmedewerkers kennis hebben over alle aspecten die van invloed zijn op de kwaliteit van de school. Deze vormen de basis voor een kwalificatie die het CvB kan gebruiken voor de ambitiegesprekken met de directeuren.

KPMG

RPMG Audit

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inspiratie en ontwikkeling

Kind en Onderwijs Rotterdam stimuleert initiatieven die leiden tot verbetering. Daarom zijn er werkgroepen en professionele leergemeenschappen (PLG's). Binnen een PLG werken teamleden vanuit onderzoeksvragen samen aan de ontwikkeling van de school. De werkgroepen en PLG's houden zich onder andere bezig met:

- Hoe cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling van een leerling een plaats krijgen in het onderwijs;
- De vraag hoe de opbrengsten op begrijpend lezen en rekenen kunnen verbeteren;
- Ondersignalering van leesproblematiek en hoe de leesmotivatie onder leerlingen versterkt kan worden;
- Ondersteunen en begeleiding van onderwijsconcepten op (nieuwe) scholen;
- De ondersteuning van de implementatie van Rotterdams Goud; een onderwijsconcept uit Amerika dat samen met het CED vormgegeven wordt. Kind en Onderwijs Rotterdam stond aan de wieg van de introductie van deze methodiek binnen het Rotterdamse onderwijs.

Doorstroom PO-VO

Tijdens de Zicht op Ontwikkelingsgesprekken en interne audits wordt expliciet aandacht besteed aan de doorstroom van de leerlingen op basis van de gegevens die scholen publiceren in Vensters-PO op de website scholenopdekaart.nl.

De verdeling van de schooladviezen wordt elk jaar gemonitord: hoeveel leerlingen hebben een eindtoets-score die passend, hoger of lager is dan het schooladvies en hoeveel adviezen worden door scholen bijgesteld? In 2020 werden, vanwege de corona-pandemie en scholensluiting, geen centrale eindtoetsen afgenomen. Toch werd een aantal oorspronkelijke adviezen naar boven bijgesteld vanwege positieve ontwikkeling bij leerlingen tijdens de scholensluiting.

Schooljaar	CE = schooladvies	CE < schooladvies	CE > schooladvies	Bijgesteld
2017-2018	45%	21%	33%	16%
2018-2019	38%	24%	38%	24%
2019-2020	Geen data			

(CE= toets-advies)

Alle scholen geven inzicht in de adviezen die zijn gegeven, bijstelling van die adviezen en in welke mate de afgelopen drie jaar sprake is geweest van opstroom en/of afstroom binnen het VO. Deze analyse maakt structureel onderdeel uit van de aanvraag en verantwoording van de gemeentelijke subsidie.

OverstapRoute

In Rotterdam maakten het afgelopen jaar ongeveer zesduizend kinderen de overstap van een basisschool naar een school voor voortgezet onderwijs. Daar zaten ook ruim 800 leerlingen van Kind en Onderwijs Rotterdam bij. Het proces rond deze overstap is al jaren vastgelegd in de OverstapRoute, waar Kind en Onderwijs Rotterdam zich ook aan heeft verbonden. Door de bestuurlijke overleggen, de inzet van de leerkrachten, interne begeleiders, ouders en vele andere betrokkenen, lukt het in Rotterdam om dit naar ieders tevredenheid te organiseren.

Doorlopende leerlijnen PO-VO

Samen met LMC-VO is in 2020 een subsidie met een looptijd van twee jaar aangevraagd, die als doel heeft om nog betere adviezen te geven. De betrokken scholen voeren overleg over het vergroten van de ouderbetrokkenheid in het VO en beter benutten van de periode tussen de eindtoets in groep 8 en de start in het VO. Tijdens een bijeenkomst 'twijfeldossiers' werden geanonimiseerde dossiers van schoolverlaters voorgelegd aan en besproken met docenten uit het VO.

KPMG

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Loopbaanleren

Ieder kind heeft talenten. Kinderen kunnen sporttalent hebben, zorgzaam zijn of juist een heel creatieve kant hebben. Deze talenten van jezelf kennen en weten wat je daarmee kan doen, helpt om je route uit te stippelen naar de toekomst. Ook hier zijn door de pandemie veel geplande activiteiten zoals gastlessen, bedrijfsbezoeken, mini-stages en evenementen in het kader van zelfontplooiing op een laag pitje gezet.

Professionalisering IB-platform

Het IB-platform, dat reeds jaren bestaat, kreeg in 2020 een inhoudelijke verdieping. Na de professionalisering vanuit Bazalt, is een interne IB-klankbordgroep opgericht die meerdere keren per jaar verschillende thema's bespreekt. Daarnaast is het ook een platform voor collegiale consultatie. In 2020 besteedde het IB-platform aandacht aan de verdere implementatie van de cruciale leerdoelen en schoolambities; beide gekoppeld aan de referentieniveaus.

Hoogbegaafdenafdeling Quadratum

Samen met Quadratum en samenwerkingsverband PPO Rotterdam is verdere invulling gegeven aan de ontwikkeling van de HUB; het verbindingscentrum voor kennis en expertise over hoogbegaafdheid. Ook hier was COVID-19 van invloed op minder goed (hoog- en meerbegaafde) leerlingen van buiten de scholen mee te nemen in het onderwijsconcept.

Samenwerking met PPO Rotterdam

Samenwerkingsverband PPO Rotterdam is voor Kind en Onderwijs Rotterdam een belangrijke partner bij het bieden van passende ondersteuning en begeleiding voor haar leerlingen. Naast directe inbreng binnen het voltijds HB-onderwijs vanuit de HUB en ondersteuning aan de nieuwkomers in de schakelklassen, is er nauwe samenwerking op nog een aantal thema's:

- ONZE aanpak bij IKC Nova
- Inclusieve scholen bij Het Spectrum, KC De Vlinder, IKC Nova en SBO Bergkristal
- Variagroepen bij IKC Nova

Tenslotte onderzoekt Kind en Onderwijs Rotterdam de vraag vanuit PPO Rotterdam, of er sprake is van mogelijke ondersignalering bij leerlingen met ernstige leesproblemen en/of dyslexie.

Kind en Onderwijs Rotterdam participeert in zowel de commissie middelen als de commissie kwaliteit.

3.2 Ontwikkelen kwaliteitsbeleid en bewaken kwaliteit

Beschrijving kwaliteitsmanagement

De stichting werkt doorlopend aan de verdere ontwikkeling van strategisch kwaliteitsmanagement. Dit continue proces wordt geborgd in de beleidsagenda en in de notitie 'Plan van aanpak Zicht op Ontwikkeling' (laatste versie januari 2021). Onderdeel hiervan zijn:

- Integraal kwaliteitsmanagement (waarbij het gaat om brede ontwikkeling van leerlingen - kwalificatie, socialisatie en persoonsvervorming - en de inzet van bewezen effectieve interventies);
- De scholendoorloop;
- Het gedachtengoed van onderwijswetenschappers als Biesta, Marzano en Hattie

Plan van aanpak Focus PO en cruciale leerdoelen

Bijna alle scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam volgen de voortgang van de leerlingen op school-, groeps- en leerlingenniveau met behulp van Focus PO. In 2020 zijn daar ook de cruciale leerdoelen in opgenomen. De cruciale leerdoelen helpen leerkrachten om focus in het aanbod aan te brengen waardoor zij gericht en bewust onderwijs geven. Dit leidt tot meer leerrendement en hogere

KPMG KPMG Audit
Engenot, waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

resultaten. In 2020 is een plan opgesteld om de scholen hun ambitie te laten stellen op de referentieniveaus (aansluitend bij de eis vanuit de overheid en inspectie). Alle scholen stelden vervolgens hun ambities op (of bij), die in het format van de Zicht op Ontwikkelingsgesprekken bij de M-toetsen van 2021 worden besproken.

Schoolplannen en schoolgidsen

In Augustus 2020 begon de nieuwe vierjarige schoolplanperiode voor de scholen binnen de stichting. Na akkoord op de nieuwe plannen, zijn alle schoolplannen inzichtelijk gemaakt voor ouders van leerlingen en ge-upload naar het internet schooldossier (onderwijsinspectie). De inzet van de gemeentelijke subsidie 'Gelijke Kansen voor elk talent' is integraal onderdeel van de schoolplannen. Vanuit de jaarlijkse aanvraag en verantwoording vindt er voortdurend evaluatie plaats.

Alle schoolgidsen van Kind en Onderwijs Rotterdam voldoen aan de wet- en regelgeving en zijn ter beschikking gesteld aan de onderwijsinspectie.

Actualiseren Schoolondersteuningsprofiel

Alle scholen stellen elk jaar voor 1 juni hun gecompriëerde schoolondersteuningsprofiel op en delen dit met het samenwerkingsverband PPO Rotterdam.

3.3 Veilig, stimulerend en ambitieus

Klachtenprocedure

In 2020 werd Kind en Onderwijs Rotterdam twee keer gedaagd voor de geschillencommissie bijzonder onderwijs. De klacht werd in beide gevallen, vanwege corona, schriftelijk afgehandeld en door de commissie op alle onderdelen ongegrond verklaard.

Scholen op de kaart

De website van de PO-Raad [Scholenopdekaart.nl](https://www.scholenopdekaart.nl) is bedoeld voor ouders om scholen in de omgeving te kunnen vinden en met elkaar te vergelijken. Scholen op de kaart biedt scholen mogelijkheden om enkele zaken die wettelijk verplicht zijn, eenvoudig te organiseren. Zo kan de Monitor Sociale Veiligheid worden afgenomen. Onze scholen scoren op deze monitor gemiddeld boven de 8. De uitkomsten van deze monitor zijn een vast onderdeel van de Zicht op Ontwikkelingsgesprekken. Ook biedt Scholen op de kaart de mogelijkheid om de schoolgids te ontwikkelen en te publiceren.

Veiligheidsbeleid

In 2020 zijn nieuwe (interne) aandachtsfunctionarissen opgeleid. Kind en Onderwijs Rotterdam neemt deel aan de gemeentelijke werkgroep 'meldcode huiselijk geweld'. Sociale veiligheid, waaronder ook ontwikkelingen die binnen Veilig Thuis vallen, vormt een structureel thema binnen het IB-platform.

Visie op burgerschap

Kind en Onderwijs Rotterdam neemt deel aan een stedelijke werkgroep over burgerschap. Hieruit is een manifest ontwikkeld. Op schoolniveau zetten we in op collectieve verbetering en ontwikkeling van de wettelijke opdracht voor burgerschapsonderwijs aan de hand van een 'burgerschapskompas'. Hierbij wordt op alle scholen geïnventariseerd wat goed loopt en welke vervolgvactiteiten noodzakelijk zijn.

Leren van en met elkaar

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft de doelstelling dat in 2024 50% van de scholen het predicaat Goed en/of Excellent heeft ontvangen. Hiervoor is kwaliteitsonderzoek door de Inspectie van het Onderwijs nodig. Door Corona heeft de inspectie geen onderzoeken op locatie uit gevoerd. De

aanvraag voor het onderzoek naar 'goed' is dan ook niet doorgedaan en een aanvraag voor het predicaat 'excellent' is nog niet afgerond.

Scholen worden 'goed' of 'excellent' omdat er een stevige, planmatige en constructieve samenwerking is tussen schooldirectie, teamleden, beleidsmedewerkers en CvB. Op alle terreinen draagt men expertise bij.

Interne-, thematische- en externe audits

Na de eerste interne audits is een tussenevaluatie georganiseerd, hierop zijn kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd. In 2020 zijn geen interne audits uitgevoerd vanwege de scholensluiting en de maatregel om geen externe partijen in de scholen te laten komen. Zodra het weer mogelijk is, krijgen de audits een vervolg.

Privacy

Op de website www.kindenonderwijsrotterdam.nl is een privacy-statement gepubliceerd: *Hoe gaat Kind en Onderwijs Rotterdam om met persoonsgegevens?* Voor het beveiligen van persoonsgegevens zijn passende maatregelen getroffen door onze leveranciers en door de stichting zelf. Deze zijn beschreven in de verwerkersovereenkomsten en reglementen. Continue monitoring blijft ook in de toekomst nodig. De techniek, applicaties en personeel veranderen voortdurend en daarmee de risico's. Er wordt, samen met de Functionaris Gegevensbescherming, continue gewerkt aan het verbeteren van deze veiligheid.

3.4 ICT en Digitale (leer)middelen

De hoofdthema's voor ICT en Onderwijs voor 2020 zijn digitale leermiddelen, hardware, organisatie en ICT-deskundigheid en komen vanuit de strategische visie. De inzet die daarop gepleegd is, leest u in de corresponderende paragrafen hieronder terug. Met het meetinstrument Pillars wordt in kaart gebracht of scholen deze doelen gerealiseerd hebben. Tijdens de pandemie konden we het onderwijs snel continueren vanwege de goede voorzieningen die reeds gerealiseerd waren.

Digitale leermiddelen

De leermiddelen die gebruikt worden, zijn in toenemende mate digitale leermiddelen. Deze worden ingezet bij de instructie, de oefening en de toetsing. Ze zijn ook geschikt om in te zetten ter preventie en bij remediëring. Door de goede infrastructuur en de toegenomen hoeveelheid apparaten kunnen de leerlingen hier steeds meer van profiteren. Ook de leerkracht profiteert hiervan. De programma's nemen veel nakijkwerk uit handen en leveren rapportages die leerkrachten in staat stellen om nog betere analyses te maken. Zo draagt ICT ook bij aan de gestelde kwaliteitsdoelstellingen. Voor scholen die op zoek zijn naar leermiddelen is een handreiking opgesteld die aansluit op de notitie kaderopbrengsten en schoolambities. Hiermee wordt het scholen gemakkelijker gemaakt om de juiste leermiddelen te selecteren passend bij de doelstellingen.

Na de basisschool zal voor veel leerlingen het gebruik van digitale (leer)middelen verder toenemen. En tegen de tijd dat de leerlingen de arbeidsmarkt betreden, is er geen beroep meer denkbaar waarin digitalisering en technologie geen rol speelt. In 2020 is daarom op iedere school van Kind en Onderwijs Rotterdam met de leerlingen gewerkt aan hun digitale vaardigheden. Op alle scholen is aandacht besteed aan ICT-basisvaardigheden, informatievaardigheid, mediawijsheid en programmeren. Dat kwam tijdens de periode van onderwijs op afstand uiteraard goed van pas.

Digitale vaardigheden

Leerkrachten hebben het afgelopen jaar noodgedwongen en versneld geleerd om les te verzorgen op afstand. Onze onderwijsinhoudelijk ICT'ers hebben hierin een grote rol gespeeld. Niet alleen naar

leerkrachten, maar ook naar kinderen en ouders toe hebben zij veel ondersteuning geboden. Was het werken met Teams tijdens de eerste lockdown nog onwennig, in aanloop naar de tweede lockdown hebben zowel leerkrachten als ouders zich geweldig voorbereid. Een scala aan digitale leermiddelen werd ingezet. Leerkrachten konden hun leerlingen steeds beter ook op afstand volgen in hun ontwikkeling. Dat was vóór corona zeker geen gegeven. Veel leerkrachten hebben zich met webinars, tutorials en geweldige hulp van alle belanghebbenden hierin bekwaamd. Ook de drie professionaliseringsbijeenkomsten voor onderwijsinhoudelijk ICT'ers stonden hierdoor vooral in het teken van lesgeven op afstand.

Wetenschap & Technologie

Vanaf 2020 vormt Wetenschap & Technologie (W&T) een verplicht onderdeel in het curriculum van iedere school. Kind en Onderwijs Rotterdam handelt hier al vanaf 2016 naar: leerkrachten werden getraind, middelen en methodes werden aangekocht of gehuurd. Ook werden wedstrijden georganiseerd waardoor leerlingen volgens de principes van onderzoekend en ontwerpnd leren aan de slag gingen. Leerlingen waarden deze uitdaging enorm, want het resulteert in creatieve ontwerpen die ze zelf bedenken. Veel scholen hebben in 2020 niet kunnen doen wat zij voor ogen hadden. De sluiting van de scholen en de focus op de cruciale leerdoelen in de periode daarna, zorgde voor geringe activiteit op dit gebied.

Hardware

In 2020 zijn de laatste twee scholen voorzien van dekkende wifi in het pand. Het was tevens een jaar waarin we grote aantallen laptops en Chromebooks hebben gekregen en gekocht. Het uitgangspunt tijdens de lockdown was: ieder kind heeft thuis een device. De stichting is erin geslaagd hierin te voorzien. Grote dank gaat uit naar Gemeente Rotterdam en Stichting De Verre Bergen die een enorme bijdrage hebben geleverd. Ook providers T-Mobile en KPN verdienen een vermelding. Dankzij hen konden kinderen tijdens de lockdowns en quarantaines gebruik maken van internet als er thuis geen internetverbinding was. De apparatuur die verkregen en aangekocht is, kan nu blijvend op de scholen ingezet worden. Er is een aanbesteding geweest voor de aanschaf van kopieermachines op alle scholen. De opdracht is gegund en de machines worden in 2021 geplaatst.

Organisatie

De ICT-organisatie was zeer zichtbaar afgelopen jaar. Doordat hier in de afgelopen jaren centraal afspraken over zijn gemaakt, was snel en efficiënt schakelen mogelijk. De omschakeling werd vergemakkelijkt doordat het netwerk thuiswerken al ondersteunt en men in de organisatie gewend is om met Office365 te werken. Desalniettemin is op scholen een groot beroep gedaan op de onderwijskundig ICT'ers. Alle betrokkenen, inclusief externe partijen zoals educatieve uitgeverijen, de gemeente, het ministerie en sectorraad hebben zich van hun hulpvaardige kant laten zien.

3.5 Overige aandachtspunten

Centrale eindtoets

Naast de tussenresultaten (M- en E-toetsen) worden ook de resultaten op de Centrale Eindtoets in beeld gebracht. In 2020 is de eindtoets komen te vervallen vanwege COVID-19.

Overzicht scores op de Centrale Eindtoets Kind en Onderwijs Rotterdam

2018	20 voldoende (Incl. 5xO)
2019	20 voldoende
2020	Geen eindtoets afgenomen

Het behoeft geen betoog dat veel activiteiten binnen Kind en Onderwijs Rotterdam in meer of mindere mate last hadden van COVID-19, de lockdowns en alle beperkingen of belemmeringen die ermee samenhangen.

Samenwerking met LMC-VO

Er is in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar intensivering van de samenwerking tussen de stichting en LMC-VO. Dit heeft geleid tot mooie voorbeelden van samenwerking zoals een gezamenlijke informatiedag over VO, intensievere contacten tussen zorgcoördinatoren, meer VO docenten die tijdelijk of voor langere tijd lesgeven in het PO en het gezamenlijk betrekken van het kantoor aan de Linker Rottekade door de stafdiensten. De komende jaren gaan we zeker door met de samenwerking en bouwen deze waar mogelijk verder uit. Het afgelopen jaar heeft de samenwerking belemmering ondervonden van Covid-19 en de verandering van het LMC-bestuur. De samenwerking vond met name plaats op het niveau van de scholen.

3.6 Inhaal- en Ondersteuningsprogramma

Na de eerste lockdown en bijbehorende scholensluiting, stelde het ministerie van OCW subsidie beschikbaar om de opgelopen achterstanden in te lopen. Op basis van een interne analyse konden scholen een plan indienen om van de beschikbare middelen gebruik te maken. Alle scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam maakten van deze mogelijkheid gebruik. De tien scholen die daarvoor in aanmerking kwamen, hebben een deel van de subsidie ingezet voor deelname aan het traject 'Zomerscholen'. De overige subsidie zetten zij, net als de overige scholen, in voor de begeleiding van individuele leerlingen of kleine groepen leerlingen. De uitvoering van deze activiteiten loopt door in kalenderjaar 2021, mede vanwege de tweede scholensluiting vanaf medio december 2020.

H4 HRM

Het strategisch beleidsplan *Samen leren leven* kent de volgende hoofdthema's voor HRM voor 2020:

- Een zichtbare en aantrekkelijke werkgever zijn voor huidige en toekomstige werknemers;
- Onderwijs wordt gegeven door de beste leraren;
- Verhogen van mobiliteit, inzetbaarheid en diversiteit van het personeelsbestand

4.1 Arbeidsmarktbeleid

Kind en Onderwijs Rotterdam is een herkenbare en betrouwbare werkgever binnen de stad Rotterdam. We zien dat onze positie op de arbeidsmarkt vergroot. Mede hierdoor hebben wij bijna alle reguliere vacatures kunnen vervullen. De wervingscampagne heeft ervoor gezorgd dat we alle vacatures voor de zomer hadden vervuld.

Het aanbod van onderwijsprofessionals is ook in 2020 afgenomen. Dat was vooral merkbaar bij het vinden van vervangers en leerkrachten tijdens het schooljaar. Leerkrachten die tijdens het schooljaar vertrekken, vormen een steeds groter probleem omdat het werven tijdens het schooljaar steeds moeizamer verloopt. Kind en Onderwijs Rotterdam staat voor kwaliteit en werkt vanuit het standpunt dat niet een willekeurige kandidaat gekozen wordt, maar de best passende voor de vacature. Dat betekent soms dat de vacature wat langer open staat.

De afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan het opleiden van volwassen studenten, die maakt dat we het tekort aan voltijd studenten compenseren. Inmiddels zijn 60 studenten in dienst en studeren er elk half jaar gemiddeld 5 tot 10 studenten af. Dit maakt dat een deel van de vacatures vervuld kan worden met intern opgeleide leerkrachten die al een aantal jaar verbonden zijn aan Kind en Onderwijs Rotterdam.

4.2 Functiehuis

In 2020 is er een nieuw functiehuis ontwikkeld binnen Kind en Onderwijs Rotterdam. De aanleiding hiervoor was de verplichting vanuit de CAO en het feit dat er langere tijd behoefte was aan het uitbreiden van de onderwijsondersteunende functies binnen het functiehuis. In het moderne onderwijs is er meer behoefte aan diversiteit in het functiehuis. Daarnaast stimuleert het lerarentekort ook het anders gaan denken ver het inrichten van het onderwijs. We hebben dan ook een grotere diversiteit in de functies en beloningen aangebracht in het functiehuis. Daarbij hebben we het functiehuis weer toekomstbestendig neergezet.

4.3 Verzuimbeleid

Het ziekteverzuim is verder gedaald. Er is meer grip op het verzuim. We zien dat medewerkers en directeuren samen vormgeven aan duurzaam herstel en zijn ook meer betrokken bij het proces van herstel. Hierdoor wordt de duur van het verzuim sterk beïnvloed. Alle arbeidsmogelijkheden van verzuimende medewerkers worden ingezet.

Medewerkers die in de langdurige verzuimgroep komen, krijgen allemaal een beschikking van het UWV nadat ze twee jaar ziek zijn. Dit betekent dat de stappen die genomen moeten worden in het kader van de wet poortwachter, zorgvuldig worden gevolgd en dat de arbeidsmogelijkheden van verzuimende medewerkers voldoende zijn onderzocht.

2018: 5,41%

2019: 4,90%

2020: 3,90%

De invloed van het Covid-19 verzuim zal pas in 2021 zichtbaar worden.

4.4 Vervangingsbeleid

Het midden- en langdurig verzuim wordt opgevangen door de Poolster met medewerkers in vaste dienst. Zo konden in 2020 alle vervangingsaanvragen op een passende wijze ingevuld worden. Het kortdurend verzuim wordt ingevuld met uitzendkrachten. De tendens in 2020 was dat de uitzendbureaus bijna geen bevoegde leerkrachten meer konden leveren voor de ad hoc aanvragen. Daarnaast was het leveren op de eerste dag vaak niet haalbaar. De vervangingsproblematiek ging vooral over het opvangen van het kortdurend verzuim. In samenwerking met de directies van de scholen is voor het kortdurend verzuim een oplossing ontwikkeld die in 2021 wordt ingevoerd.

4.5 Inhuur derden

In samenwerking met 29 andere schoolbesturen uit de regio hebben we een gezamenlijke aanbesteding inhuur derden uitgezet. Het doel van het gezamenlijk aanbesteden is het normaliseren van de arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten en het krijgen van dezelfde inhuur voorwaarden ongeacht het inhuurvolumen van een bestuur. Er zijn voor het PO in Rotterdam vier partijen geselecteerd die gaan voorzien in de inhuur vraag bij Kind en Onderwijs Rotterdam.

4.6 Digitale gesprekscyclus

Het bestuur heeft in samenwerking met RAET Performance een digitale gesprekscyclus ontwikkeld. Deze cyclus gericht op ontwikkeling, bestaat uit meerdere gesprekken die gaan over de ambities van de medewerker afgestemd op de ambities van de school. In 2020 is gestart met de ambitie -en voortgangsgesprekken. De nieuwe manier van met elkaar in gesprek gaan over de ontwikkeling van de medewerkers en de scholen, wordt zeer gewaardeerd.

4.7 Opleidingschool

De pabo's zien het aantal studenten dat kiest voor de voltijd studie teruglopen. Daar staat tegenover dat het aantal duale studenten stijgt, zoals ook de samenwerkingspartner Inholland herkent. In 2020 hebben we gezamenlijk gewerkt aan het passend maken van de duale trajecten voor de werkgevers en volwassen studenten binnen de kaders van de pabo-opleiding Dit gebeurde binnen de kaders van de pabo-opleiding. Het gevolg is dat hierdoor weinig volwassen studenten zijn uitgevallen in de opleiding. Kind en Onderwijs Rotterdam biedt de duale studenten een betaalde baan. Hierbinnen hebben ze de mogelijkheid om de schoolopdrachten uit te voeren.

Kind en Onderwijs Rotterdam is gestart met een studiecentrum voor volwassen studenten. Hier kunnen studenten (zonder de onderbreking van een thuissituatie) samenwerken aan opdrachten, studeren, elkaar ontmoeten, boeken lenen en in gesprek gaan met een schoolcoach. Er zijn twee bovenschoolse coaches aangesteld die zich hebben gespecialiseerd in het begeleiden van volwassen studenten. Ook wordt twee keer per cursusjaar een studie status gesprek gevoerd om te kijken wat de student nodig heeft voor de volgende stap in zijn ontwikkeling. Volwassen studenten zijn een verrijking voor het onderwijs. Ze nemen vanuit hun eerdere carrière-ervaring mee die Kind en Onderwijs Rotterdam graag wil inzetten in het onderwijs. Deze ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat de studenten een grote betrokkenheid bij de organisatie ervaren en na het afronden van de pabo binnen het bestuur willen blijven werken. Binnen de opleidingschool werkt Kind en Onderwijs Rotterdam samen met Inholland en 5 besturen uit Rotterdam en omgeving.

4.8 Leerwerkplaats Albeda en Kind en Onderwijs

In 2020 is Kind en Onderwijs Rotterdam in samenwerking met het Albeda een nieuwe opleiding gestart voor onderwijsassistenten mbo 4. De inrichting van het onderwijs zal de komende jaren veranderen. Daardoor ontstaat een grotere behoefte aan onderwijsondersteunend personeel. Van de onderwijsondersteuners in het nieuwe onderwijs worden andere vaardigheden en kennis verwacht. Door samen een leerwerkplaats te starten, werken we met elkaar aan de toekomst van anders georganiseerd onderwijs.

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

4.9 De Kind en Onderwijs Rotterdam academie

In 2020 is de beleidsmatige kant van de academie opgesteld. We hebben de opleidingsbehoefte in kaart gebracht. Een leven lang leren is van belang om de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te organiseren. We willen graag dat medewerkers regie hebben en nemen over hun eigen ontwikkeling. Na een gedegen marktonderzoek is besloten de academie in eigen beheer te ontwikkelen zodat we zorgvuldig en inhoudelijk kunnen aansluiten op de behoefte van de organisatie.

4.10 Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid van Kind en Onderwijs Rotterdam leidt ertoe dat er minder leerkrachten vertrekken omdat we beter in zijn staat de leerkrachten te binden en te boeien. De interne mobiliteit wordt gezien als groei, ontwikkeling en het verrijken van kennis van scholen. Het bestuur hecht eraan om zonder gedwongen mobiliteit de formaties op alle scholen passend te krijgen. De vacaturekrant, die elke jaar in het voorjaar uitkomt, geeft de medewerkers een goed overzicht van de mogelijkheden binnen het bestuur.

4.11 COVID-19

De eerste golf van COVID-19 heeft afwezigheid van leerkrachten veroorzaakt. Deels door ziekteverzuim en het merendeel door quarantaine en in afwachting van testresultaten. Deze afwezigheid gaf werkdruk voor het hele team. De teams hebben tijdens de lockdowns veel innovatiekracht getoond wat heeft geleid tot vernieuwend onderwijs. De gevolgen van de aanhoudende pandemie zijn nog niet in kaart te brengen.

4.12 Slimmer Organiseren (lerarentekort)

Op 15 juli 2020 ondertekenden Rotterdamse schoolbesturen, gemeente Rotterdam, lerarenopleidingen en het rijk het convenant 'Uitvoering Noodplannen personeelstekort G5 Rotterdam, Plan slim organiseren'. Via een samenwerkingsovereenkomst hebben de betrokken partijen vastgelegd hoe besturen, gemeente en opleidingen uitvoering geven aan het Plan Slim organiseren. Binnen Kind en Onderwijs Rotterdam is gekozen voor een werkwijze waarbij alle scholen plannen opstelden om in aanmerking te komen voor de beschikbare subsidie. In deze plannen staan duurzaamheid en effectiviteit op de lange termijn centraal. De scholen bereiden zich hiermee voor op het lerarentekort, waarbij de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft. Een interne toetsingscommissie bepaalde in november 2020 welke plannen aan de voorwaarden voldeden, waarna subsidie is toegekend om de plannen tot uitvoer te brengen. Concreet gaat het om 16 scholen die één of meer meerdere maatregelen uit de samenwerkingsovereenkomst uitvoeren voor een totaalbedrag van € 580.000,-. De stichting monitort de besteding en inzet van de subsidie.

4.13 Gemeentelijke subsidie voor zij-instroom en lerarentekort

Binnen het gemeentelijk subsidiebeleid 'Gelijke Kansen voor elk talent', stelt de gemeente Rotterdam naast subsidie op school, ook middelen op bestuursniveau beschikbaar. Hieronder vallen middelen die voorzien in een bijdrage om het leerkrachtentekort te verminderen. Het gaat hierbij om de subsidie-onderdelen. Deze thema's dragen bij aan het binden en behouden van personeel binnen de organisatie.

- **Zij-instroom en opscholing onderwijsassistenten**
Binnen Kind en Onderwijs Rotterdam is een uitgebreid scholings- en begeleidingsprogramma. Hier wordt gebruik gemaakt van de eerder verworven competenties van de kandidaten. De stichting ziet zij-instromers als een verrijking van het onderwijs.
- **Werkdruk, ontzorgen, starters en stagiaires**
Kind en Onderwijs Rotterdam zet de subsidie in voor huiswerkbegeleiding en het organiseren van bijeenkomsten van starters.
- **Anders organiseren, innoveren en ruimtes directies**

Kind en Onderwijs Rotterdam organiseert een Leerwerkplaats . Dit is een innovatieproject in samenwerking met het Albeda. Het doel van de Leerwerkplaats is het scholen van onderwijsassistenten die in staat zijn een bijdrage te leveren in het onderwijs. Tijdens de opleiding krijgen de studenten naast hun stagedagen, meer lessen in de praktijk met gerichte opdrachten in de scholen.

Beleid uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid is erop gericht om in voorkomende gevallen in goed onderling overleg te komen tot het nemen van afscheid van elkaar. In alle gevallen worden buiten de wettelijke (transitie)vergoedingen geen andere vergoedingen toegekend. Uitzonderingen hierop vormen maatwerk, waarbij geringe bedragen voor bijvoorbeeld ondersteuning bij outplacementtrajecten en/of het faciliteren van opleidingen wordt geboden wanneer het vertrekkende personeelslid buiten het onderwijs wil gaan werken.

H5 HUISVESTING

Het strategisch beleidsplan *Samen leren leven* kent de volgende hoofdthema's voor huisvesting voor 2020:

- Gebouwen die naast functionele faciliteiten ook onderdeel zijn van de eerste indruk;
- Voorzien in gebouwen en inventaris die verzorgd, inspireren, boeiend en uitdagend zijn.

In 2020 zijn verschillende werkzaamheden geweest in het kader van bovengenoemde thema's. Onder andere een kwaliteitsslag op vloeren vanuit het ontwikkelde kleurpalet voor CBS Mozaïek, Fontein en Prinses Julianaschool. Geluidswerende panelen voor de gymzaal voor Het Spectrum. Toilet verbeteringen op diverse scholen waaronder Albert Plesmanschool. Meer vriendelijk en vrolijke toegangspoort en entree van CBS De Ark. Een verbeteringslag in beleving en kleur op Het Spectrum. Daarnaast naamgeving op de gevel bij KC De Vlinder en IKC Nova, zodat beide scholen herkenbaar zijn vanuit alle zichtvelden in de wijk.

Ook in 2020 werd ervoor gezorgd dat de schoolgebouwen een goed onderhouden thuis zijn voor de leerlingen en medewerkers. Leerlingen en medewerkers leren en werken beter in een plezierige en veilige omgeving.

De noodzakelijke werkzaamheden worden aanbesteed volgens de aanbestedingsregels, die zijn opgesteld door de gemeente Rotterdam (leidraad bouwprojecten). De rol van huisvesting in dit proces is adviseren en zorgen dat bij de uitvoering van verschillende werkzaamheden betrokkenen zo min mogelijk overlast ervaren.

5.1 Energiebesparende maatregelen

In 2020 werd een regeling van kracht om informatie te melden over energiebesparingsystemen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Alle maatregelen die binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden, moeten ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Voor Kind en Onderwijs Rotterdam gaat het hierbij onder andere om het vervangen van boilers, luchtbehandelingsinstallaties en ventilatoren. In 2020 hebben Het Spectrum en Quadratum nieuwe ventilatie warmteterugwinningunits gekregen. Ook is bij veel scholen de noodverlichting vervangen door energiezuinige ledverlichting.

Bij de aanbesteding voor het gebruik van elektra en gas is rekening gehouden met 17,5% vergroenen met Nederlandse wind en CO₂-compensatie zodat Kind en Onderwijs Rotterdam voldoet aan de duurzaamheidsambities van de Rijksoverheid.

Het ministerie eist dat er in 2030 een gezamenlijke energiebesparing van 49% voor de hele onderwijssector ten opzichte van 2017 is gerealiseerd en in 2050 95%. Een maatregel waar Kind en Onderwijs Rotterdam al sinds 2012 rekening mee houdt en naar handelt.

5.2 Vermindering leegstand

In 2020 zijn verdere plannen gemaakt om leegstand terug te dringen. Dat doet Kind en Onderwijs Rotterdam in overleg met de gemeente Rotterdam en andere schoolbesturen. In 2020 is het schoolgebouw van COS De Wereld afgestoten. Voor de renovatie van de Van Asch van Wijkschool is de Josephstraat als tijdelijke huisvesting toegevoegd. De Assendelfstraat dient als tijdelijke huisvesting voor de Arentschool en voor definitieve huisvesting van de tweede locatie van de Nieuwe Park Rozenburgschool. De leegstand van Kind en Onderwijs Rotterdam is toegenomen van 17% in 2019 naar 20% in 2020.

5.3 Ontwikkelingen huisvesting

Het centrale doel van het integraal huisvestingplan onderwijs (IHP) is om, via de huisvesting van scholen, bij te dragen aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit van scholen in Rotterdam. Het IHP kent twee centrale ambities die doorkijken naar 2035 en waar in de periode 2020-2023 een flinke stap in gezet moet worden. Deze ambities zijn: een evenwichtiger onderwijsaanbod en betere kwaliteit van de huisvesting. Kind en Onderwijs Rotterdam werkt aan plannen hiervoor.

Vaststelling van het IHP 2020-2023 door de gemeenteraad brengt met zich mee dat de gemeente zich (financieel) committeert aan de realisatie van projecten die in het IHP benoemd zijn. Daarbij is het streven van de gemeente Rotterdam om structureel en langjarig €60 mln. per jaar te investeren in onderwijshuisvesting.

- **Business case Waalse school en Koningin Wilhelminaschool**

Dit project loopt samen met de ontwikkelingen van de Pierre Bayle/ de Vier Leeuwen van BOOR. Het besluit is genomen door de gemeente Rotterdam, Kind en Onderwijs Rotterdam en BOOR om af te zien van een gezamenlijke uitvoering van de projecten. De businesscase zal in 2021 ingediend worden.

- **Business case Kindcentrum de Stern 'Hoog16hoven' Overschie**

In de zomervakantie van 2020 is het gebouw Fase II opgeleverd en is de Stern verhuisd van het tijdelijk gebouw Fase I aan de Xerxesweg naar het tijdelijk schoolgebouw met gymzaal -Fase II- aan de Woensdrechtstraat. Voor het definitieve gebouw wordt gewerkt aan een startnotitie die leidt tot een businesscase en realisatie.

- **De Arentschool**

Nieuwbouw Arentschool aan de Jaffahof 75 is gegund en opdracht aan de aannemer is verleend voor uitvoering. De uitvoering bouw start februari 2021 en oplevering is augustus 2021.

- **Van Asch van Wijkschool oude Westen Centrum**

Er is een plan gemaakt voor de samengevoegde school Asch van Wijk en Babylon. Het schoolgebouw van Speijkstraat 109 moet toekomstbestendig gemaakt worden, zodat de nieuwe school er als IKC gehuisvest kan worden. Het plan is uitgewerkt tot bestekfase en wordt aanbesteed. Start uitvoering staat gepland voor 2021.

5.4 Vriendelijke uitstraling schoolgebouwen

Op twee scholen is een QuickScan uitgevoerd naar de inrichting en uitstraling van de gebouwen. Op de Van Asch van Wijkschool is aan de hand van de resultaten en advies een richting afgegeven waarmee de architect een passend kleurontwerp kan maken. Voor CBS De Ark is het atrium van kleur voorzien om een vriendelijke en warme uitstraling te geven. Voor De Talmaschool en de Buskesschool zal in 2021 een QuickScan uitgevoerd worden. Voor KC de Vlinder en voor IKC NOVA is een nieuw logo ontworpen en op de gevel geplaatst.

H6 COMMUNICATIE

Het strategisch beleidsplan *Samen leren leven* kent de volgende hoofdthema's voor communicatie voor 2020:

- Betrouwbaarheid door intern en extern eerlijk, eenduidig en duidelijk te communiceren
- Borgen van herkenbaarheid door consistent de huisstijl uit te dragen

Deze hoofdthema's kregen vorm doordat de scholen en de stichting als geheel zich doorlopend presenteerden aan belanghebbenden. Dat deed Kind en Onderwijs Rotterdam door de inzet van:

1. Corporate communicatie
2. Arbeidsmarktcommunicatie
3. Interne communicatie
4. Public relations
5. Sociale media
6. Leerling werving

6.1 Corporate communicatie,

Het doel van de corporate communicatie is een goede reputatie en totaalindruk creëren en behouden bij diverse groepen waarvan de stichting afhankelijk is. Dit doen we door:

- De christelijke identiteit van de stichting te onderstrepen;
- Consistent en consequent gebruik van de huisstijlelementen van de stichting en van de scholen;
- Scholen die duidelijk laten zien dat zij onderdeel zijn van een groter geheel: van Kind en Onderwijs Rotterdam;
- De publieksversie van het jaarverslag.

De afdeling communicatie adviseert en ondersteunt het CvB en de schoolleiders op bovenstaande en op het gebied van communicatiestrategie en merkpositionering. Het afgelopen jaar lag de nadruk op sociale media, de website en het model dat handvatten biedt om uit te leggen waar een school voor staat en wat ze wil bereiken. Het zorgt dat de boodschap eenduidig is én flexibel ingezet kan worden. Enkele scholen kregen een nieuwe naam en daarbij een nieuwe huisstijl: CSBO De Boei en Dr. Martin Luther King gaan samen verder als IKC Nova. Dr. J.C. Logemannschool en Dr. J. Woltjersschool gaan samen verder als KC De Vlinder. En verder werden enkele scholen communicatief ondersteund bij verbouw- en fusieplannen.

Doorgaans communiceert de stichting weinig rechtstreeks met de ouders want dat doen de directeuren. De pandemie vroeg echter om een aantal momenten waarop het bestuur een besluit moest nemen of toelichten.

6.2 Arbeidsmarktcommunicatie

Het HRM-beleid werd ondersteund met het ontwikkelen van middelen en media. Het doel is een actieve marktbenadering kracht bij te zetten en de herkenning van de organisatie als aantrekkelijke werkgever, zowel binnen als buiten de stadsgrenzen, te realiseren.

6.3 Interne communicatie

- Alle interne communicatie draagt bij aan het beeld dat men heeft over de organisatie als geheel en als werkgever.
- In maart zijn we met de 'corona nieuwsbrief' gestart om de directieleden meerdere keren keer per week te informeren over relevante en actuele informatie rond de pandemie. Zo kon de enorme stroom aan informatie, afspraken en ideeën gekanaliseerd worden. Dit is inmiddels geëvolueerd tot een wekelijkse nieuwsbrief met gebundelde berichten aan directieleden van Kind en Onderwijs Rotterdam.

- De schoolklapper, de nieuwsbrief voor en door medewerkers van Kind en Onderwijs Rotterdam, heeft als doel te verbinden. In het afgelopen jaar verscheen deze ook weer in de week voor een vakantie. Naar aanleiding van de evaluatie in juli zijn enkele nieuwe rubrieken toegevoegd die het mogelijk maken dat collega's van verschillende scholen elkaar nog beter leren kennen.

6.4 Public relations

Diverse lokale en landelijke pers weet ons goed te vinden. Tijdens de schoolsluiting en de periode van onderwijs op afstand, is er regelmatig persaandacht geweest van o.a. RTV Rijnmond, AD en het Jeugdjournaal. Voor enkele bestuursonderwerpen is intensief contact geweest met Nieuwsuur en Op1.

6.5 Sociale media

Nagenoeg alle scholen zijn actief op Facebook, Instagram of beide. Het doel van de inzet van deze kanalen is huidige ouders en geïnteresseerden informeren over activiteiten die plaats vinden in en om de school. In het afgelopen jaar is een slag gemaakt om berichten een meer onderwijsinhoudelijke boodschap te geven. Waarom doen kinderen op de foto wat ze doen en wat draagt het bij aan het onderwijs aan het kind. Er waren veel berichten met een 'corona-boodschap': over lege scholen, scholen weer open, kinderen die thuis lessen volgden, ouders een hart onder de riem steken en leerkrachten die creatieve ideeën bedachten voor de kinderen thuis. Een mooi aanvullend middel nu we elkaar weinig konden zien. Op alle sociale mediakanalen (LinkedIn, Instagram en Facebook) is het aantal volgers gestegen.

6.6 Leerling werving

Kind en Onderwijs Rotterdam streeft naar een groei in het aantal leerlingen. De afdeling communicatie draagt daar met marketingcommunicatie advies aan bij. In het afgelopen jaar zijn we doorgegaan met het scherp en actueel houden van de websites en andere (marketing)communicatiemiddelen van de scholen en herkenbaar uitdragen van kernwaarden. Vanwege de pandemie was het voor scholen noodzakelijk om nieuwe ouders op een andere manier in contact te brengen met de school voor een kennismaking. Schoolrondleidingen en kennismakingsgesprekken vonden plaats met in achtname van de geldende corona-maatregelen.

H7 FINANCIEN EN JAARREKENING

Het strategisch beleidsplan *Samen leren leven* kent de volgende beleidsthema's voor het financieel beleid 'Samen Delen' :

- We zetten onze financiële middelen effectief (wordt het doel bereikt), efficiënt (kostenbeheersing) en duurzaam in;
- We streven doelbewust naar schaalvergroting, synergie en groei;
- Wij werken met doelgerichte begrotingen.

7.1 Financieel beleid

Samen Delen kent voor 2020 de volgende hoofdthema's :

- Professionalisering financieel management directie;
- Verbetering werkproces inkooporganisatie;
- Actualiseren financieel beleidskader, treasury en risicoanalyse;
- Overige onderwerpen.

7.1.1 Professionalisering financieel management directie

In 2020 hebben alle scholen deelgenomen aan een intern webinar over het lezen en beoordelen van de rapportage in het rapportagesysteem Capisci. Daardoor is de voorbereiding op de bespreking van de rapportage en begroting kwalitatief verbeterd en gaan de gesprekken meer over de inhoud van de cijfers dan over de cijfers zelf.

Volgens de planning en control cyclus is de voortgang van de financiële gegevens over 2020 drie keer met alle scholen besproken en is de begroting 2021 opgesteld.

7.1.2 Verbetering werkproces inkooporganisatie

Kind en Onderwijs Rotterdam verwerkt ruim 10.000 facturen per jaar. In de afgelopen jaren is het aantal afgesloten licenties voor leermethoden sterk toegenomen. Om grip te houden op de kosten voor deze uitgaven, is vanaf september 2020 een implementatie gestart voor een digitaal registratie programma. Hiermee worden meerjarige contracten voor onder andere huisvesting en licenties methoden vastgelegd. Met software van Pro Active is een module aangeschaft waarin de contracten, tarief en (af)looptijd wordt vastgelegd. Bij de factuurverwerking vindt een automatische controle plaats of er een contract is en of de prijs is opgenomen conform de afspraak. De factuur- en contractverwerking is per 1 januari operationeel. In 2021 zal een verdere optimalisatie van dit proces plaatsvinden.

7.1.3 Financieel beleidskader, treasury en risicoanalyse

In het financieel beleidskader worden de regels en voorwaarden beschreven die de organisatie hanteert voor de uitvoering van haar beleid. Het strategisch beleidsplan *Samen Leren Leven* geeft de richting en de doelen van de stichting aan. Het financieel beleid heeft de doelstellingen als uitgangspunt van het strategisch beleid. Door financiële faciliteiten op een zodanige wijze in te zetten en te beheren, kunnen de ambities op verantwoorde wijze worden gerealiseerd.

De stichting streeft naar autonomie voor de scholen binnen de kaders van het strategisch beleidsplan, schoolplan, de financiële kaders en de afgesproken mandaatregelingen.

Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd, zonder het belang van de totale organisatie uit het oog te verliezen.

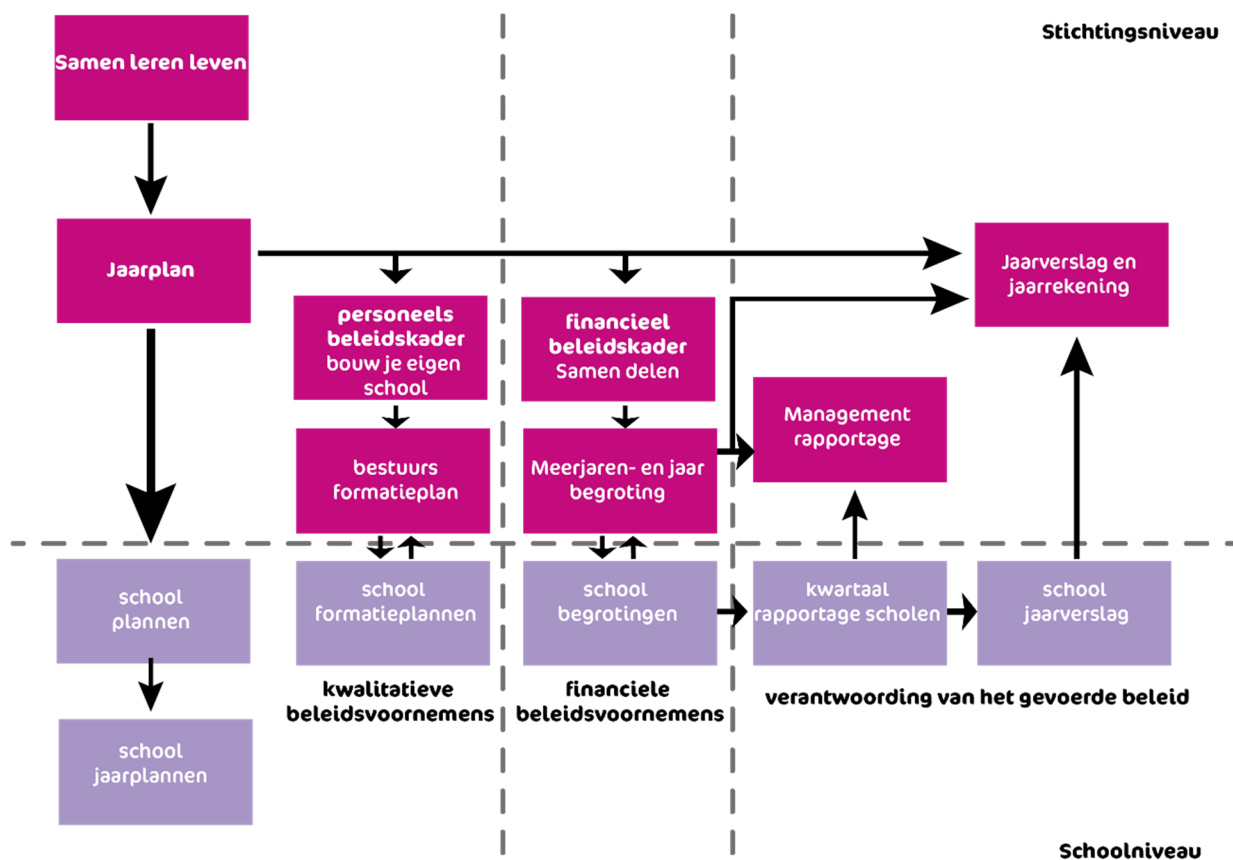
In 2020 is met de werkgroep financiën het financieel beleidskader geactualiseerd en met het College van Bestuur is de risicoanalyse aangepast.

Eind december is overleg gevoerd met het College van Bestuur over het 'negatieve rente beleid' van de Nederlandse banken. Eind 2020 is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om tegen gunstige voorwaarden de overtollige liquide middelen aan te houden. Eind december 2020 zijn er gesprekken gestart over Schatkistbankieren. In 2021 is de stichting overgegaan naar Schatkistbankieren.

7.1.4 Overige onderwerpen

- *Risicobeheersing Planning & Control Cyclus*

De planning & control cyclus ziet er schematisch als volgt uit :

De basis van deze cyclus wordt gevormd door het strategisch beleidsplan *Samen Leren Leven*. In dit beleidsplan zijn de richting en de doelen beschreven die de stichting wil realiseren. De kwalitatieve doelen worden vertaald naar financiële beleidsvoornemens die verwerkt worden in de meerjarenbegroting.

De jaarbegroting van het volgend kalenderjaar in deze meerjarenbegroting is een samenvoeging van alle schoolbegrotingen, de collectieve begroting en de begroting van het stafbureau. De begrotingen dienen als instrument om te meten en te sturen op de voorgenomen doelen. Drie keer per jaar worden er managementrapportages opgesteld die een combinatie zijn van financiële onderdelen (de cijfers) en kwalitatieve aspecten (de doelen). Deze dienen ter sturing, maar ook als interne verantwoording. Als laatste zijn er de jaarrekening en het jaarverslag waarin op stichtingsniveau verantwoording wordt gegeven over het gevoerde beleid en de resultaten daarvan.

- *Allocatie van middelen*

- Rijkssubsidie

Het ministerie van OCW berekent op basis van BRIN nummer de beschikbare subsidie inclusief onderwijsachterstanden. De belangrijkste indicatoren zijn: het leerlingaantal per 1-10, Gewogen Gemiddelde Leeftijd (GGL) en de achterstandsscore. De stichting verdeelt de subsidies conform toekenning aan de scholen, minus:

- een bijdrage ter dekking van de kosten van het stichtingskantoor;
- een bijdrage ter dekking van de collectieve lasten;
- een vermindering voor de daling of een verhoging voor de groei van het aantal leerlingen in de loop van een schooljaar.

De bijdragen worden uitgedrukt in een percentages en berekend over subsidie lumpsum personeel en materieel. De vermindering of groei voor het aantal leerlingen is uitgedrukt in een bedrag per leerling.

Allocatie middelen	2020
Stichtingskantoor	4,15%
Duurzaamheid	0,50%
Ouderschapsverlof	0,40%
Arbo/Re-integratiekosten	0,35%
Scholing	0,25%
Innovatie	0,25%
Parkeerbeleid	0,20%
Reiskosten/Fietsregeling	0,60%
Integraal personeelsbeleid	1,45%
Opleiden in de School	0,00%
Vervangingspool	6,00%
Contract Onderhoud	0,50%
Cyclisch onderhoud (binnen en buiten)	2,95%
Schoonmaakonderhoud	2,30%
Administratie, beheer en bestuur	1,70%
	21,60%

- Subsidie overige (overheids)instanties

De gemeente Rotterdam stelt subsidie ter beschikking via het Rotterdams onderwijsbeleid. De subsidies worden aangevraagd door de scholen en in z'n geheel toegekend aan de scholen. Voor overige instanties geldt de zelfde methode van toekenning.

- *Financieringsbeleid*

Financiering van de vaste activa geschiedt geheel met het eigen vermogen van de stichting. De meerjareninvesteringsplannen geven geen aanleiding voor andere vormen van financiering.

- *Investeringsbeleid*

Hoewel er aanzienlijke huisvestingsrenovatie- en nieuwbouw besprekingen plaatsvinden, zal Kind en Onderwijs Rotterdam geen economisch eigenaar van de schoolgebouwen worden. Nieuwbouw en ingrijpende verbouw van scholen wordt gefinancierd door de gemeente. De investering van Kind en Onderwijs Rotterdam is vooral om de inrichting goed te faciliteren. Waar mogelijk, wordt er meer en meer geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen. De investeringen in ict en inventaris zijn gebaseerd op de 'vervangingsmethodiek'. De stichting hanteert hierbij de intern vastgesteld looptijd.

Onderwijsachterstandenbeleid

De middelen voor onderwijsachterstanden worden ingezet om de formaties en groepen op de scholen zodanig te faciliteren dat er voldoende kwaliteit gewaarborgd kan worden. Binnen de stichting heeft iedere school haar eigen beleid op de inzet van middelen. De inzet bestaat uit het verkleinen van de groepen, inzet van meer handen in de klas of begeleiding leerlingen door onderwijsassistenten. De Stichting monitort op basis van resultaten de ontwikkeling van de scholen.

- *Werkdruk*

In overleg met het team en de MR, hebben alle directies een werkverdelingsplan opgesteld waar de inzet van de werkdrukmiddelen zijn vastgesteld. De middelen zijn ingezet voor ondersteuning in de klas, evenementen coördinator, vakleerkrachten gymnastiek, professionalisering en ondersteuning van de schoolorganisatie. Ook zijn de middelen vanuit de prestatiebox ingezet voor talentontwikkeling door uitdagend onderwijs, een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering, professionele scholen, doorgaande ontwikkelijnen en het ontwikkelen van de interne audit ter verbetering van de schoolprestaties. Verder zijn de eerder ingezette trajecten op onder andere kunst en cultuur, techniek- en kwaliteitsverbetering gecontinueerd of verder uitgebreid.

- *Passend Onderwijs*

Kind en Onderwijs Rotterdam maakt deel uit van het samenwerkingsverband PPO Rotterdam. PPO Rotterdam heeft in haar ondersteuningsplan de bestedingsdoelen en prioriteiten opgenomen. De stichting neemt actief deel aan de beleidscommissies van PPO Rotterdam. De inzet van middelen is erop gericht om zo veel mogelijk leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het reguliere basisonderwijs naar school te laten gaan (dichtbij huis naar school). De middelen die worden ontvangen bestaan uit: een basisbedrag per leerling, maatwerkbudgetten per leerling of deelnemen aan wijk georiënteerde afspraken. De inzet in middelen zijn: uitbreiding ambulante tijd IB en vakspecialisten, extra handen in de klas, inhuur van specialisten en aanschaf van hulpmiddelen.

7.2 Financiële analyse balans

De volgende opstelling is voor de analyse van de financiële positie, die is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2020	31-12-2019
Liquide middelen	14.343.972	10.012.832
Vorderingen	4.412.486	3.989.418
Effecten	4.216.515	3.496.179
Kortlopende schulden	-11.755.416	-6.143.731
Werkkapitaal	11.217.557	11.354.698
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	6.493.822	7.060.475
Financiële vaste activa	8.250.000	8.000.000
	14.743.822	15.060.475
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	25.961.379	26.415.173
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen publiek	7.953.775	10.259.138
Eigen vermogen privaat	6.860.572	5.799.113
Voorzieningen	11.147.032	10.356.922
	25.961.379	26.415.173
Balans	31-12-2020	31-12-2019
Activa		
Materiële vaste activa	6.493.822	7.060.475
Financiële vaste activa	8.250.000	8.000.000
Vorderingen	4.412.486	3.989.418
Effecten	4.216.515	3.496.179
Liquide middelen	14.343.972	10.012.832
	37.716.795	32.558.904
Passiva		
Eigen vermogen publiek	7.953.775	10.259.138
Eigen vermogen privaat	6.860.572	5.799.113
Voorzieningen	11.147.032	10.356.922
Kortlopende schulden	11.755.416	6.143.731
	37.716.795	32.558.904

Toelichting op de balans

Het balanstotaal is ten opzichte van 2019 met € 5.157.000 toegenomen.

Stelselwijziging waardering voorziening groot onderhoud

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft tot en met de jaarrekening 2019 gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals opgenomen in artikel 4 lid 1c van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs zoals ook weergegeven in RJ 660.601. Dit betekent dat door Kind en Onderwijs Rotterdam in afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voor groot onderhoud werd bepaald op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspann gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Met ingang van het verslagjaar 2020 maakt Kind en Onderwijs Rotterdam geen gebruik meer van deze overgangsregeling en is de voorziening groot onderhoud gevormd in overeenstemming met RJ 212.451 en 452.

Het effect op het vermogen respectievelijk de voorziening eind 2019 is :

	Voor stelselwijziging	Correctie	Na stelselwijziging
Voorzieningen onderhoud	3.956.316	5.917.377	9.873.693
Totaal groepsvermogen per 31 december 2019	21.975.628	-5.917.377	16.058.251

De toelichting op de balans is na stelselwijziging

Materiele vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa (aanschaf inventaris, ICT, gebouwen, overige bedrijfsmiddelen en leermethoden, na aftrek van afschrijvingen) is met € 566.000 afgenomen. De totale investeringen in 2020 bedroegen € 1.100.000. Begroot was € 2.350.000. De investeringen zijn lager dan begroot doordat de oplevering van nieuwbouw of renovatie van een aantal scholen (Van Asch van Wijckschool, Arentschool en Nieuwe Park Rozenburgschool) in 2021 uitgevoerd zal worden (€ 852.000). De investeringen in leermethoden worden steeds vaker vervangen door het afsluiten van licenties en zijn ook lager dan begroot (€ 228.000). De overige investeringen zijn inventaris en ICT en zijn nagenoeg conform begroting uitgegeven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa is toegenomen met € 250.000. Kind en Onderwijs Rotterdam belegt in 4 notes, ieder ter waarde van € 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van tien jaar en een 100% inleggarantie. In december 2020 is het effect "SG 100% KG Finvex Note 2019 – 2029" ter waarde van € 2.000.000 verkocht en vervolgens weer belegd in een nieuwe note "KG Biotech Note 2020-2027". De opbrengst van de verkoop bedroeg € 51.000. In september 2020 heeft Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam een participatie van €250.000 genomen in WoonVermogen van het Legers des Heils.

Vorderingen

De vorderingen zijn toegenomen met € 423.000. De toename is vooral toe te schrijven aan nog te ontvangen subsidie OCW via Stichting BOOR (€ 436.000). In augustus 2020 zijn de scholen Van Asch van Wijk en Babylon samengevoegd. De formele afhandeling heeft na augustus 2020 plaatsgevonden. Hierdoor zijn de OCW subsidies van het Brinnummer 08GN Babylon overgemaakt naar Stichting BOOR. In 2021 zijn deze middelen ontvangen. Daarnaast is de vordering op OCW toegenomen door de hogere vaststelling van subsidies voor 2020-2021 dan voor 2019-2020 (€ 194.000). In 2020 is de regeling compensatie transitie vergoeding UWV van € 315.000 ontvangen. Er zijn geen nieuwe vergoedingsverzoeken verricht.

Effecten en borg

De waarde van de effectenportefeuille is in 2020 toegenomen met € 720.000 doordat de liquide middelen eind 2020 grotendeels zijn aangewend voor de aankoop van effecten in het steunfonds en door het positieve vermogensbeheer van het Steunfonds.

Liquide middelen

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging van € 4.330.000 komt vooral door de toename van de kortlopende schulden. In

het vierde kwartaal van 2020 is de stichting penvoerder geworden van de subsidieregeling zij-instroom PO G5 (€ 2.277.000), ook zijn de middelen voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma ontvangen (€ 775.000) en zijn er voorbereidingskredieten ontvangen die gaan over huisvestingsprojecten van de gemeente (€ 3.400.000).

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen kan, onder voorbehoud van stelselwijzigingen, alleen wijzigen door het resultaat. De afname van het eigen vermogen bedraagt € 1.244.000 en is gelijk aan het behaalde resultaat in 2020. Het eigen vermogen dient ter dekking van de risico's en financiering van materiele vaste activa.

Voorzieningen

De stand van de voorzieningen (na stelselwijziging) ten opzichte van 2019 is toegenomen met € 790.000. De voorziening onderhoud gebouwen is toegenomen met € 704.000. De uitgaven aan het meerjarenonderhoudsplan zijn in overleg met de afdeling huisvesting gedaan en passen binnen de afspraken van het risico gestuurd onderhoudssysteem van de stichting. In 2020 was de onttrekking aan de voorziening € 700.000.

De personeelsvoorzieningen zijn met € 85.000 toegenomen. De toename wordt vooral veroorzaakt door een toename van de voorziening jubileum met € 81.000. Dit is voor een deel toe te schrijven aan de veranderde disconteringsvoet van 2% naar 0.5%. Hierdoor neemt de contante waarde toe. De voorziening langdurig zieken is bestemd voor arbeidsongeschikte medewerkers die niet meer voor de stichting werkzaam kunnen zijn. Deze voorziening zal ten opzichte van 2019 licht toenemen (€ 4.000).

Kortlopende schulden

In 2020 zijn de kortlopende schulden met € 5.611.000 toegenomen. De toename komt vooral doordat in het vierde kwartaal 2020 de stichting penvoerder is geworden van de subsidieregeling zij-instroom PO G5 (€ 2.277.000), ook zijn de middelen voor inhaal en ondersteuningsprogramma ontvangen (€ 775.000) en voorbereidingskredieten zijn ontvangen die gaan over huisvestingsprojecten van de gemeente (€ 3.400.000). Deze middelen zijn deels in 2020 besteed en zullen in 2021 in zijn geheel worden besteed.

7.3 Financiële analyse staat van baten en lasten

	2020	2020	Vershil	2019	Vershil
Baten		Begroting			
Rijksbijdragen	47.502.495	45.115.924	2.386.571	45.499.842	2.002.653
Overige overheidsbijdragen	3.025.583	3.067.378	-41.795	3.324.263	-298.680
Overige baten	1.482.083	1.121.675	360.408	1.587.254	-105.171
Totaal baten	52.010.161	49.304.977	2.705.184	50.411.359	1.598.802
Lasten					
Personele lasten	41.323.136	39.568.484	1.754.652	38.281.885	3.041.251
Afschrijvingen	1.669.654	1.450.232	219.422	1.331.317	338.337
Huisvestingslasten	5.392.355	4.471.082	921.273	4.574.368	817.987
Overige instellingslasten	5.058.336	4.737.291	321.045	5.189.421	-131.085
Totaal lasten	53.443.481	50.227.089	3.216.392	49.376.991	4.066.490
Saldo baten en lasten	-1.433.320	-922.112	-511.208	1.034.368	-2.467.688
Financiële baten en lasten	189.416	34.000	155.416	587.691	-398.275
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-1.243.904	-888.112	-355.792	1.622.059	-2.865.963

Analyse verslagjaar ten opzichte van de begroting

Algemeen

Conform de richtlijnen van OCW zijn de baten in het kader van het loonruimte akkoord in 2019 verwerkt. In februari 2020 is de uitbetaling van het cao-akkoord uitgevoerd. Hierdoor is het resultaat over 2020 onevenredig laag ten opzichte van de feitelijke situatie. Het genormaliseerde resultaat over 2020 is als volgt:

Resultaat 2020	€	-1.243.904
Loonkosten CAO akkoord februari 2020	€	<u>1.290.503</u>
Genormaliseerd resultaat 2020	€	46.599

Baten

Rijksbijdragen.

De rijksbijdragen zijn in 2020 € 1.783.000 hoger dan begroot. De rijksbijdragen zijn in 2020 door het Ministerie van OCW positief aangepast in het kader van de beschikbare loonruimte. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van de middelen van 4.15%.

De overige subsidies van OCW zijn vooral gestegen door het beschikking stellen van subsidie in het kader van inhaal en ondersteuningsprogramma 2020-2021 (€ 455.000).

Overige overheidsbijdragen

De gemeentelijke subsidies zijn nagenoeg conform begroting. De gemeentelijke subsidies gaan vooral over projecten in het kader van Gelijke Kansen zoals: schoolontwikkelbudget, schakelklassen, middelen voor ontwikkeling leerkrachten, aantrekking van zij-instromers en talentontwikkelingen.

Overige baten

De overige baten zijn € 360.000 hoger dan begroot. In de overige baten zijn de baten vanuit de ouderbijdragen (€ 272.000) opgenomen, deze zijn minimaal begroot. In 2020 is voor een aantal gebouwen de doorbelasting over meerdere jaren in rekening gebracht. Dit heeft geresulteerd in hogere verhuur inkomsten (€ 225.000).

Lasten

Personele lasten

De totale personele lasten zijn € 1.754.000 hoger dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- Uitkering CAO convenant, die afgesloten is in december 2019 en waarvan de uitbetaling is verricht in februari 2020 (€ 1.290.000). Daarnaast is er meer FTE in dienst gekomen in verband met het beschikbaar stellen van de subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma.
- De overige personele lasten zijn € 456.000 lager dan begroot door enerzijds hogere kosten voor inhuur van uitzendbureaus. Zij zijn betrokken om de vraag naar vervanging van personeel en tussentijdse vacatures op te lossen en inzet voor vermindering van de werkdruk (€ 330.000). Anderzijds lagere kosten van integraal personeelsbeleid en vooral scholing € 500.000. De scholing is met name minder als gevolg van Covid-19.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 219.000 hoger dan begroot vooral door het buitengebruikstellen van de in het verleden gedane investeringen van COS De Wereld. Het gebouw is in 2020 overgedragen aan Stichting BOOR en de boekwaarde van de verbouwingen en meubilair zijn initieel afgeschreven.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 921.000 hoger uitgevallen dan voor 2020 was begroot. De hogere uitgaven worden voornamelijk gerealiseerd op de posten preventief onderhoud van de schoolgebouwen (€ 757.000) en kosten energie en water (€ 61.000).

De toename van het preventief onderhoud is vooral het gevolg van de stelselwijziging groot onderhoud. De uitgaven lager dan € 25.000 worden direct in het resultaat opgenomen. In de begroting 2020 was hier nog geen rekening mee gehouden. Daarnaast zijn de kosten hoger door 'inhuur vastgoed begeleiding' en de onderhoudskosten bij de uitvoering van de verschillende business cases (€ 185.000).

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn hoger dan begroot (€ 321.000) vooral door hogere uitgaven voor de projecten: inhaal- en ondersteuningsprogramma, opleiden in de school en Zij-instroom G5.

7.4 Financiële kerncijfers

Op grond van de kengetallen is er, net als voorgaande jaren, sprake van een sterke financiële positie. De financiële positie is volgens de maatstaf van het ministerie voldoende om eventuele tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen is toereikend.

Financieel	2020	2019	2018	2017	2016
Balans					
Activa					
Materiële vaste activa	6.493.822	7.060.475	6.735.626	7.075.400	6.151.310
Financiële vaste activa	8.250.000	8.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Vorderingen	4.412.486	3.989.418	4.783.219	4.526.099	3.131.480
Effecten	4.216.515	3.496.179	4.717.887	5.156.255	5.038.855
Liquide middelen	14.343.972	10.012.832	4.492.105	3.852.779	5.531.951
	37.716.795	32.558.904	30.728.837	30.610.533	29.853.596
Passiva					
Eigen vermogen publiek	7.953.775	10.259.138	13.837.824	14.100.492	14.547.435
Eigen vermogen privaat	6.860.572	5.799.113	6.591.288	6.133.973	5.880.039
Voorzieningen	11.147.032	10.356.922	4.189.004	3.751.564	3.474.685
Kortlopende schulden	11.755.416	6.143.731	6.110.721	6.624.504	5.951.437
	37.716.795	32.558.904	30.728.837	30.610.533	29.853.596
	2020	2019	2018	2017	2016
Baten	47.502.495	45.499.842	43.203.159	39.081.867	37.055.561
Rijksbijdragen	3.025.583	3.324.263	3.259.001	2.989.220	4.947.888
Overige overheidsbijdragen	1.482.083	1.587.254	2.646.254	1.397.192	1.190.786
Overige baten	52.010.161	50.411.359	49.108.414	43.468.279	43.194.235
<u>Totaal baten</u>					
Lasten					
Personele lasten	41.323.136	38.281.885	37.776.281	34.135.105	32.376.958
Afschrijvingen	1.669.654	1.331.317	1.398.590	1.126.884	1.062.510
Huisvestingslasten	5.392.355	4.574.368	4.455.157	4.073.296	4.144.854
Overige instellingslasten	5.058.336	5.189.421	4.840.682	4.495.215	4.904.257
<u>Totaal lasten</u>	53.443.481	49.376.991	48.470.710	43.830.500	42.488.579
Saldo baten en lasten	-1.433.320	1.034.368	637.704	-362.221	705.656
Financiële baten en lasten	189.416	587.691	-443.057	169.212	44.330
Resultaat	-1.243.904	1.622.059	194.647	-193.009	749.986

Kengetallen

Solvabiliteit	68,83%	81,13%	80,11%	78,36%	80,06%
Liquiditeit	1,95	2,85	2,29	2,04	2,30
Huisvestingsratio	10,09%	9,26%	9,19%	9,29%	9,76%
Weerstandsvermogen	28,48%	31,85%	41,60%	46,55%	47,29%
Rentabiliteit	-2,39%	3,22%	0,40%	0,44%	1,74%
Ratio bovenmatig eigen vermogen	0,83	1,04	1,48	1,46	1,67

KPMG Audit
Document waarop het rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen aan derden te kunnen voldoen. Als het eigen vermogen inclusief voorzieningen tegenover de totale passiva wordt gesteld, is de norm >30%.

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Hierbij worden de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden. Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan, zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht. In het algemeen wordt een norm van 0,75 voldoende geacht.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding aan van de huisvestingslasten plus de afschrijvingen ten opzichte van de totale lasten. Een ratio lager dan de norm geeft aan dat er geen bovenmatige uitgaven aan de huisvestingsfaciliteiten wordt uitgegeven. De norm is <10%, de ratio voor 2020 is 9,01%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de opgetelde totale en financiële baten. De signaleringswaarde ligt op 5%.

Rentabiliteit

Rentabiliteit is de verhouding tussen de winst en de baten die tot deze winst hebben geleid. In het bedrijfsleven heeft de rentabiliteit een andere betekenis dan voor een schoolbestuur, waar het 'rendement' vaak wordt gemeten aan de hand van resultaten van leerlingen. Het ministerie kijkt over het algemeen naar de rentabiliteit over een periode van 3 jaar (of langer). Hierbij houdt men een signaleringgrens van 0% aan.

Bovenmatig publiek eigen vermogen

De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2020 een nieuwe formule ontwikkeld voor het berekenen van een signaleringswaarde voor de bovengrens van de reservepositie van de besturen in alle onderwijssectoren. De inspectie benadrukt daarbij dat deze signaleringswaarde voor het eigen vermogen geen norm is, maar een startpunt voor een gesprek. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden dan de signaleringswaarde. De signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen is dan: $(0,5 \times \text{aanschafwaarde gebouwen } 1,27) + (\text{boekwaarde resterende materiële vaste activa}) + (\text{omvangafhankelijke rekenfactor} \times \text{totale baten})$. Een ratio boven 1,00 is bovenmatig. Voor 2020 is de ratio 0.83.

Toelichting kengetallen

Jaarlijks wordt de ontwikkeling van het eigen vermogen kritisch bekeken. Het beleid van het bestuur is erop gericht om de vermogenspositie in balans te brengen met de noodzaak om tegenvallers en risico's op te kunnen vangen en daarmee de toekomst van de stichting blijvend te garanderen.

Bovenstaande kengetallen van de stichting zijn boven de norm: de stichting is financieel gezond!

7.5 Treasuryverslag Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer binnen de stichting wordt gevoerd door het college van bestuur. De Treasury Commissie (TC), die bestaat uit het college van bestuur, de controller en vertegenwoordigers van de raad van toezicht hebben een adviserende rol.

Vermogensbeheerder

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De TC van Kind en Onderwijs Rotterdam wordt bijgestaan door de vermogensbeheerder Verwer & Janssen.

De beleggingen voldoen aan de voorwaarden die zijn gesteld in het treasury statuut en voldoen dan ook aan de regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'.

Financieel verslag

Kind en Onderwijs Rotterdam belegt in 4 notes, ieder ter waarde van € 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van tien jaar en een 100% inleggarantie. In december 2020 is het effect *SG 100% KG Finvex Note 2019-2029* ter waarde van €2.000.000 verkocht en vervolgens weer belegd in een nieuw effect *KG Biotech Note 2020-2027*. De opbrengst van de verkoop bedroeg € 51.000. De effectenportefeuille laat het volgende verloop zien:

	Beurswaarde 31-12-2020 €	Beurswaarde 31-12-2019 €
<i>Financiële vaste activa en effecten</i>		
Note's	8.000.000	8.000.000
	8.000.000	8.000.000

Ontwikkelingen corona en rentebeleid

Algemeen

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft belegd in effecten met een 100% kapitaalgarantie. Hierdoor hebben eventuele negatieve effecten door de corona pandemie nagenoeg geen invloed op het vermogen. In 2020 hebben de banken aangegeven om voor liquide middelen boven de € 500.000 (later € 250.000) een negatieve rente te bespreken. Eind december is overleg gevoerd met het college van bestuur over dit 'negatieve rente beleid' van de Nederlandse banken en onderzocht welke mogelijkheden er zijn om tegen gunstige voorwaarden de overtollige liquide middelen aan te houden. Eind december 2020 zijn gesprekken gestart over Schatkistbankieren. In 2021 is de stichting overgegaan op Schatkistbankieren.

Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam

Doelstelling

Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam (hierna: Steunfonds) wil het Christelijk primair onderwijs in Rotterdam in stand houden, bevorderen en uitbreiden. Het Steunfonds stimuleert en initieert projecten die leerlingen en medewerkers in staat stellen het onderwijs te volgen en te geven, waardoor de kwaliteit van het onderwijs verbetert.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer van het Steunfonds is uitbesteed aan de vermogensbeheerder IBS Capital Allies.

Verslag van de vermogensbeheerder 2020

Hoewel men het op basis van het gerealiseerde rendement niet zou zeggen, is 2020 een jaar geweest waarin de beweeglijkheid van de koersen van de effecten hoog was. In februari en maart lieten alle beurzen, met name door de coronacrisis, sterke dalingen zien. De centrale banken en andere autoriteiten grepen daarna snel in en namen maatregelen die de markten ondersteunden. In de volgende

maanden lieten de koersen een ongekend snel herstel zien, waardoor er na de snelle neerwaartse beweging een minsten even snelle opwaartse beweging van de koersen was. Gedurende de zomer was de portefeuille van het Steunfonds weer hersteld. Over 2020 werd uiteindelijk een rendement behaald van 4,45% met de effectenportefeuille die is ondergebracht bij IBS Capital

Het rendement van de categorie aandelen met 11,88% is positief te noemen. De vergelijkingsmaatstaf, de MSCI ACWI Index, liet een rendement zien van 6,65%. Het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de benchmark kwam daarmee uit op ruim 5%. De obligatiebeleggingen bleven met 3,56% iets achter bij de vergelijkingsmaatstaf. De FTSE Euro Broad IG Bond Index behaalde een resultaat van 4,09%. De reden waarom de vastrentende portefeuille iets achter bleef, lag met name in het feit dat de rentegevoeligheid van de portefeuille (ook wel *duration* genoemd) lager was dan die van de vergelijkingsmaatstaf. Doordat de rente, tegen de verwachtingen in, het afgelopen jaar weer verder is gedaald, heeft dat bij de obligaties tot een beperkte onderprestatie geleid.

Door gebruik te maken van een bepaalde bandbreedte rondom het strategische belang in aandelen en obligaties, kan geprobeerd worden het rendement van een portefeuille te verbeteren of risico's te beperken. Het gebruik maken van deze ruimte noemt men tactische asset allocatie (TAA). Het afgelopen jaar heeft TAA door de extreme koersbewegingen helaas niet positief bijgedragen aan het resultaat van de portefeuille. Gesteld kan worden dat het onderwegen van de aandelen te laat werd ingezet. De koersen waren toen al voor een deel gedaald. Doordat het herstel veel sneller kwam dan verwacht, werd ook het weer aankopen van de aandelen te laat ingezet. Eind 2019 is de vermogensbeheerder van de stichting overgestapt op de methodiek van systematische rebalancing. Dat wil zeggen dat het aandelenbelang in de portefeuille op bepaalde momenten wordt teruggebracht richting het strategisch belang. Als de aandelenkoersen hard oplopen dan wordt er op een vooraf bepaald moment verkocht en als de koersen sterk dalen dan wordt er op een vooraf bepaald moment bijgekocht.

In september heeft het Steunfonds een participatie van € 250.000 genomen in WoonVermogen. Dit is een impactinvestering die is opgezet door het Leger des Heils. Het betreft een hypothecaire lening voor 10 jaar met een jaarlijkse rentevergoeding van 1,9%. Met het geld dat beschikbaar komt, worden tussenwoningvormen ontwikkeld voor mensen afkomstig uit de maatschappelijke opvang. Dit zijn mensen die tussen de wal en het schip terecht dreigen te vallen. Mensen die niet direct zorg nodig hebben, maar enige ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te wonen. De investering in WoonVermogen sluit goed aan bij de ambitie van het Steunfonds om met het vermogen maatschappelijk verschil te maken zonder dat dat ten koste gaat van het rendement.

Financieel verslag

Het Steunfonds heeft in 2020 schenkingen ontvangen voor het project Hoogbegaafdheid en besloten deze schenkingen beschikbaar te stellen aan Kind en Onderwijs Rotterdam, specifiek aan de school Quadratum.

In 2020 is ook de rekening courant verhouding tussen het Steunfonds en de Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam met een schenking vanuit Kind en Onderwijs Rotterdam voor € 879.000 afgerond.

In 2020 zijn de effecten en verstrekte hypothecaire lening als volgt:

	Koerswaarde	
	31-12-2019	31-12-2020
Obligaties	1.460.923	1.688.586
Aandelen	1.775.937	2.527.929
Andere effecten	208.157	0
Woonvermogen Leger Des Heils*		250.000
Totaal	3.445.703	4.466.515

*Woonvermogen is geen financieel effect, maar een hypothecaire lening die verstrekt is aan het Leger Des Heils

7.6 Toekomstparagraaf

In het kader van regelgeving van het Ministerie OCW moet elk jaarverslag relevante zaken melden die een relatie hebben met de risicobeheersing. In het volgende overzicht zijn de cijfers van Kind en Onderwijs Rotterdam weergegeven. De financiële cijfers van het Steunfonds zijn hierin niet opgenomen.

Feiten en Cijfers

	Aantal scholen BAO 25 SBO 3 Brinnummers BAO 23 SBO 3		Leerlingen 1-10-2020 7.158 Ambitie 2021 7.326
	Excellente en goede scholen 3 Ambitie 2021 6		Basisarrangement 100%
	Aantal medewerkers 726		FTE's 555,74 Ambitie 1-10-2021 556,95
	Ziekteverzuim 3,6% Ambitie 2021 <4%		Resultaat 2021 € -/- 402.511 Ambitie 2021/2022 € -207.524
	Investeringen nieuwe schoolgebouwen 2021 € 478.300		Investeringen ICT, inventaris en leermethoden 2021 € 2.378.535

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Financieel continuïteitstoezicht van de inspectie

Het financieel toezicht van de inspectie heeft twee toezichtsarrangementen:

- Basistoezicht: het toezicht beperkt zich tot de jaarlijkse risicoanalyse aan de hand van de jaarcijfers.
- Aangepast financieel continuïteitstoezicht: de financiële continuïteit van het onderwijs is binnen afzienbare termijn in het geding. De inspectie vraagt het bestuur een verbeterplan op te stellen en volgt de uitvoering daarvan met een intensiteit die past bij de ernst van de situatie.

De financiële risicoanalyse die de inspectie hanteert, is verscherpt. De gehanteerde indicatoren voor het primair onderwijs worden hieronder weergegeven met ter vergelijking de uitkomst van dezelfde indicatoren, zoals deze berekend worden voor de stichting.

Leerling ontwikkeling

	1-10-2019	1-10-2020	Prognose 1-10-2021	Prognose 1-10-2022	Prognose 1-10-2023	Prognose 1-10-2024
Leerlingen jonger 8 jaar	3.280	3.440	3.549	3.626	3.691	3.728
Leerlingen 8 jaar en ouder	3.434	3.482	3.517	3.596	3.653	3.722
	6.714	6.922	7.066	7.222	7.344	7.450
SBO	204	236	260	260	265	265
Aantal leerlingen	6.918	7.158	7.326	7.482	7.609	7.715
		240*	168	156	127	106

(* de stijging van 2019 naar 2020 wordt mede veroorzaakt door de fusie van het Babylon en Asch van Wijk 178 leerlingen)

De komende jaren verwachten we een stijging van het leerlingenaantal door groei in de wijken Park16Hoven (KC De Stern), het Liskwartier (IKC De Lis), Crooswijk (A.S. Talmaschool), Kralingen (Nieuwe Park Rozenburgschool), Delfshaven (KC De Vlinder) en Hoek van Holland (IKC De Driemaster).

Formatieontwikkeling

	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024
DIR	37,82	36,62	36,60	37,10	37,10
OP	402,94	414,31	419,53	421,23	426,83
OOP	114,98	106,03	107,13	107,13	107,13
Totaal	555,74	556,95	563,26	565,46	571,06

De personeelsformatie zal naar verwachting de komende jaren stijgen door het ontvangen van meer rijksbijdragen als gevolg de stijging van het leerlingaantal.

In de formatie wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de situatie bij aanvang van het schooljaar. Dit betekent dat er formatie wordt toebedeeld op grond van wat een school nodig heeft (T) en niet waarop de bekostiging is gebaseerd (T-1).

Balansontwikkeling

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Materiële vaste activa	6.493.822	7.972.400	7.901.196	7.900.527	7.910.308	8.066.055
Financiële vaste activa	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000
Vorderingen	4.476.379	4.476.379	4.476.379	4.476.379	4.476.379	4.476.379
Liquide middelen	14.105.418	12.244.329	12.240.101	12.300.767	12.387.285	12.339.073
	33.075.619	32.693.108	32.617.676	32.677.673	32.773.972	32.881.507
Passiva						
Eigen vermogen publiek	7.953.775	7.551.264	7.455.832	7.495.829	7.572.128	7.659.663
Eigen vermogen privaat	2.219.396	2.219.396	2.219.396	2.219.396	2.219.396	2.219.396
Voorzieningen	11.147.032	11.167.032	11.187.032	11.207.032	11.227.032	11.247.032
Kortlopende schulden	11.755.416	11.755.416	11.755.416	11.755.416	11.755.416	11.755.416
	33.075.619	32.693.108	32.617.676	32.677.673	32.773.972	32.881.507

Toelichting op de balans

ACTIVA

Algemeen

In 2021 zal de liquiditeit met € 1.862.000 afnemen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het negatieve resultaat van € 403.000 en de investeringen van € 2.857.000. De investeringen zijn uitgaven voor renovatie en nieuwbouw gebouwen, vervanging van inventaris, ICT en methoden. De investeringen in renovatie en nieuwbouw vloeien voort uit afspraken met de gemeente Rotterdam. Daarnaast zijn investeringen nodig om onze concurrentiepositie te verbeteren (inventaris) en de scholen uit te rusten met faciliteiten voor de 21-eeuwse vaardigheden (ICT en lesmethoden).

Financiële vaste activa

Kind en Onderwijs Rotterdam belegt in 4 notes met een 100% kapitaalsgarantie en een looptijd tot 2029. De vermogensbeheerder Verwer & Janssen zal mede toezien op deze beleggingen.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaat uit kortlopende vorderingen en liquide middelen. Deze post is bijna niet te voorspellen en hangt nauw samen met de kortlopende schulden, waar bijvoorbeeld de crediteuren onder vallen. Bij de berekening van vlottende activa is de stand per 31 december 2020 als uitgangspunt genomen en hier zijn de volgende mutaties bij opgeteld:

- De mutaties van materiële vaste activa (investeringen gaan ten koste van het banksaldo).
- De mutatie van financiële vaste activa (expirerende obligaties worden bijgeschreven op de bank).
- Het resultaat (winst zorgt voor extra liquide middelen, verlies voor een afname).

PASSIVA

Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen kan, onder voorbehoud van stelselwijzigingen, alleen muteren door middel van het behaalde resultaat. Aan het private vermogen wordt een deel van het resultaat toegekend dat wordt behaald met de financiële baten en lasten. Het publieke vermogen is de sluitpost binnen de vermogensopstelling.

Voorzieningen

Deze balanspost wordt vooral gevormd door de huisvestingsvoorziening waar het meerjarenonderhoudsplan aan ten grondslag ligt. Naast de onderhoudsvoorziening zijn er personele voorzieningen zoals jubileum, spaarverlof en langdurig zieken onder deze post verwerkt. De mutaties in de voorziening voor 2020 zijn: € 1.250.000 voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan, de dotatie betreft € 1.250.000. Daarnaast is er voor € 20.000 een toename opgenomen van de jubileumvoorziening.

Kortlopende schulden

Deze post is bijna niet te voorspellen en hangt nauw samen met de vlottende activa.

Resultaatontwikkeling

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Baten						
Rijksbijdragen	47.502.495	48.898.389	49.212.100	50.311.594	50.957.975	51.282.054
Overige overheidsbijdragen	3.025.583	2.930.038	2.915.204	2.915.204	2.915.204	2.915.204
Overige baten	1.482.083	1.097.255	1.094.639	1.082.450	1.082.450	1.090.992
	<u>52.010.161</u>	<u>52.925.682</u>	<u>53.221.943</u>	<u>54.309.248</u>	<u>54.955.629</u>	<u>55.288.250</u>
Lasten						
Personele lasten	41.323.136	41.248.020	41.838.374	42.774.679	43.597.750	44.369.954
Afschrijvingen	1.669.654	1.378.256	1.371.204	1.300.669	1.290.219	1.144.253
Huisvestingslasten	5.392.355	4.530.031	4.499.846	4.546.405	4.565.738	4.579.510
Overige instellingslasten	5.913.472	6.145.886	5.581.951	5.621.498	5.399.623	5.080.998
	<u>54.298.617</u>	<u>53.302.193</u>	<u>53.291.375</u>	<u>54.243.251</u>	<u>54.853.330</u>	<u>55.174.715</u>
Saldo baten en lasten	-2.288.456	-376.511	-69.432	65.997	102.299	113.535
Financiële baten en lasten	524	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Resultaat	-2.287.932	-402.511	-95.432	39.997	76.299	87.535

Toelichting op de begroting

Kind en Onderwijs Rotterdam begroot in 2021 een negatief resultaat van € 403.000.

De begroting 2021 kenmerkt zich door een aantal bijzondere projecten:

In 2021 zal KC de Stern in de wijk Park16hoven verder groeien. Bij het ontwikkelen van een nieuwe school lopen de lasten voor de baten uit en zal de stichting investeren in leermiddelen, personeel en huisvesting.	€ 175.000*
De ontwikkeling van het leerlingaantal van Quadratum stagneert. De inkomsten van zowel OCW, PPO als de schenking zijn niet dekkend voor de lasten.	€ 130.000*
In het kader van de duurzaamheid worden er maatregelen uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de energiebesparingsplicht.	€ 166.000

*saldo van baten en lasten voor deze school

Toelichting op de meerjarenraming van de staat van baten en lasten

Baten

- **Rijksbijdragen**

De rijksbijdragen zijn berekend op basis van de leerlingprognoses zoals vermeld onder de leerlingontwikkeling. De komende jaren wordt een stijging van het leerlingenaantal verwacht door groei in de wijken Park16Hoven (KC De Stern), het Liskwartier (IKC De Lis), Crooswijk (A.S. Talmaschool), Kralingen (Nieuwe Park Rozenburgschool), Delfshaven (KC De Vlinder) en Hoek van Holland (IKC De Driemaster). De stijging van het leerlingenaantal brengt ook een stijging van de rijksbijdragen met zich mee.

De overige rijksbijdragen stijgen door het beschikbaar stellen van projectsubsidie vanuit het Ministerie van OCW voor :

- Inhaal en ondersteuningsprogramma ter voorkoming van leerachterstanden Covid-19. De subsidie voor het schooljaar 2020-2021 is € 775.000 en voor 2021 €540.000.
- Subsidie G5 Slimmer Organiseren voor de periode 2020-2024 is € 580.000 per schooljaar
- Subsidie G5 Zij-instroom voor de periode 2020-2024 is € 260.000 per schooljaar.

- **Gemeente**

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het nieuwe Rotterdams onderwijsbeleid van kracht: Gelijke kansen voor elk talent. Kansengelijkheid is hierbij het centrale thema. De subsidie in de programmaperiode 2019-2022 zal lager zijn dan in de vorige programmaperiode. De gemeente heeft meer subsidie beschikbaar gesteld voor achterstandswijken. Vooral de scholen in Prinsenland, Kralingen, Hoek van Holland en Nesselande ontvangen minder subsidie. Scholen hebben de activiteiten in de begroting 2021 aangepast aan de nieuwe beschikbare middelen.

- **Overige baten**

Onder de overige baten vallen: verhuur onroerende zaken, personeel uitgeleend aan derden, ouderbijdragen en schoolgelden, kindgebonden financiering van de Auris groep en ontvangen medegebruik vergoeding van bso's en schenkingen.

Lasten:

Personele lasten

De lonen en salarissen zijn geschat met de volgende uitgangspunten:

- De personeelssituatie van oktober 2020, zoals vastgelegd in de personeels- en salaris-administratie, is bij de schatting gehanteerd als vertrekpunt;
- De loonkosten zijn gebaseerd op de rapportage van de formatie per oktober 2020, waarin rekening gehouden is met, voor zover mogelijk, de werkgeverslasten voor 2021.

De personele lasten stijgen in 2021 ten opzichte van de begroting 2020 door de verhoging van de salarissen, de komen voort uit het loonruimte akkoord en de toevoeging van de formatie van de 'Asch van Wijck -Babylon'.

De overige personele lasten nemen af door vermindering van inhuur derden als gevolg van het uitvoeren van de maatregelen in uitvoeringsprogramma B.

Professionalisering

Professionalisering is zowel een van de speerpunten van het landelijk onderwijsbeleid als binnen de gemeentelijke subsidie 'Gelijke kansen voor elk talent'. Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft ook voor de komende jaren ruim € 1.000 per fte per jaar opgenomen voor kwaliteitsverbetering van de leerkrachten.

- **Afschrijvingslasten**
In 2021 wordt vooral ingezet op investeringen in renovatie gebouwen, inventaris, ICT en vernieuwing van lesmethoden.
- **Huisvestingslasten**
De lasten voor huisvesting nemen af omdat de inhuur derden onder de post 'onderhoud' afneemt. In 2019 is de afdeling huisvesting uitgebreid met 0.8 FTE en in 2021 zal ook in een uitbreiding voorzien worden van 0,8 FTE. De uitbreidingen van 1.6 FTE worden bekostigd vanuit de verlaging van de inhuur voor huisvestingsadvies
- **Overige instellingslasten**
De lasten leermiddelen en ICT zullen in 2021 stijgen door hogere uitgaven ICT (licenties en beheer ICT-infrastructuur).

De lasten Rotterdams Onderwijs beleid nemen toe doordat scholen voor de uitvoering van het programma schoolontwikkelingsbudget meer externe kosten maken dan in voorgaande jaren (scholing, begeleiding, inhuur techniek, muziek etc.). Daarnaast is er voor € 160.000 lasten opgenomen om de kosten voor zij instromers vanuit de gemeentemiddelen te bekostigen.

De post projecten OCW zijn de kosten ten laste van de subsidies :

- Inhaal en ondersteuningsprogramma ter voorkoming van leerachterstanden Covid-19. De subsidie is voor het schooljaar 2020-2021 toegekend en bedraagt € 775.000.
- Subsidie G5 Slimmer Organiseren voor de periode 2020-2024 is € 580.000 per schooljaar
- Subsidie G5 Zij-instroom voor de periode 2020-2024 is € 260.000 per schooljaar.

In de begroting 2021 zijn de volgende uitvoeringsprogramma's opgenomen die moeten resulteren in het behalen van de beoogde doelen vanuit het strategisch beleidsplan:

- A. Onderwijs
- B. HRM Arbeidsmarkt
- C. Renovatie-nieuwbouw
- D. Aanbesteding

A. Onderwijs

• **Slimmer Organiseren**

Om het personeelstekort in het primair onderwijs in Rotterdam tegen te gaan en de continuïteit, kwaliteit en kansgelijkheid in het onderwijs te waarborgen, hebben de schoolbesturen en de gemeente Rotterdam het 'Convenant uitvoering Noodplannen personeelstekort G5' (hierna: Slimmer Organiseren), gesloten. In het convenant zijn maatregelen opgenomen voor het behouden van leraren, verhoging van instroom leraren en beter organiseren van het onderwijs.

• **Rotterdams Goud**

De CED groep heeft een onderwijsvorm uit de Verenigde Staten vertaald naar een Nederlandse versie. Een pilot wordt op twee scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam uitgerold. Het doel is het vergroten van kansgelijkheid en realiseren van een hogere uitstroom. Dit gebeurt onder meer door sterke focus op rekenen, taal en burgerschapsvorming, een strikte gedragscultuur en het scheiden van leiderschap (organisatorisch en onderwijskundig).

• **Scholen**

Samenwerking Cornelis Haak School en Meridiaan. In het schooljaar 2020-2021 worden er voorzieningen uitgevoerd zodat per augustus 2021 de Meridiaan onder het bevoegd gezag van Kind en Onderwijs Rotterdam valt.

• **Academie**

De stichting start in 2021 met een eigen online leerplatform waarin medewerkers zich kunnen aanmelden voor een breed palet aan opleidingen. Het streven is de workshops, ~~lezingen en cursussen~~ cursussen zo veel mogelijk gezamenlijk te laten plaatsvinden. We willen graag leren met en van

elkaar om zo de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren. Het persoonlijk ontwikkelbudget van de medewerkers wordt hiervoor ingezet.

- **IKC**

Een ontwikkeling op de scholen is de aansluiting van de kinderopvang en het basisonderwijs. Bij deze ontwikkeling gaat het vooral om de aansluiting in pedagogische- en didactische zin. Het belang en de ontwikkeling van het kind staan hierbij voorop.

B. HRM Arbeidsmarkt

- **Ziekteverzuim en vervanging**

Het ziekteverzuim zorgt voor bezettingsproblemen binnen de organisatie. Het is van belang het verzuim onder de 4 % te houden, om de vervangingsproblematiek te beperken. Daarom wordt beleid gevoerd waarbij de duurzame inzetbaarheid van leerkrachten centraal staat. Het verzuimoverleg staat in het teken van gebruikmaken van de mogelijkheden van de verzuimende medewerkers. Daarnaast worden versneld (externe) trajecten op maat geboden om het duurzaam herstel meer te personaliseren en passend te maken bij de omstandigheden van de medewerker en de school.

- **Vacatures**

Het lerarentekort in de Randstad groeit. De verwachting is dat er een tekort ontstaat van 200 fte in het basisonderwijs in Rotterdam. Het is van groot belang dat Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam zich profileert op de arbeidsmarkt als een waardevolle werkgever. Het eenduidig uitdragen van het beeld als werkgever is van groot belang. Een nieuwe wervingscampagne is ontwikkeld die past bij de huidige arbeidsmarkt en aansluit bij de fase van de interne organisatie. De ambitie is om het schooljaar 2021-22 weer te starten zonder vacatures. Het uitgangspunt bij het aannamebeleid is dat nieuwe medewerkers het onderwijs komen verrijken. De stichting wil kwantitatief op orde zijn en kwalitatief het beste voor het onderwijs. De huidige arbeidsmarkt vraagt dat we anders kijken naar oplossingen voor vacatures. De stichting investeert in het vergroten van het personeelsbestand met leerkrachten in opleiding die eerder een andere carrière hebben gehad.

- **Goede opleider**

De stichting is samen met Inholland en Albeda een grote opleider van onderwijsprofessionals. Aan deze rol wordt met zorg invulling gegeven. Het is van belang de veranderende omgeving mee te nemen in het beleid. Vanuit deze rol wordt intensief samengewerkt, gebruik gemaakt van elkaars krachten en gebouwd aan een langdurige verbinding met de partners.

C. Renovatie en nieuwbouw

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs. Kind en Onderwijs Rotterdam heeft de afgelopen jaren veelvuldig overleg gevoerd met de gemeente Rotterdam en collega-besturen over renovatie en nieuwbouw van de schoolgebouwen. Het resultaat hiervan zijn de volgende business cases:

- Nieuwbouw Arentschool op de huidige locatie
- Grote Renovatie schoolgebouw Assendelftstraat. Eerst voor de tijdelijke huisvesting van de Arentschool en daarna de toekomstige 2^e locatie van de Nieuwe Park Rozenburgschool
- Tijdelijke huisvesting KC De Stern fase 2 en de ontwikkeling van de definitieve huisvesting voor KC De Stern locatie fase 3.
- Renovatie van het schoolgebouw aan de Speijkstraat voor de Van Asch van Wijk school. Ook het aanpassen van de tijdelijke huisvesting Toni Koopmanstraat voor de kinderopvang en de onderbouw en de Josephstraat 4 voor de bovenbouw.
- Onderzoek naar renovatie of nieuwbouw IKC Nova
- Onderzoek naar nieuwbouw of renovatie Fontein en Prinses Juliana school.
- Het plan voor huisvesting scholen in de wijk Overschie.

D. Aanbesteding

Onderwijsinstellingen zijn verplicht om Europees aan te besteden en dan moet voldaan worden aan alle wet- en regelgeving die van toepassing is voor aanbestedende diensten. In 2021 zal Kind en Onderwijs Rotterdam de Europese aanbesteding **netwerkbeheer** opstarten.

Ontwikkeling liquiditeit

Op basis van een kasstroomoverzicht wordt in onderstaand overzicht de verwachte ontwikkeling van de liquiditeit per kalenderjaar weergegeven.

Kasstroomoverzicht

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	-2.287.932	-402.511	-95.432	39.997	76.299	87.535
Overige mutaties EV	0	0	0	0	0	0
	-2.287.932	-402.511	-95.432	39.997	76.299	87.535
Afschrijvingen	1.669.654	1.378.256	1.371.204	1.300.669	1.290.219	1.144.253
<u>Mutaties werkkapitaal</u>						
- Vorderingen	397.864	0	0	0	0	0
- Effecten	51.162	0	0	0	0	0
- Kortlopende schulden	5.611.685	0	0	0	0	0
	6.060.711	0	0	0	0	0
Mutaties voorzieningen	790.110	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	6.232.543	995.745	1.295.772	1.360.666	1.386.518	1.251.788
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>						
(Des)investeringen Gebouwen	-26.095	-478.300	0	0	0	0
(Des)investeringen Inventaris en ICT	-921.696	-1.851.534	-900.000	-900.000	-900.000	-900.000
(Des)investeringen Methodes	-155.210	-527.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
	-1.103.001	-2.856.834	-1.300.000	-1.300.000	1.300.000	1.300.000
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>						
Mutatie financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	5.129.542	-1.861.089	-4.228	60.666	86.518	-48.212

In 2021 zal de liquiditeit met € 1.862.000 afnemen. Dit wordt vooral veroorzaakt door het negatieve resultaat van € 403.000 en de investeringen die hoger zijn dan de afschrijvingen: € 2.857.000 om € 1.378.000. De investeringen zijn uitgaven voor renovatie en nieuwbouw gebouwen, vervanging van inventaris, ICT en methoden. De investeringen in renovatie en nieuwbouw vloeien voort uit afspraken met de gemeente Rotterdam. Daarnaast zijn investeringen nodig om onze concurrentiepositie te verbeteren (inventaris) en de scholen uit te rusten met faciliteiten voor de 21-eeuwse vaardigheden (ICT en lesmethoden).

De mutaties in de voorziening voor 2020 zijn: € 1.250.000 voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan, de dotatie betreft € 1.250.000. Daarnaast is er voor € 200.000 een toename opgenomen van de jubileumvoorziening.

Treasury beleid 2021

Voor het treasury-beleid gelden de volgende algemene doelstellingen:

- Voldoende liquiditeit
- Lage financieringskosten
- Risicomijdende uitzettingen
- Kosteneffectief betalingsverkeer
- Beheersen en bewaken financiële risico's

In 2020 wordt een negatieve rente toegepast voor geldmiddelen vanaf € 250.000 en hoger. Hierdoor zal de stichting voor het aanhouden van geld kosten moeten betalen. In 2021 wordt bekeken of het mogelijk is om tot schatkistbankieren over te gaan om zo de kosten voor het aanhouden van geld te verminderen.

Kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen

Het financiële toezicht op het onderwijs is onderdeel van de activiteiten van de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat toezicht is het zogenaamde 'toezicht op de financiële continuïteit'. Het gaat hier om de vraag of een schoolbestuur of instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Het toezicht maakt deel uit van het geïntegreerd toezicht en vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventuele signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader onderzocht moet worden. Bij de analyse worden kengetallen gebruikt.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen of instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht, als daar sprake van zou zijn. De bepaling van aangepast financieel toezicht vindt plaats in de vorm van een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw worden genomen.

De set kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt, geldt voor alle schoolbesturen en instellingen. Er zijn, afhankelijk van de context, verschillen in het belang van de kengetallen en de te gebruiken grenswaarden voor de signalering. In het onderstaande overzicht worden de kengetallen voor de stichting weergegeven.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert vanaf 2020 de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'. De stichting heeft hiervoor een brief ontvangen op 17 november 2020.

Indicatoren inspectie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Signalerings- waarde
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Solvabiliteit	64,5%	64,0%	64,0%	64,0%	64,1%	64,2%	<30%
Liquiditeit	1,58	1,42	1,42	1,43	1,43	1,43	< 0,75
Huisvestingsratio	9,9%	8,5%	8,4%	8,4%	8,3%	8,3%	>10%
Weerstandsvormogen	19,6%	18,5%	18,2%	17,9%	17,8%	17,9%	<5%
Rentabiliteit	-4,4%	-0,8%	-0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	<0%
Ratio bovenmatig eigen vermogen	0,83	0,68	0,67	0,66	0,65	0,64	> 1,00

Als er meerdere keren niet aan de signaleringswaarden wordt voldaan, dan kan de inspectie ingrijpen. Op basis van de bovengenoemde indicatoren is het basistoezicht van toepassing en hoeft niet gevreesd te worden dat de continuïteit van de stichting in het geding is.

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft geen bovenmatig eigen vermogen. Haar beleid is erop gericht zoveel mogelijk te investeren het onderwijs.

7.7. Risicoanalyse

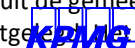
In de meerjarenbegroting 2021-2025 is zoveel mogelijk rekening gehouden met de ontwikkelingen als gevolg van de afname van de leerlingaantallen en de afname van leerlingen die in aanmerking komen voor onderwijsachterstandengelden. Toch zijn er onderwerpen die een risico voor Kind en Onderwijs Rotterdam zouden kunnen vormen.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de risico's met de meeste impact:

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Risico begroting	Actie om dit risico te verkleinen of weg te nemen
Stijging van leerlingaantallen zoals opgenomen in de begroting, worden niet gerealiseerd.	Baten vallen lager uit	Baten per leerling zijn gemiddeld € 6.000.	Middel	Tussentijdse rapportage van ontwikkeling leerlingaantal. Indien nodig minder geld uitgeven of minder fte inzetten.
Kosten groot onderhoud huisvesting	De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de kosten van het groot onderhoud.	Onbekend, bedrag van € 35 per m ² Het ministerie van OCW stelt een bedrag beschikbaar van de materiele instandhouding. Dit bedrag dekt niet de kosten.	Hoog	Heldere afspraken maken over huisvesting en meerjarenonderhoudsplan en dit afstemmen op ontvangsten onderhoud Ministerie van OCW. Leegstandreductieplan opstellen en realiseren.
Onrendabele bezetting schoolgebouwen. Het leegstandbeleid.	Leegstaande lokalen kosten geld want de vergoeding is gebaseerd de leerlingaantallen (normatieve m2)	Onbekend	Hoog	In overleg met stafbureau en schooldirecteur afspraken maken over stijging leerlingaantallen. Leegstandreductieplan
Ontwikkelingen van 'passend onderwijs' arrangementen	Door stijging van het aantal SO-leerlingen zal PPO haar budgetten moeten wijzigen. Hierdoor zal het budget vanuit het SWV vermoedelijk verminderen.	€ 5.000 per arrangement	Middel	Directeuren goed informeren over de financiële mogelijkheden vanuit het ondersteuningsplan
Vervangingsproblematiek	Door ziekte of zwangerschap onvoldoende ruimte op de arbeidsmarkt om de vervanging adequaat op te lossen.	€ 400.000 per jaar	Hoog	Opzetten van een flexibele schil eventueel in samenwerking met andere besturen en gemeente. Nieuwe methoden voor vervanging ontwikkelen.
Gemeentelijke subsidie Rotterdam	De gemeentelijke subsidies vanuit het beleidsplan maken een substantieel deel uit van de exploitatie van de stichting Kind en Onderwijs Rotterdam. 60% van de subsidie is ingezet in formatie	€ 3.000.000 per jaar	Laag	Het beleid vanuit de gemeente Rotterdam is tot 2022 vastgelegd. We moeten in bestuurlijk overleg over de toedeling van subsidie geeft tijdig duidelijkheid over de te nemen acties.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport 1942921-21X80177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants 58V.

Krapte op de arbeidsmarkt	Onvoldoende gekwalificeerd personeel	€ 400.000	Hoog	Werving en Selectie aanscherpen Anders organiseren.
Covid-19 Werkgevers zijn wettelijk verplicht om binnen hun bedrijf een RI&E op te stellen, waarin zij alle gezondheids- en veiligheidsrisico's van het werk inventariseren en aangeven hoe ze die risico's aanpakken. Aangezien corona besmetting op het werk een reëel risico is, zullen er plannen moeten worden opgesteld die aangeven op welke manier er veilig gewerkt kan worden.	Door uitval van besmet personeel moeten de lessen door vervangers gegevens te worden. De arbeidsmarktkrapte helpt niet bij het oplossen van dit probleem. Het gevolg is dat er onvoldoende borging is voor het in standhouden van kwalitatief goed onderwijs.	€ 500.000	Hoog	Ventilatie eisen op scholen verhogen/verbeteren, voldoende ontsmettingsmiddelen beschikbaar stellen en schoonmaak intensiveren

B Jaarrekening

B1 Geconsolideerde balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2020		31-12-2019	
		€		€	
	Vaste activa				
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>				
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.552.502		1.807.460	
1.2.2	Inventaris en apparatuur en ICT	4.131.940		4.307.901	
1.2.3	Leermiddelen	809.380		945.114	
			6.493.822		7.060.475
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>				
1.3.5	Effecten	8.000.000		8.000.000	
1.3.6	Langlopende vordering u/g	250.000		0	
			8.250.000		8.000.000
	Totaal vaste activa		14.743.822		15.060.475
	Vlottende activa				
1.5	<u>Vorderingen</u>				
1.5.1	Debiteuren	197.296		72.957	
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	2.171.256		1.977.275	
1.5.7	Overige vorderingen	2.043.934		1.939.186	
			4.412.486		3.989.418
1.6	<u>Effecten</u>				
1.6.1	Effecten	4.216.515		3.496.179	
			4.216.515		3.496.179
1.7	<u>Liquide middelen</u>		14.343.972		10.012.832
	Totaal vlottende activa		22.972.973		17.498.429
	Totaal activa		37.716.795		32.558.904

2	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
		€	€
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Stichtingskapitaal privaat	3.333.588	3.333.588
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	3.892.337
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek	4.061.438	6.366.801
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat	<u>3.526.984</u>	<u>2.465.525</u>
	Totaal groepsvermogen	14.814.347	16.058.251
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	569.078	483.229
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	<u>10.577.954</u>	<u>9.873.693</u>
		11.147.032	10.356.922
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	1.101.489	1.281.232
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	946.603	1.071.430
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.699.827	1.432.805
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	477.429	456.954
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>7.530.068</u>	<u>1.901.310</u>
		11.755.416	6.143.731
	<u>Totaal passiva</u>	<u>37.716.795</u>	<u>32.558.904</u>

B2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	47.502.495	45.115.924	45.499.842
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	3.025.583	3.067.378	3.324.263
3.5 Overige baten	1.482.083	1.121.675	1.587.254
Totaal baten	52.010.161	49.304.977	50.411.359
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	41.323.136	39.568.484	38.281.885
4.2 Afschrijvingen	1.669.654	1.450.232	1.331.317
4.3 Huisvestingslasten	5.392.355	4.471.082	4.574.368
4.4 Overige lasten	5.058.336	4.737.291	5.189.421
Totaal lasten	53.443.481	50.227.089	49.376.991
Saldo baten en lasten	-1.433.320	-922.112	1.034.368
5 Financiële baten en lasten	189.416	34.000	587.691
Totaal resultaat	-1.243.904	-888.112	1.622.059

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2020 is als volgt :

Bestemmingsreserves algemeen publiek	-1.479.780	
Koersresultaat publiek	49.836	
		-1.429.944
Bestemmingsreserves algemeen privaat	164.572	
Reserve schoolfonds privaat	21.468	
Koersresultaat privaat	0	
		186.040
Totaal	-1.243.904	

B3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020

	2020 €	2019 €
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	-1.433.320	1.034.368
Aanpassing voor :		
Afschrijvingen	1.669.654	1.331.317
Mutaties voorzieningen	790.110	174.998
	<u>2.459.764</u>	<u>1.506.315</u>
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Debiteuren	-124.339	288.470
- Vorderingen	-298.729	505.331
- Effecten	-720.336	1.221.708
- Crediteuren	-179.743	18.572
- Kortlopende schulden	5.791.428	14.438
	<u>4.468.281</u>	<u>2.048.519</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	5.494.725	4.589.202
Ontvangen interest	46.967	37.310
Betaalde interest/financiële lasten	-52.537	-35.806
Financiële baten en lasten	2.000	2.000
(On) gerealiseerde koersresultaten	192.986	584.187
	<u>189.416</u>	<u>587.691</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	5.684.141	5.176.893
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Materiële vaste activa (investering)	-1.103.001	-1.656.166
Financiële vaste activa	-250.000	2.000.000
	<u>-1.353.001</u>	<u>343.834</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>4.331.140</u>	<u>5.520.727</u>
Beginstand liquide middelen	10.012.832	4.492.105
Mutatie liquide middelen	<u>4.331.140</u>	<u>5.520.727</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>14.343.972</u>	<u>10.012.832</u>

B4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2020

Algemeen

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). Op basis hiervan wordt de jaarrekening zoveel mogelijk overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek opgesteld. In het kader hiervan worden de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) met in het bijzonder hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen (RJ 660) toegepast en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019. Tevens worden de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT) toegepast.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen.

Wijziging waardering voorziening groot onderhoud

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft tot en met de jaarrekening 2019 gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals opgenomen in artikel 4 lid 1c van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs zoals ook weergegeven in RJ 660.601.

Dit betekent dat door Kind en Onderwijs Rotterdam in afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voor groot onderhoud werd bepaald op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspann gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Met ingang van het verslagjaar 2020 maakt Kind en Onderwijs Rotterdam geen gebruik meer van deze overgangsregeling en is de voorziening groot onderhoud gevormd in overeenstemming met RJ 212.451 en 452. Dit is middels een stelselwijziging retrospectieve in de jaarrekening 2020 verwerkt.

De invloed op het eigen vermogen bedraagt € 5.917.377 op 31 december 2019 en € 5.992.920 op 1 januari 2019. De impact op het nettoresultaat/ resultaat na belastingen van boekjaar 2019 bedraagt € 75.543. Een volledig overzicht van de impact op de posten van de balans, de winst-en-verliesrekening en het totaalresultaat is als volgt:

Geconsolideerde balans 1-1-2019

(€)	Impact van de stelselwijziging		
	Eerder gerapporteerd	Effect stelselwijziging	Gecorrigeerd
Voorzieningen	3.738.798	5.992.920	9.731.718
Totaal groepsvermogen per 1 januari 2019	20.429.112	-5.992.920	14.436.192

Geconsolideerde balans 31-12-2019

(€)	Impact van de stelselwijziging		
	Eerder gerapporteerd	Effect stelselwijziging	Gecorrigeerd
Voorzieningen	3.956.316	5.917.377	9.873.693
Totaal groepsvermogen per 31 december 2019	21.975.628	-5.917.377	16.058.251

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening en geconsolideerd overzicht totaalresultaat 2019

(€)	Impact van de stelselwijziging		
	Eerder gerapporteerd	Effect stelselwijziging	Gecorrigeerd
Huisvestingslasten	4.649.911	-75.543	4.574.368
Totaal resultaat	1.546.516	75.543	1.622.059

Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen

Financiële instrumenten

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

 KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen en schulden, geldmiddelen en investeringen in aandelen en obligaties

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de stichting en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd.

In de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen:

* Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers per de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen investeringssubsidies en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

	Afschrijvings- percentage in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar	Activerings- grens in €
• Gebouwen en verbouwingen	428-120	2,8%-10%	€ 500
• Inventaris en apparatuur	480-96	2,5%-12,5%	€ 500
• Ict	120-24	10%-50%	€ 500
• Leermethoden	285-96	4,2%-12,5%	€ 500

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investering of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten aandelen, obligaties en uitgegeven geldleningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. De note's worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Effecten

De ter beurze genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

De overige effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De lagere marktwaarde wordt per vastgesteld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de contante waarde niet significant afwijkt. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd en wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd door de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

KPMG KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.

30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Rijksbijdrage

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen en overige baten, dan worden deze eveneens in het jaar verwerkt waarop het bedrag betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Huuropbrengsten en uitleenvergoedingen voor personeel worden lineair in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt. Huuropbrengsten en uitleenvergoedingen voor personeel worden lineair in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door Stichting ABP of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'.

De beleidsdekkingsgraad komt eind 2020 uit op 93,2%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 90% zijn.

De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Ontslagvergoedingen

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de Stichting zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De Stichting heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de Stichting redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan.

De ontslaguitkeringen die over meer dan 12 maanden na balansdatum betaalbaar worden gesteld worden tegen contante waarde gewaardeerd. De disconteringsvoet betreft de marktrente (effectief rendement) van hoogwaardige ondernemingsobligaties op balansdatum.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa		1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.2.2a Inventaris en Apparatuur	1.2.2 b ICT	1.2.3 Leermiddelen	1.2 Materiële vaste activa
Verrijingsprijs	31-12-2019	3.261.986	4.899.920	4.607.036	3.174.869	15.943.811
Afschrijvingen t/m	31-12-2019	-1.454.526	-2.140.186	-3.058.869	-2.229.755	-8.883.336
Boekwaarde	31-12-2019	1.807.460	2.759.734	1.548.167	945.114	7.060.475
Investeringen	2020	26.095	375.252	546.444	155.210	1.103.001
Afschrijvingen	2020	-167.886	-254.043	-724.146	-271.708	-1.417.783
Desinvesteringen	2020	-159.765	-209.673	-4.977	-67.861	-442.276
Desinvestering afschrijvingen	2020	46.598	92.848	2.334	48.625	190.405
Mutatie boekwaarde		-254.958	4.384	-180.345	-135.734	-566.653
Verrijingsprijs	31-12-2020	3.128.316	5.065.499	5.148.503	3.262.218	16.604.536
Afschrijvingen t/m	31-12-2020	-1.575.814	-2.301.381	-3.780.681	-2.452.838	-10.110.714
Boekwaarde	31-12-2020	1.552.502	2.764.118	1.367.822	809.380	6.493.822

In de post gebouwen zijn ook begrepen de uitbreidingen en verbouwingen aan bestaande schoolgebouwen.
De volgende panden en lokalen zijn gefinancierd met privaat vermogen van de stichting:

- De Stelberg (50 m2)
- Talmaschool (250 m2)
- Albert Plesmanschool (100 m2)
- JJ Buskesschool (60 m2)
- Mozaiek (100 m2)
- De Ark (100 m2)
- Waalsche school (150 m2)

De mogelijke opbrengsten bij eventuele afstoting van deze panden/lokalen komen ten gunste van het privaat vermogen van de stichting.

1.3 Financiële vaste activa

1.3.5 Effecten	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen en verstrekkingen	verkoop	Koersresultaat 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Nominale waarde of garantiewaarde
	€	€	€	€	€	
1.3.5.1 Overige	8.000.000	2.000.000	-2.051.000	51.000	8.000.000	8.000.000
Totaal Effecten	8.000.000	2.000.000	-2.051.000	51.000	8.000.000	

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft eind 2019 belegd in 4 notes ieder ter waarde van 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van 10 jaar en een 100% inleggarantie. In december 2020 is het effect SG 100% KG Finvex Note 2019 - 2029 ter waarde van 2.000.000 verkocht. De opbrengst bedroeg € 51.000. De effecten portefeuille per 31-12-2020 is als volgt :

		Inleggarantie	Koers 31-12-2020
BARCLAYS 100% KG SXXP Note 2019 - 2029	Barclays	2.000.000	110,92%
BNP 100%KG MCXP Note 2019 - 2029	BNP Paribas	2.000.000	111,25%
CS 100% KG SDGP Note 2019 - 2029	Credit Suisse	2.000.000	103,78%
EFG 90% KG Biotech Note 2020-2027	EFG International	2.000.000	99,99%
		<u>8.000.000</u>	

1.3.6 Langlopende vordering u/g	Boekwaarde 31-12-2019	Uitgegeven gelden	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2020	Rente percentage
	€	€	€	€	
1.3.6.1 Leger des Heils	0	250.000	0	250.000	1,90%
Totaal langlopende vordering u/g	0	250.000	0	250.000	

In 2020 heeft het Steunfonds geïnvesteerd in WoonVermogen van het Leger des Heils. De overeenkomst van geldlening is afgesloten voor een periode van 10 jaar. Op 13 september 2030 zal er € 250.000 worden afgelost. Het rentepercentage bedraagt 1,9%

1.5	Vorderingen	31-12-2020		31-12-2019	
		€		€	
1.5.1	Debiteuren	197.296		72.957	
		197.296		72.957	
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	2.171.256		1.977.275	
1.5.7	Overige vorderingen				
	Gemeente Rotterdams Onderwijsbeleid	416.194		449.373	
	Borg	232.300		189.850	
	Te ontvangen BOOR inzake Babylon	436.422		0	
	Te ontvangen regeling compensatie UWV	0		314.663	
	Overig nog te ontvangen bedragen	160.218		83.985	
	Overige vorderingen	45.016		36.060	
	Vooruitontvangen kosten	753.784		865.255	
		2.043.934		1.939.186	
	Totaal vorderingen	4.412.486		3.989.418	

De posten opgenomen onder de vorderingen hebben allen een looptijd van minder dan 12 maanden.

Ontvangen regeling compensatie UWV

In 2020 zijn middelen ontvangen in het kader van de regeling compensatie UWV transitievergoeding voor werknemers die zijn ontslagen als gevolg van langdurig arbeidsongeschiktheid.

Borg

Onder borg staan betaalde bedragen aan borg, die zijn betaald ter bruikleen van de hardware van Snappet. De hardware die wordt gebruikt betreft tablets die gebruikt worden door de kinderen op school. Conform de overeenkomst zal de betaalde borgsom retour worden ontvangen bij inlevering van de geleende hardware.

Te ontvangen BOOR inzake Babylon

In augustus 2020 zijn de scholen Asch van Wijk en Babylon samengevoegd. De formele afhandeling heeft na augustus 2020 plaatsgevonden. Hierdoor zijn de OCW subsidies van het Brinnummer 08GN Babylon overgemaakt naar Stichting BOOR. In 2021 zijn deze middelen ontvangen.

Vooruitontvangen kosten

Onder de vooruitontvangen kosten zijn lasten opgenomen van o.a. jaarlicenties ICT, voorschotnota kwartaal reproductie, de jaarbestelling 2020/2021 leermethoden die in het jaar 2021 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

1.6	Effecten	Boekwaarde	Aankopen	Verkopen	Koersresultaat	Boekwaarde	Nominale waarde of
		31-12-2019	2020	2020	2020	31-12-2020	garantiewaarde
		€	€	€	€	€	
1.6.1	Effecten						
1.6.1.1	Obligaties	1.512.085	1.607.947	-1.432.988	1.542	1.688.586	1.343.000
1.6.1.2	Aandelen	1.775.937	2.195.021	-1.585.561	142.532	2.527.929	Niet van toepassing
1.6.1.3	Andere effecten	208.157	11.713	-217.783	-2.087	0	Niet van toepassing
	Totaal effecten	3.496.179	3.814.681	-3.236.332	141.987	4.216.515	

Obligatie

De looptijd van de obligaties loopt uiteen van 2021 tot en met 2045. De nominale waarde is de waarde die bij uitloting of einde van de looptijd van de obligatie wordt uitgekeerd.

Effecten Portefeuille

	Koerswaarde	
	31-12-2019	31-12-2020
Obligaties	1.512.085	1.688.586
Aandelen	1.775.937	2.527.929
Andere effecten	208.157	0
Totaal	3.496.179	4.216.515

1.7	Liquide middelen	31-12-2020		31-12-2019	
		€		€	
1.7.2	Banken en kassen	14.343.972		10.012.832	
	Totaal liquide middelen	14.343.972		10.012.832	

De onder de liquide middelen opgenomen deposito's betreffen uitsluitend deposito's die direct of vervoegd opvraagbaar zijn.

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging wordt met name veroorzaakt door een toename van de kortlopende schulden en overlopende passiva. De stijging wordt veroorzaakt door :

- In het vierde kwartaal 2020 is de stichting penvoerder geworden van de subsidieregeling zij-instroom PO G5 hierdoor is er € 2.277.000 ontvangen,
- De middelen voor inhaal en ondersteuningsprogramma zijn eind 2020 ontvangen (€ 775.000) en
- De voorbereidingskredieten die gaan over huisvestingsprojecten van de gemeente (€ 3.400.000) zijn ontvangen.

Deze middelen zullen in 2021 in zijn worden besteed.

2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen

	Saldo 31-12-2019	Mutaties			Saldo 31-12-2020
		Bestemming Resultaat	Mutatie voorgaande jaren	Mutatie 2020	
	€	€	€	€	€
2.1.1 Stichtingskapitaal privaat	3.333.588	0	0	0	3.333.588
2.1.2 Algemene reserve publiek	3.892.337	0	0	0	3.892.337
	7.225.925	0	0	0	7.225.925
2.1.3 Bestemmingsreserves publiek					
2.1.3.a Bestemmingsreserves algemeen publiek	6.485.848	-1.479.780	-875.419	-69.211	4.061.438
2.1.3.a Ongerealiseerd koersresultaat publiek	-119.047	49.836	0	69.211	0
	6.366.801	-1.429.944	-875.419	0	4.061.438
2.1.4 Bestemmingsreserves privaat					
2.1.4.b Bestemmingsreserves algemeen privaat	1.626.869	164.572	875.419	109.367	2.776.227
2.1.4.b Reserve schoolfonds privaat	835.801	21.468	0	-106.512	750.757
2.1.4.b Ongerealiseerd koersresultaat privaat	2.855	0	0	-2.855	0
	2.465.525	186.040	875.419	0	3.526.984
Totaal eigen vermogen	16.058.251	-1.243.904	0	0	14.814.347

Stelselwijziging onderhoud gebouwen

In de vergelijkende cijfers 2019 is de stelselwijziging met betrekking tot de voorziening groot onderhoud aangepast met € 5.917.377 ten laste van de bestemmingsreserves algemeen publiek. Zie voor verdere toelichting "B.4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans".

Mutaties Eigen Vermogen

De mutatie eigen vermogen voorgaande jaren betreft de verkoop van het private pand aan de Crooswijkseingel 18. Het resultaat op de verkoop is in 2018 abusievelijk bestemd in de bestemmingsreserve algemeen publiek. Dit had moeten zijn algemeen privaat.

De mutatie in 2020 betreft het opheffen van de ongerealiseerde koersresultaten. De effecten die hier betrekking op hadden zijn reeds verkocht of uitgeloot. Tevens is de reserve schoolfonds aangesloten met de stand van de banksaldi schoolfonds per 31-12-2020

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2020 is als volgt :

Bestemmingsreserves algemeen publiek	-1.479.780
Ongerealiseerd koersresultaat publiek	49.836
	-1.429.944
Bestemmingsreserves algemeen privaat	164.572
Reserve schoolfonds privaat	21.468
	186.040
Totaal	-1.243.904

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2019	Mutaties			Saldo 31-12-2020	<1 jr	2-5 jr	>5 jr
		Vrijval 2020	Dotaties 2020	Onttrekkingen 2020				
	€	€	€	€	€	€	€	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen								
2.2.1.2 Jubileum	211.345	0	117.815	-36.281	292.879	26.257	151.728	114.894
2.2.1.4 Langdurig zieken	271.884	-62.637	254.724	-187.772	276.199	249.942	26.257	0
	483.229	-62.637	372.539	-224.053	569.078	276.199	177.985	114.894
2.2.3 Overige voorzieningen								
2.2.3.1 Onderhoud gebouwen	9.873.693	0	1.404.132	-699.871	10.577.954	954.645	3.006.831	6.616.478
	9.873.693	0	1.404.132	-699.871	10.577.954	954.645	3.006.831	6.616.478
Totaal voorzieningen	10.356.922	-62.637	1.776.671	-923.924	11.147.032	1.230.844	3.184.816	6.731.372

Stelselwijziging onderhoud gebouwen

In de vergelijkende cijfers 2019 is de stelselwijziging met betrekking tot de voorziening groot onderhoud aangepast met € 5.917.377 Zie voor verdere toelichting B.4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is afgenomen doordat het aantal langdurig zieken (in WTF) dat naar verwachting gebruikt gaat maken van de WIA is afgenomen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2020		31-12-2019	
		€		€	
2.4.3	Crediteuren		1.101.489		1.281.232
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW		946.603		1.071.430
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.699.827		1.432.805
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen		477.429		456.954
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva				
2.4.9.1	Vakantiegeld	1.237.100		1.142.828	
2.4.9.2	Nog te besteden subsidies OCW geoormerkt	3.070.086		309.119	
2.4.9.3	Nog te besteden subsidies overige instanties	32.495		6.973	
2.4.9.4	Nog te besteden subsidies Gemeente huisvesting	2.602.609		95.970	
2.4.9.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	587.778		346.420	
			7.530.068		1.901.310
	Totaal kortlopende schulden		11.755.416		6.143.731

De posten opgenomen onder de kortlopende schulden hebben allen een looptijd van minder 12 maanden, met uitzondering van de post OCW. De schuld aan OCW betreft de correctie op de gewichtenregeling als gevolg van de controle op de toepassing van de gewichten toebedelings van leerlingen. De correctie op de gewichtenregeling zal in 120 maandelijkse termijnen verrekend worden. Kortlopend in 2020 is € 124.824.

Onder de post nog te besteden subsidies OCW geoormerkt is verwerkt de in het kader van penvoerderschap eind 2020 ontvangen subsidie Zij-instroom G5 (€ 2.225.000). Deze middelen worden in 2021 verdeeld over de deelnemende besturen. Daarnaast is er voor € 540.000 nog te besteden opgenomen in het kader van subsidie inhaal en ondersteuningsprogramma 2020/2021.

De nog te besteden subsidie Gemeente huisvesting zijn onder andere de ontvangen voorbereidingskredieten voor renovatie nieuwbouw van de Asch van Wijksschool en Arentsschool.

De overige overlopende passiva bestaat uit nog te ontvangen kosten zoals afrekening 2020 docenten in het kader van lekker fit, de controle van de accountant en te ontvangen kosten in het kader van het project Opleiden in de School.

De boekwaarde van de kortlopende schulden benaderd de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Kind en Onderwijs een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan merendeel uit vordering op overheden of uitvoerende instanties, hierbij loopt Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam geen kredietrisico. De overige vorderingen zijn slechts 1% van het totaal.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam loopt geen significante liquiditeitsrisico's.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
		geheel uitgevoerd afgerond	nog niet geheel en afgerond
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1013157/OS-2009-A-004 oktober 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1006471 september 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1009759 oktober 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1006291 september 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1006784 september 2019	X	
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	Kenmerk 1013157 OS-2009-A-004 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1006800 september 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1012258 november 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1007388 september 2019	X	
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1091106 september 2020		X
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1091069 september 2020		X
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	Kenmerk 1095217 OS-2009-A-004 2020		X
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1091085 september 2020		X
Subsidie voor studieverlof	Kenmerk 1091187 september 2020		X
Subsidieregeling zij- instroom PO G5	Kenmerk G5 - Rotterdam juli 2020		X
Subsidieregeling inhaal en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020/2021	Kenmerk IOP-74531- PO juli 2020		X
Subsidieregeling inhaal en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020/2021 tijdvak 2	Kenmerk IOP2 -74531- PO oktober 2020		X

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub b)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
		€	€	€	€
--	--	0	0	0	0
	Totaal	0	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	saldo 01-01- 2020	ontvangen in verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten 31-12-2020	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
		€	€	€	€	€	€
--	--	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	0	0	0	0

Att.: deze subsidies worden afgerekend op basis van de werkelijke kosten. Er kan bovendien prestatieverklaring of een andere verantwoording over de prestaties worden verlangd. Zie tekst subsidiebeschikking.

B6 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van :

Dienst	<1 jaar	1-5 jaar
ARBO	150.000	
Onderhoudscontracten huisvesting	300.000	
Netwerk onderhoud	105.000	
Licenties netwerk	55.000	
Leerlingvolgsysteem	60.000	
Reproductie	230.000	
Schoonmaak	975.000	1.950.000
Inhuur derden	500.000	
Vakdocenten gym	280.000	
	2.655.000	1.950.000

Asbestbeheersing

Op alle onderwijslocaties van Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam hebben inventarisaties naar de aanwezigheid van asbest plaatsgevonden. De uitkomsten van deze risico-inventarisaties zijn verwerkt in asbestbeheersplannen.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

3 Baten

	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW	40.174.685	38.447.102	37.662.719
3.1.1.2 Personeels- arbeidsmarktbeleid	5.516.945	5.461.630	5.823.732
	45.691.630	43.908.732	43.486.451
3.1.2 Overige subsidies OCW			
3.1.2.1 Opleiden in de school/samenwerking	305.101	280.000	280.000
3.1.2.3 Bijzondere bekostiging samenvoeging	26.291	0	43.320
3.1.2.4 Bijzondere bekostiging nieuwkomers	305.218	300.000	315.641
3.1.2.5 Aanvullende bijzondere bekostiging	15.691	0	706.957
3.1.2.6 Overige geoormerkte en niet geoormer	72.690	25.186	142.015
3.1.2.7 Inhaal en ondersteuningsprogramma	455.040	0	0
	1.180.031	605.186	1.487.933
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
3.1.4.1 Bijdrage SWV	630.834	602.006	525.458
	630.834	602.006	525.458
Totaal rijksbijdragen OCW	47.502.495	45.115.924	45.499.842

De rijksbijdragen zijn in 2020 € 1.800.000 hoger dan begroot. De rijksbijdragen zijn in 2020 door het Ministerie van OCW positief aangepast in het kader van de beschikbare loonruimte. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van de middelen van 4.15%.

De overige subsidie OCW zijn met name gestegen door het beschikking stellen van subsidie in het kader van inhaal en ondersteuningsprogramma 2020/2021 (Covid'19), € 455.000.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies			
3.2.1.1 Schoolontwikkelingsbudget	1.791.658	1.972.627	2.088.912
3.2.1.2 Schakelklas	320.000	320.000	397.333
3.2.1.3 Leraren, zijinstroom en talent	258.424	188.533	248.652
3.2.1.4 Ouderbetrokkenheid	431.667	431.668	398.177
3.2.1.9 Overige gemeentelijke bijdragen	223.834	154.550	191.189
	3.025.583	3.067.378	3.324.263
Totaal overige overheidsbijdragen	3.025.583	3.067.378	3.324.263

De gemeentelijke subsidies zijn conform begroting. De gemeentelijke subsidie betreffen voornamelijk projecten in het kader van het project "Gelijke Kansen" zoals schoolontwikkelbudget, schakelklassen, middelen voor ontwikkeling leerkrachten, aantrekking van zij-instromers en talentontwikkelingen.

3.5 Overige baten

3.5.1 Medegebruik/verhuur onroerende zaken	626.942	400.525	469.928
3.5.2 Inkomsten personeel	57.574	64.500	184.080
3.5.5 Ouderbijdragen en schoolgelden	272.036	299.000	474.842
3.5.6 Overige			
3.5.6.1 SWV/Auris groep/PGB	8.375	6.000	10.750
3.5.6.2 Vergoeding BSO	279.187	275.700	274.985
3.5.6.9 Overige	237.969	75.950	172.669
	525.531	357.650	458.404
Totaal overige baten	1.482.083	1.121.675	1.587.254

De overige baten zijn € 360.000 hoger dan begroot. In de overige baten zijn opgenomen de baten vanuit de ouderbijdragen (€ 272.000), deze zijn minimaal begroot. In 2020 zijn voor een aantal gebouwen de doorbelasting over afgelopen jaren in rekening gebracht. Dit heeft geresulteerd in hogere medegebruik/verhuur inkomsten (€ 225.000).

4 Lasten

	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	29.265.620	36.695.167	25.908.522
4.1.1.2 Sociale lasten	5.359.556	0	4.711.113
4.1.1.3 Pensioenpremies	4.192.794	0	4.095.614
	<u>38.817.970</u>	<u>36.695.167</u>	<u>34.715.249</u>
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	81.534	20.000	267.337
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	1.535.402	1.206.191	2.154.782
4.1.2.3 ARBO	117.577	135.000	133.708
4.1.2.4 Scholing, IPB	505.724	1.009.458	761.472
4.1.2.5 Overige	715.960	902.668	678.481
	<u>2.956.197</u>	<u>3.273.317</u>	<u>3.995.780</u>
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-451.031	-400.000	-429.144
	<u>41.323.136</u>	<u>39.568.484</u>	<u>38.281.885</u>

De totale personele lasten zijn € 1.754.000 hoger dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

Uitkering CAO convenant, die afgesloten is in december 2019 en waarvan de uitbetaling is verricht in februari 2020 (€1.290.000). Daarnaast is er meer FTE in dienst gekomen in verband met het beschikking stellen van de subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma.

De overige personele lasten zijn € 456.000 lager dan begroot door enerzijds hogere kosten voor inhuur van uitzendbureaus. Zij zijn betrokken om de vraag naar vervanging van personeel en tussentijdse vacatures op te lossen en inzet voor vermindering van de werkdruk (€ 330.000). Anderzijds lagere kosten van integraal personeelsbeleid en vooral scholing € 500.000. De scholing is met name minder als gevolg van Covid-19.

Personeelsbestand

Per het einde van het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE's 549 (2019: 533)

	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
4.2.2.1 Gebouwen	167.886	238.713	164.520
4.2.2.2 Inventaris, apparatuur en ICT	1.249.897	1.211.519	1.166.797
4.2.2.3 Boekverlies	251.871	0	0
	<u>1.669.654</u>	<u>1.450.232</u>	<u>1.331.317</u>
Totaal afschrijvingen	<u>1.669.654</u>	<u>1.450.232</u>	<u>1.331.317</u>
4.3.1 Huur	153.778	180.152	95.880
4.3.3 Onderhoud	1.648.843	891.701	1.606.834
4.3.4 Energie en water	884.033	822.917	846.488
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.106.873	1.110.229	1.108.605
4.3.6 Heffingen	142.694	167.508	166.738
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	1.404.132	1.250.000	704.258
4.3.8 Bewaking/beveiliging	52.002	48.575	45.565
	<u>5.392.355</u>	<u>4.471.082</u>	<u>4.574.368</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>5.392.355</u>	<u>4.471.082</u>	<u>4.574.368</u>

De huisvestingslasten zijn € 921.000 hoger uitgevallen dan voor 2020 was begroot. De hogere uitgaven worden voornamelijk gerealiseerd op de posten preventief onderhoud van de schoolgebouwen (€757.000) en kosten energie en water (€ 61.000).

De toename van het preventief onderhoud is vooral het gevolg van de stelselwijziging groot onderhoud. De uitgaven lager dan € 25.000 worden direct in het resultaat opgenomen. In de begroting 2020 was hier nog geen rekening mee gehouden. Daarnaast zijn de kosten hoger door 'inhuur vastgoed begeleiding' en de onderhoudskosten bij de uitvoering van de verschillende business cases (€ 185.000).

	2020	Begroting 2020	2019
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
4.4.1.1 Administratie en beheer	390.788	482.000	428.814
4.4.1.2 Accountantskosten	86.073	90.000	99.384
4.4.1.3 Overige	113.441	118.500	123.091
	590.302	690.500	651.289
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
4.4.2.2 Onderhoud inventaris	11.925	30.502	3.049
4.4.2.3 Leermiddelen en ICT	2.015.721	1.929.210	2.053.170
	2.027.646	1.959.712	2.056.219
4.4.4 Overige instellingslasten			
4.4.4.1 Lasten Rotterdams Onderwijsbeleid	722.886	973.321	957.153
4.4.4.2 Opleiden in de School/samenwerking	530.537	176.000	164.388
4.4.4.3 Telefoon	38.420	44.283	44.597
4.4.4.4 Inhuur arrangementen	151.930	130.383	226.788
4.4.4.5 Kosten TSO/BSO	36.402	60.000	167.806
4.4.4.8 Lasten ouderbijdragen	257.589	271.750	505.519
4.4.4.9 Schoolmaatschappelijk werk	184.547	155.217	141.497
4.4.4.10 Overige	518.077	276.125	274.165
	2.440.388	2.087.079	2.481.913
Totaal instellingslasten	5.058.336	4.737.291	5.189.421

DeDe overige instellingslasten zijn hoger dan begroot (€320.000) vooral door hogere uitgaven voor de projecten: inhaal- en ondersteuningsprogramma , opleiden in de school en Zij instroom G5.

	2020	Begroting 2020	2019
	€	€	€
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
5.1.1 Rentebaten	46.967	0	37.310
	46.967	0	37.310
5.3 Waardeverandering financiële			
5.3.1 Resultaat waardering koers effecten	192.986	50.000	584.187
	192.986	50.000	584.187
5.4 Overige opbrengsten financiële			
5.4.1 Overige financiële baten	2.000	0	2.000
	2.000	0	2.000
5.5 Rentelasten			
5.5.1 Rente en overige financiële lasten	-52.537	-16.000	-35.806
	-52.537	-16.000	-35.806
Saldo financiële baten en lasten	189.416	34.000	587.691

B8 Enkelvoudige balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2020		31-12-2019
		€		€
	Vaste activa			
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.552.502		1.807.460
1.2.2	Inventaris en apparatuur en ICT	4.131.940		4.307.901
1.2.3	Leermiddelen	809.380		945.114
			6.493.822	7.060.475
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>			
1.3.5	Effecten	8.000.000	8.000.000	8.000.000
				8.000.000
	Totaal vaste activa		14.493.822	15.060.475
	Vlottende activa			
1.5	<u>Vorderingen</u>			
1.5.1	Debiteuren	197.296		72.957
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	2.171.256		1.977.275
1.5.3	Rekening Courant Steunfonds	83.566		900.550
1.5.7	Overige vorderingen	2.024.261		1.923.461
			4.476.379	4.874.243
1.6	<u>Effecten</u>			
1.6.1	Effecten	0	0	51.162
				51.162
1.7	<u>Liquide middelen</u>		14.105.418	8.975.876
	Totaal vlottende activa		18.581.797	13.901.281
	Totaal activa		33.075.619	28.961.756

2	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
		€	€
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	3.892.337
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek	4.061.438	6.366.801
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat	<u>2.219.396</u>	<u>2.201.965</u>
	Totaal eigen vermogen	10.173.171	12.461.103
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Voorzieningen personeel	569.078	483.229
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	<u>10.577.954</u>	<u>9.873.693</u>
		11.147.032	10.356.922
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	1.101.489	1.281.232
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	946.603	1.071.430
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.699.827	1.432.805
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	477.429	456.954
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>7.530.068</u>	<u>1.901.310</u>
		11.755.416	6.143.731
	<u>Totaal passiva</u>	<u>33.075.619</u>	<u>28.961.756</u>

B9 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2020

	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	47.502.495	45.115.924	45.499.842
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidie	3.025.583	3.067.378	3.324.263
3.5 Overige baten	<u>1.482.083</u>	<u>1.121.675</u>	<u>1.587.254</u>
Totaal baten	52.010.161	49.304.977	50.411.359
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	41.323.136	39.568.484	38.281.885
4.2 Afschrijvingen	1.669.654	1.450.232	1.331.317
4.3 Huisvestingslasten	5.392.355	4.471.082	4.574.368
4.4 Overige lasten	<u>5.913.472</u>	<u>4.737.291</u>	<u>5.178.970</u>
Totaal lasten	<u>54.298.617</u>	<u>50.227.089</u>	<u>49.366.540</u>
Saldo baten en lasten	-2.288.456	-922.112	1.044.819
5 Financiële baten en lasten	524	34.000	467.809
Totaal resultaat	<u>-2.287.932</u>	<u>-888.112</u>	<u>1.512.628</u>

De bestemming van het resultaat 2020 is als volgt

Bestemmingsreserves algemeen publiek	-1.479.780	
Ongerealiseerd koersresultaat publiek	<u>49.836</u>	-1.429.944
Bestemmingsreserves algemeen privaat	-879.456	
Reserve schoolfonds privaat	<u>21.468</u>	-857.988
Totaal	<u>-2.287.932</u>	

B10 Enkelvoudige kasstroomoverzicht 2020

	2020 €	2019 €
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	-2.288.456	1.044.819
Aanpassing voor :		
Afschrijvingen	1.669.654	1.331.317
Mutaties voorzieningen	790.110	174.998
	<u>2.459.764</u>	<u>1.506.315</u>
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Debiteuren	-124.339	288.470
- Vorderingen	522.203	884.914
- Effecten	51.162	1.925
- Crediteuren	-179.743	18.572
- Kortlopende schulden	5.791.428	14.438
	<u>6.060.711</u>	<u>1.208.319</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	6.232.019	3.759.453
Ontvangen interest	2.000	2.000
Betaalde interest	0	0
Overige financiële baten en lasten	-51.312	-35.806
(On) gerealiseerde koersresultaten	49.836	501.615
	<u>524</u>	<u>467.809</u>
	6.232.543	4.227.262
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Materiële vaste activa	-1.103.001	-1.656.166
Financiële vaste activa	0	2.000.000
	<u>-1.103.001</u>	<u>343.834</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
	5.129.542	4.571.096
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
Beginstand liquide middelen	8.975.876	4.404.780
Mutatie liquide middelen	<u>5.129.542</u>	<u>4.571.096</u>
	<u>14.105.418</u>	<u>8.975.876</u>

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging wordt met name veroorzaakt door een toename van de kortlopende schulden en overlopende passiva. De stijging wordt veroorzaakt door :

- In het vierde kwartaal 2020 is de stichting penvoerder geworden van de subsidieregeling zij-instroom PO G5 hierdoor is er € 2.277.000 ontvangen,
- De middelen voor inhaal en ondersteuningsprogramma zijn eind 2020 ontvangen (€ 775.000) en
- De voorbereidingskredieten die gaan over huisvestingsprojecten van de gemeente (€ 3.400.000) zijn ontvangen.

Deze middelen zullen in 2021 in zijn worden besteed.

B11 Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2020

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2020 van de Stichting. De financiële gegevens van de Stichting zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting verwerkt. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

B12 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans 2020

1 Activa			1.2.1	1.2.2a	1.2.2 b	1.2.3	1.2
1.2 Materiële vaste activa			Gebouwen en terreinen	Inventaris en Apparatuur	ICT	Leermiddelen	Materiële vaste activa
Verrijingsprijs	31-12-2019		3.261.986	4.899.920	4.607.036	3.174.869	15.943.811
Afschrijvingen t/m	31-12-2019		-1.454.526	-2.140.186	-3.058.869	-2.229.755	-8.883.336
Boekwaarde	31-12-2019		1.807.460	2.759.734	1.548.167	945.114	7.060.475
Investeringsprijs	2020		26.095	375.252	546.444	155.210	1.103.001
Afschrijvingen	2020		-167.886	-254.043	-724.146	-271.708	-1.417.783
Desinvesteringen	2020		-159.765	-209.673	-4.977	-67.861	-442.276
Desinvestering afschrijvingen	2020		46.598	92.848	2.334	48.625	190.405
Mutatie boekwaarde			-254.958	4.384	-180.345	-135.734	-566.653
Verrijingsprijs	31-12-2020		3.128.316	5.065.499	5.148.503	3.262.218	16.604.536
Afschrijvingen t/m	31-12-2020		-1.575.814	-2.301.381	-3.780.681	-2.452.838	-10.110.714
Boekwaarde	31-12-2020		1.552.502	2.764.118	1.367.822	809.380	6.493.822

In de post gebouwen zijn ook begrepen de uitbreidingen en verbouwingen aan bestaande schoolgebouwen. De volgende panden en lokalen zijn gefinancierd met privaat vermogen van de stichting:

- De Stelberg (50 m2)
- Talmaschool (250 m2)
- Albert Plesmanschool (100 m2)
- J Buskesschool (60 m2)
- Mozaiek (100 m2)
- De Ark (100 m2)
- Waalsche school (150 m2)

De mogelijke opbrengsten bij eventuele afstoting van deze panden/lokalen komen ten gunste van het privaat vermogen van de stichting.

1.3 Financiële vaste activa

1.3.5 Effecten		Boekwaarde 31-12-2019	Investerings en verstrekkingen	verkoop	Koersresultaat 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Nominale waarde of garantiewaarde
		€	€	€		€	
1.3.5.1	Overige	8.000.000	2.000.000	-2.051.000	51.000	8.000.000	8.000.000
Totaal effecten		8.000.000	2.000.000	-2.051.000	51.000	8.000.000	

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft eind 2019 belegd in 4 notes ieder ter waarde van 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van 10 jaar en een 100% inleggarantie. In december 2020 is het effect SG 100% KG Finvex Note 2019 - 2029 ter waarde van 2.000.000 verkocht. De opbrengst bedroeg € 51.000. De effecten portefeuille per 31-12-2020 is als volgt :

		Inleggarantie	Koers 31-12-2020
BARCLAYS 100% KG SXXP Note 2019 - 2029	Barclays	2.000.000	110,92%
BNP 100%KG MCXP Note 2019 - 2029	BNP Paribas	2.000.000	111,25%
CS 100% KG SDGP Note 2019 - 2029	Credit Suisse	2.000.000	103,78%
EFG 90% KG Biotech Note 2020-2027	EFG International	2.000.000	99,99%
		<u>8.000.000</u>	

1.5 Vorderingen

		31-12-2020	31-12-2019
		€	€
1.5.1	Debiteuren	197.296	72.957
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	2.171.256	1.977.275
1.5.3	Rekening Courant Steunfonds	83.566	900.550
1.5.7	Overige vorderingen		
	Gemeente Rotterdams Onderwijsbeleid	416.194	449.373
	Borg	232.300	189.850
	Te ontvangen BOOR inzake Babylon	436.422	0
	Te ontvangen regeling compensatie UWV	0	314.663
	In rekening te brengen derden	160.218	83.985
	Overige vorderingen	25.343	20.335
	Vooruitontvangen kosten	753.784	865.255
		<u>2.024.261</u>	<u>1.923.461</u>
Totaal vorderingen		4.476.379	4.874.243

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De posten opgenomen onder de vorderingen hebben allen een looptijd van minder 12 maanden.

Ontvangen regeling compensatie UWV

In 2020 zijn middelen ontvangen in het kader van de regeling compensatie UWV transitievergoeding voor werknemers die zijn ontslagen als gevolg van langdurig arbeidsongeschiktheid.

Borg

Onder borg staan betaalde bedragen aan borg, die zijn betaald ter bruikleen van de hardware van Snappet. De hardware die wordt gebruikt betreft tablets die gebruikt worden door de kinderen op school. Conform de overeenkomst zal de betaalde borgsom retour worden ontvangen bij inlevering van de geleende hardware.

Te ontvangen BOOR inzake Babylon

In augustus 2020 zijn de scholen Asch van Wijk en Babylon samengevoegd. De formele afhandeling heeft na augustus 2020 plaatsgevonden. Hierdoor zijn de OCW subsidies van het Brinnummer 08GN Babylon overgemaakt naar Stichting BOOR. In 2021 zijn deze middelen ontvangen.

Vooruitontvangen kosten

Onder de vooruitontvangen kosten zijn lasten opgenomen van o.a. jaarlicenties ICT, voorschotnota kwartaal reproductie, de jaarbestelling 2020/2021 leermethoden die in het jaar 2021 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

1.6	Effecten	Boekwaarde 31-12-2019	Aankopen 2020	Verkopen 2020	Koersresultaat 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Nominale waarde of garantiewaarde
		€	€	€		€	
1.6.1	Effecten						
1.6.1.1	Obligaties	51.162	0	-50.000	-1.162	0	0
	Totaal effecten	51.162	0	-50.000	-1.162	0	

1.7	Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
		€	€
1.7.2	Banken en kassen	14.105.418	8.975.876
	Totaal liquide middelen	14.105.418	8.975.876

De onder de liquide middelen opgenomen deposito's betreffen uitsluitend deposito's die direct of vervroegd opvraagbaar zijn.

2 Passiva

2.1	Eigen Vermogen	Saldo 31-12-2019	Bestemming Resultaat	Mutaties Mutaties 2019	Mutaties 2020	Saldo 31-12-2020
		€	€			€
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	0	0	0	3.892.337
		3.892.337	0	0	0	3.892.337
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek					
2.1.3.1	Bestemmingsreserves algemeen publiek	6.485.848	-1.479.780	-875.419	-69.211	4.061.438
2.1.3.2	Ongerealiseerd koersresultaat publiek	-119.047	49.836	0	69.211	0
		6.366.801	-1.429.944	-875.419	0	4.061.438
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat					
2.1.4.1	Bestemmingsreserves algemeen privaat	1.363.309	-879.456	875.419	109.367	1.468.639
2.1.4.2	Reserve schoolfonds privaat	835.801	21.468	0	-106.512	750.757
2.1.4.3	Ongerealiseerd koersresultaat privaat	2.855	0	0	-2.855	0
		2.201.965	-857.988	875.419	0	2.219.396
	Totaal eigen vermogen	12.461.103	-2.287.932	0	0	10.173.171

Mutaties Eigen Vermogen

De mutatie eigen vermogen 2018 betreft de verkoop van het private pand aan de Crooswijkse singel 18. Het resultaat op de verkoop is in 2018 abusievelijk bestemd in de bestemmingsreserve algemeen publiek. Dit had moeten zijn algemeen privaat.

De mutatie in 2020 betreft het opheffen van de ongerealiseerde koersresultaten. De effecten die hier betrekking op hadden zijn reeds verkocht of uitgeloot. Tevens is de reserve schoolfonds aangesloten met de stand van de banksaldi schoolfonds per 31-12-2020

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2019	Mutaties		Onttrekkingen 2020	Saldo 31-12-2020	<1 jr	2-5 jr	>5 jr
		Vrijval 2020	Dotaties 2020					
		€	€					
2.2.1								
2.2.1.2	211.345	0	117.815	-36.281	292.879	26.257	151.728	114.894
2.2.1.4	271.884	-62.637	254.724	-187.772	276.199	249.942	26.257	0
	483.229	-62.637	372.539	-224.053	569.078	276.199	177.985	114.894
2.2.3								
2.2.3.1	9.873.693	0	1.404.132	-699.871	10.577.954	954.645	3.006.831	6.616.478
	9.873.693	0	1.404.132	-699.871	10.577.954	954.645	3.006.831	6.616.478
Totaal voorzieningen	10.356.922	-62.637	1.776.671	-923.924	11.147.032	1.230.844	3.184.816	6.731.372

Stelselwijziging onderhoud gebouwen

In de vergelijkende cijfers 2019 is de stelselwijziging met betrekking tot de voorziening groot onderhoud aangepast met € 5.917.377. Zie voor verdere toelichting B.4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is afgenomen doordat het aantal langdurig zieken (in WTF) dat naar verwachting gebruikt gaat maken van de WIA is afgenomen.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2020		31-12-2019	
	€		€	
2.4.3		1.101.489		1.281.232
2.4.4		946.603		1.071.430
2.4.6		1.699.827		1.432.805
2.4.7		477.429		456.954
2.4.9				
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva				
Vakantiegeld	1.237.100		1.142.828	
Nog te besteden subsidies OCW geoormerkt	3.070.086		309.119	
Nog te besteden subsidies overige instanties	32.495		6.973	
Nog te besteden subsidies Gemeente huisvesting	2.602.609		95.970	
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	587.778		346.420	
		7.530.068		1.901.310
Totaal kortlopende schulden		11.755.416		6.143.731

De posten opgenomen onder de kortlopende schulden hebben allen een looptijd van minder 12 maanden, met uitzondering van de post OCW. De schuld aan OCW betreft de correctie op de gewichtenregeling als gevolg van de controle op de toepassing van de gewichten toedeling van leerlingen. De correctie op de gewichtenregeling zal in 120 maandelijks termijnen verrekend worden. Kortlopend in 2020 is € 124.824.

Onder de post nog te besteden subsidies OCW geoormerkt is verwerkt de in het kader van penvoerderschap eind 2020 ontvangen subsidie Zij-instroom G5 (€ 2.225.000). Deze middelen worden in 2021 verdeeld over de deelnemende besturen. Daarnaast is er voor € 540.000 nog te besteden opgenomen in het kader van subsidie inhaal en ondersteuningsprogramma 2020/2021.

De nog te besteden subsidie Gemeente huisvesting zijn onder andere de ontvangen voorbereidingskredieten voor renovatie nieuwbouw van de Asch van Wijkschool en Arentschoot.

De overige overlopende passiva bestaat uit nog te ontvangen kosten zoals afrekening 2020 docenten in het kader van lekker fit, de controle van de accountant en te ontvangen kosten in het kader van het project Opleiden in de School.

B13 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten 2020

3	Baten	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
3.1	Rijksbijdragen			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1	(Normatieve) Rijksbijdrage OCW	40.174.685	38.447.102	37.662.719
3.1.1.2	Personeels- arbeidsmarktbeleid	5.516.945	5.461.630	5.823.732
		45.691.630	43.908.732	43.486.451
3.1.2	Overige subsidies OCW			
3.1.2.1	Opleiden in de school/ samenwerking	305.101	280.000	280.000
3.1.2.3	Bijzondere bekostiging	26.291	0	43.320
3.1.2.4	Bijzondere bekostiging nieuwkomers	305.218	300.000	315.641
3.1.2.5	Aanvullende bijzondere bekostiging	15.691	0	706.957
3.1.2.6	Overige geormerkte en niet geormerkte subsidies	72.690	25.186	142.015
3.1.2.7	Inhaal en ondersteuningsprogramma	455.040	0	0
		1.180.031	605.186	1.487.933
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
3.1.4.1	Bijdrage SWV	630.834	602.006	525.458
		630.834	602.006	525.458
	Totaal rijksbijdragen OCW	47.502.495	45.115.924	45.499.842
3.2	Overige overheidsbijdragen			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies			
3.2.1.1	Schoolontwikkelingsbudget	1.791.658	1.972.627	2.088.912
3.2.1.2	Schakelklas	320.000	320.000	397.333
3.2.1.3	Nulgroep	258.424	188.533	248.652
3.2.1.4	Ouderbetrokkenheid	431.667	431.668	398.177
3.2.1.9	Overige gemeentelijke bijdragen	223.834	154.550	191.189
		3.025.583	3.067.378	3.324.263
	Totaal overige overheidsbijdragen	3.025.583	3.067.378	3.324.263
3.5	Overige baten			
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	626.942	400.525	469.928
3.5.2	Inkomsten personeel	57.574	64.500	184.080
3.5.5	Ouderbijdragen en schoolgelden	272.036	299.000	474.842
3.5.6	Overige			
3.5.6.1	SWV/Auris groep/PGB	8.375	6.000	10.750
3.5.6.2	Vergoeding BSO	279.187	275.700	274.985
3.5.6.9	Overige	237.969	75.950	172.669
		525.531	357.650	458.404
	Totaal overige baten	1.482.083	1.121.675	1.587.254

4	Lasten	2020	Begroting 2020	2019
		€	€	€
4.1	Pesoneelslasten			
4.1.1	Lonen en salarissen			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	29.265.620	36.695.167	25.908.522
4.1.1.2	Sociale lasten	5.359.556	0	4.711.113
4.1.1.3	Pensioenpremies	4.192.794	0	4.095.614
		38.817.970	36.695.167	34.715.249
4.1.2	Overige personele lasten			
4.1.2.1	Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	81.534	20.000	267.337
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.535.402	1.206.191	2.154.782
4.1.2.3	ARBO	117.577	135.000	133.708
4.1.2.4	Scholing, IPB	505.724	1.009.458	761.472
4.1.2.5	Overige	715.960	902.668	678.481
		2.956.197	3.273.317	3.995.780
4.1.3	Uitkeringen (-/-)	-451.031	-400.000	-429.144
	Totaal personele lasten	41.323.136	39.568.484	38.281.885
4.2	Afschrijvingen			
4.2.2	Materiele vaste activa			
4.2.2.1	Gebouwen	167.886	238.713	164.520
4.2.2.2	Inventaris, apparatuur en ICT	1.249.897	1.211.519	1.166.797
4.2.2.3	Boekverlies	251.871	0	0
		1.669.654	1.450.232	1.331.317
	Totaal afschrijvingen	1.669.654	1.450.232	1.331.317
4.3	Huisvestingslasten			
4.3.1	Huur/medegebruik	153.778	180.152	95.880
4.3.3	Onderhoud	1.648.843	891.701	1.606.834
4.3.4	Energie en water	884.033	822.917	846.488
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.106.873	1.110.229	1.108.605
4.3.6	Heffingen	142.694	167.508	166.738
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	1.404.132	1.250.000	704.258
4.3.8	Bewaking/beveiliging	52.002	48.575	45.565
	Totaal huisvestingslasten	5.392.355	4.471.082	4.574.368

	2020		Begroting 2020		2019
	€		€		€
4.4 Overige lasten					
4.4.1 Administratie- en beheerslasten					
4.4.1.1 Administratie en beheer	390.788		482.000		428.814
4.4.1.2 Accountantskosten	86.073		90.000		99.384
4.4.1.3 Overige	113.441		118.500		123.091
		590.302		690.500	651.289
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen					
4.4.2.2 Onderhoudinventaris	11.925		30.502		3.049
4.4.2.3 Leermiddelen en ICT	2.015.721		1.929.210		2.053.170
		2.027.646		1.959.712	2.056.219
4.4.4 Overige instellingslasten					
4.4.4.1 Lasten Rotterdams Onderwijsbeleid	722.886		973.321		957.153
4.4.4.2 Lasten projecten OCW	530.537		176.000		164.388
4.4.4.3 Telefoon	38.420		44.283		44.597
4.4.4.4 Inhuur arrangementen	151.930		130.383		226.788
4.4.4.5 Kosten TSO/BSO	36.402		60.000		167.806
4.4.4.6 Schenking steunfonds	879.456		0		0
4.4.4.8 Lasten ouderbijdragen	257.589		271.750		505.519
4.4.4.9 Schoolmaatschappelijk werk	184.547		155.217		141.497
4.4.4.10 Overige	493.757		276.125		263.714
		3.295.524		2.087.079	2.471.462
Totaal instellingslasten	5.913.472		4.737.291		5.178.970
5 Financiële baten en lasten	2020		Begroting 2020		2019
	€		€		€
5.1 Rentebaten					
5.1.1 Rentebaten	0	0	0	0	0
5.3 Waardeverandering financiële vaste activa en beleggingen					
5.3.1 Resultaat waardering koers effecten	49.836	49.836	50.000	50.000	501.615
5.4 Overige opbrengsten financiële vaste activa en beleggingen					
5.4.1 Overige financiële baten	2.000	2.000	0	0	2.000
Er zijn langlopende					
5.5 Rentelasten					
5.5.1 Rente en overige financiële lasten	-51.312	-51.312	-16.000	-16.000	-35.806
Saldo financiële baten en lasten	524		34.000		467.809

B14 Overige toelichting

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	KPMG	
	2020	2019
Onderzoek van de jaarrekening incl. btw	€ 70.144	€ 69.098
Onderzoek subsidie projecten incl. btw	€ 15.929	€ 30.286

WNT-verantwoording 2020 Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

De WNT is van toepassing op Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam. Het voor de Stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000, bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1 R. van den Berg

Funcctiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.060
Beloningen betaalbaar op termijn	22.010
<i>Subtotaal</i>	<u>154.070</u>

Individueel bezoldigingsmaximum 157.000

-/- onverschuldigd betaald bedrag N.v.t.

Totaal bezoldiging 2020 154.070

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling N.v.t.

Gegevens 2019

Bedragen x € 1

Funcctiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.933
Beloningen betaalbaar op termijn	19.942
<i>Subtotaal</i>	<u>143.875</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 152.000

Totale bezoldiging 2019 143.875

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1

	Mevr. J.E. Kallenbach-Heinen	Dhr. J.A. de Groen	Dhr. E.H. Hulst	Dhr. E.C. Lafeber	Dhr. M.B. de Haas
--	------------------------------	--------------------	-----------------	-------------------	-------------------

Funcctiegegevens	Voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	€ 23.550	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700	
-/- onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

 KPMG Audit
 € 3.000 Document waarop ons rapport
 € 15.700 1942921 21X00177864DHG d.d.
 N.v.t. **30 juni 2021**

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Totale bezoldiging 2020	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan:	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019					
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	€ 22.800	€ 15.200	€ 15.200	€ 15.200	€ 15.200
Totale bezoldiging 2019	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420	€ 2.420

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

B15 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap	Juridische	Statutaire	Code	Eigen Vermogen	Exploitatie	Consolidatie
Code activiteiten: 4. overige						
Administratiekantoren Kind en BV onderwijs Rotterdam BV	Kind en BV	Rotterdam	4	€ 0	€ 0	Ja
Code activiteiten: 4. overige						
Stichting Steunfonds Kind en BV Onderwijs Rotterdam	Kind en BV	Rotterdam	4	€ 4.641.176	€ 1.044.028	Ja
Code activiteiten: 4. overige						

B16 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum

B17 Formele vaststelling jaarverslag 2020

Het jaarverslag 2020 is vastgesteld door het college van bestuur op,
23 juni 2021

Handtekening voorzitter
R. van den Berg

Het jaarverslag 2020 is goedgekeurd door de raad van toezicht op,

23 juni 2021

Mevrouw J.E. Kallenbach-Heinen

De heer M.B. de Haas

De heer J.A. de Groen

Voorzitter

De heer E.H. Hulst

De heer E.C. Lafeber

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1942921 21X00177864DHG d.d.
30 juni 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.